

VJESNIK

SLUŽBENI
VOJNOG ORDINARIJATA

GODINA: XX • BROJ: 4 (75) • 2017.

SLUŽBENI VJESNIK VOJNOG ORDINARIJATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Izdavač:

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj
Ksaverska cesta 12
10000 ZAGREB
tel: 01/46 70 660, 01/46 70 659
(01/37 84 489-MORH)
faks: 01/46 70 662
www.vojni-ordinarijat.hr
e-pošta: vojni.ordinarijat@mohr.hr

Odgovara:

Msgr. Jure Bogdan, vojni ordinarij

„DIJETE NAM SE RODILO, SIN NAM JE DAROVAN“

(Iz 9, 5)

Božićna poruka vojnoga ordinarija msgr. Jure Bogdana

1. „Dijete nam se rodilo, sin nam je darovan“ (Iz 9, 5). Tako kliče veliki starozavjetni prorok Izaija. Da, to je usklik radosti, usklik ushita, usklik iz dubinâ duše koja se raduje zbog oslobođenja koje to rođenje sobom donosi, zbog „jarke svjetlosti“ koja njime osvanu u tami ropstva, svjetlosti koja uvećava veselje onih koji obitavaju u „mrklom kraju smrti“ – kraju progonstva, beznađa i ostavljenosti... Jer „Dijete nam se rodilo, sin nam je darovan“! Da, braćo i sestre, svima nam se rodilo Dijete – Isus Krist. Svima nam je darovan On, jedinorođeni Sin Božji – Vječna Božja Riječ koja se u vječnosti trajno rađa u kriku Očevu, a koja nam se, u vremenu, začeta po Svetome Duhu u krilu Bezgrješne Djevice Marije, rodila u ljudskome tijelu – nama ljudima u svemu jednak osim u grijehu (Heb 5, 15). I kako se onda ne radovati, kako ne klicati nad tim čudesnim otajstvom Boga čija je svemoguća Riječ jurnula s nebesa (Mudr 18, 14-15) ususret čovjeku, da ga po njoj u svojoj nježnoj, milosrdnoj, bezuvjetnoj i posve predanoj ljubavi oslobođi, da ga zagrli, da ga podigne, prosvijetli i spasi! Doista: „Radujmo se svi u Gospodinu. Spasitelj se naš rodio. Danas nam s neba pravi mir siđe.“

Siđe nam, dakle, s neba naš Spasitelj. U svetkovini njegova rođenja – Božiću – slavimo i ove 2017. godine to Otajstvo njegova silaska u naše ljudsko tijelo. O njemu Crkva takvo lijepo pjeva: „O čudesne zamjene! Stvoritelj roda ljudskoga uzeo je tijelo i udostojao se roditi od Djevice, bez sjemena posta čovjekom i obdari nas svojim božanstvom.“ A siđe k nama na prekrasan način – kao dijete. Kao maleno, krhko i bespomoćno dijete. Potpuno predano svima nama da ga, kao takva, primimo u svoje živote, u svoje obitelji i u svoje domove. Doista, što u našim ljudskim životima ima ljepšega i divnijega od ulaska djece u njih, od onoga, naime, ulaska što ga u naše živote sobom donosi radost novorođenoga ljudskog bića kojemu se radujemo i divimo, ulaska tako jedinstvena i neponovljiva da se s njim ne može usporediti nijedan drugi na ovome svijetu!

Posluživši se takvim načinom ulaska u ovaj naš svijet, Gospodin je htio staviti dostojan-

stvo i važnost djeteta u središte naše pozornosti, postavivši nam upravo dijete i djetinju nevinost za model potpunoga, autentičnog i bespridržajnoga predanja Bogu: „Zaista, kažem vam, ako se ne obratite i ne postanete kao djeca, nećete ući u kraljevstvo nebesko“ (Mt 18, 3). Zato je upravo svetkovina Rođenja Gospodnjega posebna prigoda da u svoja srca i u svoje misli unesemo lik djeteta. Da unesemo upravo lik onoga koga je suvremena kultura našega zapadnog svijeta protjerala iz svojega središta na margine osobnih i društvenih interesa, tretirajući ga kao op-

terećujući smetnju našoj sebično zamišljenoj udobnosti, kao ograničenje „slobodi“ koja je zapravo ropstvo te kao preprjeku odabiru onoga načina „života“ koji to nikako nije. A nije, niti pravim životom može biti, jer u sebi na najrazličitije načine guši klicu životnosti koju je Bog Stvoritelj svakomu čovjeku, svojemu stvorenju, usadio u njegovu narav, a koji se bez te klice obara u tamu teškoga jarma smrti i izumiranja.

2. Potrebno je stoga, draga braćo i sestre, da i mi danas, sebi samima, svojemu naraštaju, svojemu narodu i svakomu čovjeku dobre volje posvjestimo i posvjedočimo da je Kristovo rođenje baš u liku djeteta poziv na zasnivanje obitelji koju, ženidbom sjedinjeni, čine muž i žena zajedno sa svojom djecom i poziv na očuvanja obiteljskoga života. Poziv je to na otvorenost novomu životu, na otvorenost rađanju, odgoju i podizanju djece, na trud oko osiguranja njihove budućnosti koja je i budućnost svih nas pojedinačno i svih nas zajedno, bez koje nas neće i ne može biti, jer ćemo, u suprotnome, u egoizmu i beznađu izumrijeti. A izumiremo, na žalost, i to jako brzo. Nestaje nas. Domovina nam je sve pustija, domovi se isprazniše, groblja su postala naša susretišta, više no rodilišta, jaslice, vrtići i škole... Po mjerodavnim podatcima stopa prirodnoga prirasta u prošloj 2016. godini bila je u Republici Hrvatskoj izrazito negativna i iznosila je -3,4 što je 14005 osoba manje. To je cijeli jedan grad! Da, to je naša tužna stvarnost koju obraćanje i obraćenje Djetetu Isusu može promijeniti i preoblikovati. On nam može „umnožiti radost“ i „uvećati veselje“ (Iz 9, 2), povratiti nadu i donijeti svjetlo u ovu našu krutu stvarnost. Jedino nas „milost Božja, spasiteljica svih ljudi“ koja se pojavila, kako nam poručuje sv. Pavao, može odgojiti „da se odreknemo bezbožnosti i svjetovnih požuda te razumno, pravedno i pobožno živimo u sadašnjem svijetu“ (Tit 2, 11-12). Nasuprot kulturi smrti izabrati i promicati kulturu života!

Nema nijedne druge snage, koja bi bila kadra čovjeka iznutra odgojiti i preoblikovati osim te snage, snage Onoga kojemu je „na plećima vlast“, čije je ime „Savjetnik čudesni, Bog silni, Otac vječni, Knez mira“ (Iz 9,5) i koji „sebe dade za nas, da nas otkupi od svakoga bezakonja i očisti sebi Narod izabrani koji revnuje oko dobroih djela“ (Tit 2,14). A ta su dobra djela svakako sva ona djela koja su učinjena iz ljubavi. Istinska ljubav – kako nas poučava i papa Franjo – uvijek je otvorena životu. Bračna je ljubav napose taka. U njoj „bračni drugovi, dok se predaju jedno drugome, preko samih sebe daruju jedno stvarno biće, dijete, živi odraz svoje ljubavi, trajni znak

bračnog jedinstva te živu i nerazrješivu sintezu svoga bića kao oca i majke“. A to je doista i najizvrsnija slika onoga božanskog darivanja kojim je, svima nama, „darovano Dijete“ – Krist Gospodin, te one plodnosti i onoga darivanja koju je svaki čovjek pozvan ostvariti u svome životu.

U bračnome i roditeljskome pozivu riječ je dakle ne o bilo kakvu pozivu nego o božanskom pozivu, a u daru djece o Božjem daru! „Dar novog djeteta, koje Gospodin povjerava ocu i majci, započinje prihvaćanjem, nastavlja se čuvanjem tijekom zemaljskog života i za koначni cilj ima radost vječnoga života.“ Taj poziv i tu odgovornost valja uzeti ozbiljno. Božji poziv i Božji darovi to zahtijevaju upravo zato jer su – Božji! Bog nam u svojoj velikodušnosti ne daruje bilo što ili bilo koga, nego nam u svome Sinu Isusu Kristu, u kojemu je naša ljudska narav sjedinjena s njegovim božanstvom, daruje sve, daruje samoga sebe. Stoga na tu njegovu velikodušnost valja i velikodušno odgovoriti. Samo je takav čovjekov odgovor dostojan Boga i dostojan čovjeka, i samo takav čovjekov odgovor vodi u život zemaljske i nebeske sreće.

3. „I porodi sina svoga, prvorodenca, povi ga i položi u jasle, jer za njih nije bilo mjesta u svratištu“ (Lk 2, 6). Crkva nas, upravo navješćujući radost Božića – slavlja neizmjerne Božje velikodušnosti – na takav, velikodušan odgovor i na takvo životno postupanje poziva i potiče. Ne mojmo mu ga uskratiti. Nemojmo Djetetu Isusu uskratiti mogućnost da u našemu obiteljskom domu nađe svoje svratište, tako što ćemo mu uskratiti mogućnost da nam se u njemu očituje darom djece. Prihvatinmo taj dar, jer prihvaćajući djecu, prihvaćamo Njega, a prihvaćajući Njega, primamo Onoga koji nam jedini može dati moć da postanemo djeca Božja (Usp. Iv 1, 12).

Kao takvi smo onda dio velike Božje obitelji, obitelji Isusovih učenika koji žive u skladu s njegovim načinom života. I makar nam je kao Isusovim učenicima u ovome svijetu često uskrćeno mjesto u svratištu gdje bi naše obitelji imale osigurano pravo na čovjeka dostojan vlastiti dom, pravo na čovjeka dostojan rad i pravednu plaću, dostatnu za život naših obitelji, pravo na temeljnom sigurnosti prožetu i zajamčenu egzistenciju koja uključuje zdrav i cjelovit ljudski i kršćanski odgoj naše djece, te prvotno i neotuđivo pravo i dužnost roditelja da o takvome odgoju odlučuju, ne smijemo upasti u ravnodušnost i zdvajanje, jer nismo sami i nismo ostavljeni. Djevica Bogorodica je za sve nas porodila svoga Sina koji je uvijek s nama i uz nas, pa je zato i naša obitelj domaća Crkva, zajednica vjere, nade i ljubavi.

Gubitak svijesti o tome rađa ne samo zatvorenošću novomu, napose tek začetomu životu, nego i najrazličitijim načinima obračuna s njim, obračuna koji niječu i zatiru ovaj Božji dar promičući kulturu beznađa, besmisla, odbačenosti i osamljenosti, ukratko: kulturu smrti. Crkva se s takvima idejama, stavovima i postupcima nikada neće i ne može složiti. Za nju je svaki ljudski život svet i ona bez straha i uporno ponavlja da je „samo Bog gospodar života od njegova početka do kraja, te nitko, ni u kakvim okolnostima, ne može prisvojiti pravo izravnog uništenja nedužnog ljudskog bića“. Za Crkvu ljudski život nema surogata, kao što ni očinstvo, ni majčinstvo onako kako ih je Bog utemeljio nemaju i ne mogu imati surogata, kao što ni obitelj nema, niti može imati surogata. Ona je, uz to što je izvorna stanica društvenoga života u kojoj su muž i žena pozvani na sebedarje u ljubavi i darivanju života, kao zajedništvo krštenih osoba također i znak i slika zajedništva Oca, Sina i Duha Svetoga, u kojoj je roditeljska i odgojna služba odsjaj Božjega stvoriteljskog djela. Konačno, za Crkvu su djeca Božji blagoslov i ona su u obiteljskoj i društvenom životu na prvome mjestu, a u pastoralnom djelovanju Crkve ona su prioritet. Rođenje Sina Božjega u tijelu čovjeka – djeteta – na to nas podsjeća, i u tome nas utvrđuje.

„Dijete nam se rodilo, sin nam je darovan“ da bismo u toj vjeri i iz te vjere živjeli, da bismo je svaki dan u svome životu svjedočili i drugima prenosili, a napose djeci koju nam je Gospodin darovao i koju nam želi darovati, a koja su „proljeće života i budućnost naše domovine i svijeta“.

Draga braćo svećenici, pomoćnici i djelatnici, koji ste u poslanju i službi Vojne biskupije, poštovani i dragi djelatnici Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, napose poštovani i dragi vjernici u mirovnim misijama po svijetu:

Svima Vama želim da se ovoga Božića što životnije susretnete s novorođenim Djetetom Isusom Kristom čiji rođendan radosno slavimo. On je pravo svjetlo koje nas trajno obasjava. Molimo ga da živimo po njegovu uzoru, da bismo mu se, tako živeći, mogli zauvijek pridružiti u nebeskoj slavi!

Želim svima čestit Božić i blagoslovljenu i uspješnu novu 2018. godinu.

Vaš biskup

✠ Msgr. Jure Bogdan,
vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj

SVETA STOLICA

Migranti i izbjeglice - muškarci i žene u potrazi za mirom

1. siječnja 2018.

Poruka svetog oca Franje za 51. svjetski dan mira

1. Želja za mirom

Mir svim ljudima i svim narodima na zemlji! Mir, koji su anđeli navijestili pastirima u božićnoj noći,¹ je duboka težnja svakog pojedinca i svih naroda, a osobito onih koji najviše trpe zbog njegove odsutnosti. Od ovih potonjih, koje stalno nosim u svojim mislima i molitvama, ponovno bih spomenuo više od 250 milijuna migranata diljem svijeta, od čega 22,5 milijuna čine izbjeglice. Papa Benedikt XVI., moj dragi predstavnik, govorio je o njima kao »muškarcima i ženama, djeci, mladima i starijim osobama koji traže mjesto na kojem će se skrasiti i živjeti u miru«.² Da bi pronašli taj mir, mnogi su od njih spremni izložiti opasnosti vlastiti život na putovanju koje je često dugotrajno i opasno, podnositi teškoće i patnje i suočavati se s ogradama i zidovima izgrađenim kako bi ih se držalo daleko od njihova cilja.

Milosrdna duha zagrlimo sve one koji bježe od rata i gladi ili su zbog diskriminacije, progona, siromaštva i srozavanja okoliša prisiljeni napustiti svoja ognjišta.

Svjesni smo da nije dovoljno otvoriti svoja srca za druge koji pate. Mnogo će se toga još trebati učiniti prije nego što naša braća i sestre uzmognu ponovno mirno živjeti u sigurnom domu. Prihvatanje drugih traži konkretno zalaganje, mrežu pomoći i dobročinstva, budnu i suosjećaju pažnju, odgovorno upravljanje novim i složenim situacijama koje se katkad pridodaju brojnim drugim već postojećim problemima, kao i resursima koji su uvijek ograničeni. Provođenjem u djelo krepsti razboritosti, čelnici vladâ trebali bi poduzeti praktične korake kako bi ih primili, promicali, zaštitali i integrirali, »i koliko to dopušta nepatvorenno dobro njihove zajednice, išli na ruku onima koji bi se možda htjeli uključiti u novu zajednicu«.³ Oni imaju jasnou odgovornost prema vlastitim zajednicama, legitimna prava i skladan razvoj kojih moraju osigurati, da ne bi postali po put ludog graditelja koji je pogrešno izračunao i nije uspio dovršiti kulu koju je počeo graditi.⁴

1 Lk 2, 14.

2 Angelus, 15. siječnja 2012.

3 Ivan XXIII., Enc. *Pacem in Terris*, 106.

4 Usp. Lk 14, 28-30

2. Zašto tako mnogo izbjeglica i migranata?

Uoči Velikog jubileja kojim se obilježavalо dvije tisuće godina od anđeoskog proglašenja mira u Betlehemu, sveti Ivan Pavao II. ubroјio je sve veći broj izbjeglica među posljedice »beskrajnog i užasnog slijeda ratova, sukobâ, genocidâ i etničkih čišćenja«⁵ koji su obilježili dvadeseto stoljeće. U ovom novom stoljeću nije se dogodio pravi preokret: oružani sukobi i drugi oblici organiziranog nasilja i dalje uzrokuju seljenje ljudi unutar nacionalnih granica i šire.

No, ljudi migriraju također iz drugih razloga, u prvom redu zato što »svim srcem žude za boljim životom i nerijetko pokušavaju ostaviti iza sebe »očaj« jedne bezizgledne budućnosti«.⁶ Kreću na put jer se žele pridružiti svojim obiteljima ili zato što traže priliku za zaposlenje ili obrazovanje: oni koji ne mogu uživati ta prava ne žive u miru. K tome, kao što sam primijetio u enciklici *Laudato si'*, došlo je do »tragičnog porasta broja migranata koji pokušavaju pobjeći od sve veće bijede uzrokovane uništavanjem okoliša«.⁷

Većina ljudi koji žele migrirati prolazi redovne procedure. Neki se, međutim, odlučuju na druge putove, prije svega iz očaja, kada njihove zemlje ne nude nikakvu sigurnost ni priliku, a svi pravni putovi su nedostupni, onemogućeni ili prespori.

U mnogim odredišnim zemljama uzela je velikog maha retorika u kojoj se ističu opasnosti po nacionalnu sigurnost ili visoki troškovi primanja novih pridošlica, iskazujući time prijezir prema ljudskom dostojanstvu koje se mora priznati svima kao Božjim sinovim i kćerima. Svi koji, možda i zbog političkih razloga, namještaju da grade mir raspiruju strah od migranata, siju nasilje, rasnu diskriminaciju i ksenofobiјu, što izaziva veliku zabrinutost kod svih onih kojima je na srcu sigurnost svakog čovjeka.⁸

Svi pokazatelji kojima raspolaže međunarodna zajednica ukazuju na to da će globalne migracije nastaviti označavati našu budućnost. Neki to smatraju prijetnjom. Ja vas, naprotiv, pozivam da na to gledate s povjerenjem, kao na priliku za izgrađivanje budućnosti mira.

3. Gledati kontemplativnim pogledom

Mudrost vjere hrani taj kontemplativni pogled, koji je kadar prepoznati da smo svi »dio iste obitelji, dosenjenici i mjesno pučanstvo koje ih prima, i svi imaju jednako pravo koristiti prirodna dobra, koja su namijenjena svima, kao što to uči socijalni nauk Crkve«.⁹ Ove riječi ponovno pred nas stavlju biblijsku sliku novog Jeruzalema. U knjizi proroka Izajie (pog. 60) i Otkrivenju (pog. 21) opisan je kao grad s uvijek otvorenim vratima, kako bi u njega mogli ući ljudi iz svakog naroda, koji mu se dive i ispunjavaju ga bogatstvom. Mir je vrhovni vladar koji ga vodi a pravda načelo koje upravlja suživotom u njemu.

Trebamo ovim kontemplativnim pogledom promatrati također grad u kojem živimo, »odnosno pogledom ispunjenim vjerom koji otkriva onoga Boga koji stanuje u njegovim kućama, na njegovim ulicama, na njegovim trgovima ... promičući solidarnost, bratstvo, želju za dobrom, istinu, pravdu«¹⁰ – drugim riječima, ostvarujući obećani mir.

Kada upravimo taj pogled na migrante i izbjeglice, otkrivamo da ne dolaze praznih ruku. Oni donose svoju hrabrost, vještine, energiju i težnje, kao i blaga vlastite kulture; i na taj način obogaćuju živote naroda koji ih primaju. Vidimo jednako tako kreativnost, ustrajnost i duh žrtve bezbrojnih pojedinaca, obitelji i zajednica širom svijeta koji otvaraju svoja vrata i srca migrantima i izbjeglicama, čak i tamo gdje se ne obiluje dobrima.

Tim se kontemplativnim pogledom trebaju također voditi u svom razlučivanju oni koji su odgovorni za javno dobro, tako da nastave poticati politike prihvaćanja »koliko to dopušta nepatvoreno dobro njihove zajednice«¹¹, imajući u vidu potrebe svih članova ljudske obitelji i dobrobit svakog pojedinog od njih.

Oni koji se nadahnjuju tim pogledom moći će prepoznati sjeme mira koje već kljija i pobrinuti se za njegov rast. Naši će se gradovi, često podijeljeni i polarizirani sukobima oko prisutnosti migrantata i izbjeglica, tako pretvoriti u gradilišta mira.

5 *Poruka za Svjetski dan mira 2000.*, 3.

6 Benedikt XVI., *Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2013.*

7 Br. 25.

8 *Usp. Obraćanje nacionalnim ravnateljima pastoralu za migrante, sudionicima Susreta održanog u organizaciji Vijeća Europskih biskupskih konferencija (CCEE), 22. rujna 2017.*

9 Benedikt XVI., *Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2011.*

4. Četiri miljokaza za djelovanje

Pružiti tražiteljima azila, izbjeglicama, migrantima i žrtvama trgovine ljudima priliku da pronađu mir koji traže zahtijeva strategiju koja objedinjuje u sebi četiri djelovanja: primiti, zaštititi, promicati i integrirati.¹²

»Primiti« doziva u svijest potrebu širenja pravnih putova za ulazak i da se više migrante i izbjeglice ne tjera prema zemljama gdje ih očekuju progoni i nasilje. To također traži da se naša briga o nacionalnoj sigurnosti dovede u ravnotežu sa zaštitom temeljnih ljudskih prava. Sveti pismo nas podsjeća: »Gostoljublja ne zaboravljava: njime neki, i ne znajući, ugostiše anđele!«.¹³

»Zaštititi« se tiče naše dužnosti da prepoznamo i branimo nepovredivo dostojanstvo onih koji bježe od stvarnih opasnosti u potrazi za azilom i sigurnošću, te da spriječimo njihovo izrabljivanje. Tu posebno mislim na žene i djecu koji se nalaze u situacijama u kojima su više izloženi opasnostima i zlouporabama koje mogu čak ići dotle da ih se pretvoriti u roblje. Bog ne diskriminira: »Jahve štiti tuđince, sirote i udovice podupire!«.¹⁴

»Promicati« podrazumijeva podupiranje cjelovitog ljudskog razvoja migrantata i izbjeglica. Među mnogim sredstvima koja mogu pomoći u toj zadaći, naglasio bih važnost da se djeci i mladima osigura pristup svim razinama obrazovanja. Tako će ne samo odnjegovati i ostvariti svoje potencijala, već će ujedno biti bolje osposobljeni za susret s drugima i jačati duh dijaloga, a ne zatvaranja ili sukoba. Biblija uči da Bog »ljubi pridošlicu, daje mu hranu i odjeću«. Stoga poziva: »Ljubite i vi pridošlicu, jer ste i sami bili pridošlice u zemlji egipatskoj!«.¹⁵

»Integrirati«, na kraju, znači omogućiti izbjeglicama i migrantima potpuno sudjelovanje u životu društva u koje su primljeni, kao dio procesa uzajamnog obogaćivanja i plodne suradnje u službi cjelovitog ljudskog razvoja lokalnih zajednica. Sveti Pavao to izražava u ovim riječima: »više niste tuđinci ni pridošlice, nego sugrađani ste svetih i ukućani Božji!«¹⁶.

10 *Apost. pob. Evangelii gaudium*, 71.

11 Ivan XXIII., *Enc. Pacem in terris*, 106.

12 *Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2018.*, 15. kolovoza 2017.

13 *Heb 13*, 2.

14 *Ps 146*, 9.

15 *Pnz 10*, 18-19.

16 *Ef 2*, 19.

5. Prijedlog za dva međunarodna sporazuma

Od srca se nadam da će taj duh nadahnjivati proces koji će tijekom 2018. godine voditi do definiranja i odobravanja dvaju svjetskih sporazuma od strane Ujedinjenih naroda, od kojih se jedan odnosi na sigurnu, uređenu i redovnu migraciju, a drugi na izbjeglice. Kao zajednički sporazumi na globalnoj razini, ovi sporazumi će predstavljati referentni okvir za političke prijedloge i praktične mjere. Zato je važno da budu nadahnuti suosjećanjem, dalekovidnošću i hrabrošću, kako bi se iskoristilo svaku priliku za unaprjeđenje procesa izgrađivanje mira. Jedino tako nužni realizam koji se traži od međunarodne politike neće podleći cinizmu i globalizaciji ravnodušnosti.

Dijalog i koordinacija su nužnost i jasna dužnost međunarodne zajednice. Izvan graniča pojedine zemlje, i manje bogate zemlje mogu primiti – ili bolje prihvati – veći broj izbjeglica, ako im međunarodna suradnja osigura potrebna sredstva.

Odjel za migrante i izbjeglice Dikasterija za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja objavio je dvadeset točaka djelovanja¹⁷ kao konkretne pravce za provođenje u djelo ovih četiriju glagola u državnim politikama kao i u vladanju i postupanju kršćanskih zajednica. Tim i drugim doprinosima želi se izraziti zanimanje Katoličke Crkve za proces koji će dovesti do usvajanja dva UN-ova svjetska sporazuma (Global Compact). To zanimanje je pokazatelj općenitije pastoralne

skrbi koja ima svoje korijene u samim počecima Crkve a nastavila se u njezinim mnogim djelovanjima sve do naših dana.

6. Za naš zajednički dom

Neka nam za nadahnuće posluže riječi sv. Ivana Pavla II. »Ako je "san" o svijetu u kojem vlada mir zajednički mnogima, ako se prepozna vrijednost doprinosa izbjeglicâ i migranata, tada čovječanstvo može sve više postajati obitelj sviju a naša zemlja pravi "zajednički dom".«¹⁸ Mnogi su tijekom povijesti vjerovali u ovaj »san«, a njihova postignuća svjedoče o tome da to nije puka utopija.

Među njih se ubraja i sv. Franciska Ksaver Cabrini, čija se stota obljetnica smrti obilježava ove godine. Ovog trinaestog dana mjeseca studenog mnoge crkvene zajednice slave njezin spomendan. Ta izvanredna žena, koja je svoj život posvetila služenju migrantima i postala kasnije njihovom nebeskom zaštitnicom, naučila nas je kako možemo primiti, zaštiti, promicati i integrirati tu našu braću i sestre. Neka Gospodin, po njezinu zagovoru, udijeli svima nama da iskusimo kako se »plod pravednosti u miru sije onima koji tvore mir«.¹⁹

Iz Vatikana, 13. studenog 2017.

Spomen sv. Franciske Ksaver Cabrini, zaštitnice migranata

Franjo

17 "Dvadeset točaka pastoralnog djelovanja" i "Dvadeset točaka djelovanja prema Svjetskim sporazumima" (2017); vidi također Dokument UN-a A/72/528.

18 Poruka zaSvjetski dan selilaca i izbjeglica 2004., 6.

Poruka pape Franje za 26. Svjetski dan bolesnika

11. veljače 2018.

*„Majko Crkve: „Evo ti sina!... Evo ti majke!”
I od toga časa uze je učenik k sebi” (Iv 19, 26-27)*

Draga braćo i sestre,

Crkva svoje služenje bolesnima i onima koji za njih skrbe mora nastaviti sa sve većim posvetom, u vjernosti Gospodinovoj zapovijedi (usp. Lk 9, 2-6; Mt 10, 1-8; Mk 6, 7-13) i nasljeđujući vrlo rječiti primjer svoje Glave i Učitelja. Ove godine za temu Dana bolesnika uzete su riječi koje Isus s križa upućuje svojoj Majci i Ivanu: ""Evo ti sina!... Evo ti majke!" I od toga časa uze je učenik k sebi" (Iv 19, 26-27).

1. Ove Gospodinove riječi bacaju snažno svjetlo na otajstvo križa. To nije beznadna tragedija, nego mjesto na kojem Isus očituje svoju slavu i pokazuje svoju beskrajnu ljubav, koja postaje temelj i pravilo kršćanske zajednice i života svakog učenika. Prije svega, Isusove su riječi izvorište Marijina majčinskog poziva prema čitavom ljudskom rodu. Ona će na poseban način biti Majka učenika svoga Sina, brinuti se za njih i čuvati ih na njihovu životnom putu. A kao što znamo, majčinska briga za dijete obuhvaća i materijalne i duhovne aspekte njihova odgoja i podizanja. Neizreciva bol križa probada Marijinu dušu (usp. Lk 2, 35), ali je ne paralizira. Naprotiv, kao Gospodinova Majka, ona započinje novi put sebedarja. Isus na križu pokazuje brigu za Crkvu i sav ljudski rod, a Marija je pozvana dijeliti tu istu brigu. U opisu velikog izlijevanja Duha Svetoga na Pedesetnicu Djela apostolska nam pokazuju da je Marija započela vršiti tu svoju zadaću u prvoj zajednici Crkve. To je neprolazna zadaća.

2. Ivan, ljubljeni učenik, je slika Crkve, mesijanskog naroda. On mora priznati Mariju svojom majkom. A to znači da je pozvan uzeti je k sebi i gledati u njoj uzor učeništva i majčinski poziv koji joj je povjerio Isus, sa svim onim što to uključuje: nježnost Majke koja rađa djecu sposobnu ljubiti prema Isusovoj zapovijedi. Stoga je Marijin majčinski poziv da skrbi za svoju djecu povjeren Ivanu i Crkvi u cjelini. Čitava zajednica učenika je uključena u Marijin majčinski poziv.

3. Ivan, kao učenik koji je sve dijelio s Isusom, zna da Učitelj želi sve ljude dovesti do susreta s Ocem. On može posvjedočiti da je Isus susretao mnoge osobe bolesne bilo u duhu zbog oholosti (usp. Iv 8, 31-3) bilo u tijelu (usp. Iv 5, 6). Svima je dijelio milosrđe i oproštenje, a bolesnima i tjelesno ozdravljenje, znak života u izobilju Kraljevstva nebeskog, gdje će svaka suza biti otrta. Učenici su, po uzoru na Mariju, pozvani brinuti se jedni za druge. I ne samo to. Oni znaju da je Isusovo srce otvoreno svima, bez iznimke. Evanđelje Kraljevstva mora se naviještati svima i svima koji su u potrebi mora se pružiti kršćansku ljubav, jednostavno zato što su osobe, Božja djeca.

4. Ovaj majčinski poziv Crkve prema potrebitima i bolesnima nalazio je konkretan izraz u njezinoj dvije tisuće godina dugoj povijesti u impresivnom nizu inicijativa u korist bolesnika. Tu se povijest predanosti ne smije zaboraviti. Ona se nastavlja i dan-danas diljem svijeta. U zemljama u kojima postoje odgovarajući sustavi javne zdravstvene zaštite, katoličke redovničke zajednice, biskupije i njihove bolnice nastoje ne samo pružiti kvalitetnu zdravstvenu skrb nego i staviti osobu u središte zdravstvenog procesa te provoditi znanstveno istraživanje uz puno poštivanje života i kršćanskih moralnih vrijednosti. U zemljama gdje su zdravstveni sustavi neodgovarajući ili uopće ne postoje, Crkva nastoji učiniti sve što je u njezinoj moći da unaprijedi zdravstvenu skrb, ukloni smrtnost dojenčadi i suzbje raširene bolesti. Posvuda nastoji pružati njegu, čak i kad nije u mogućnosti ponuditi lijekove. Slika Crkve kao "poljske bolnice", u koju se primaju svi koji su ranjeni životom, veoma je konkretna stvarnost, jer su u nekim dijelovima svijeta misijske i biskupijske bolnice jedine institucije koje pružaju potrebnu skrb stanovništvu.

5. Sjećanje na ovu dugu povijest služenja bolesnima ispunja radošću kršćansku zajednicu, a osobito one koji danas obavljaju tu službu. No, prošlost moramo promatrati prije svega zato da nas ona obogati. Njome se moramo dati poučiti jer nas ona uči o samoprijegornoj velikodušnosti mnogih utemeljiteljâ ustanova koje su se stavile u službu bolesnika, zatim kreativnosti oživljenoj ljubavlju, mnogim inicijativama poduzimanima tijekom stoljećâ kao i predanosti znanstvenom istraživanju kako bi se bolesnima ponudilo nove i pouzdane lijekove. Ta nam ostavština iz prošlosti pomaže izgrađivati bolju budućnost. Pomaže nam, na primjer, zaštititi katoličke bolnice od one vrste upravljanja koja nikako ne priliči zdravstvenim ustanovama a kojim se diljem svijeta od zdravstvene skrbi nastoji ostvarivati unosnu zaradu, što ima za posljediku odbacivanje siromašnih. Mudra organizacija i ljubav zahtijevaju da se bolesnika poštuje u njegovu dostojanstvu i da stalno bude u središtu zdravstvene skrbi. Time bi se u svome radu trebali također voditi kršćani koji rade u javnim strukturama; oni su također, zbog svoje službe, pozvani dati dobro svjedočanstvo evanđelja.

6. Isus je Crkvi ostavio na dar svoju moć ozdravljanja: "A ovi će znakovi pratiti one koji uzvjeruju: [...] na nemoćnike će ruke polagati, i bit će im dobro" (Mk 16, 17-18). U Djelima apostolskim čitamo opis ozdravljenjâ po Petrovim (usp. Dj 3, 4-8) odnosno Pavlovinim rukama (usp. Dj 14, 8-11). Poslanje Crkve odgovor je na taj Isusov dar, jer ona zna da mora bolesnicima donositi isti pogled pun nježnosti i samilosti svojega Gospodina. Pastoral dјelatnika u zdravstvu jest i uvijek će biti nužna i bitna zadaća, koju svi trebaju ostvarivati s novim zanosom, od župnih zajednica pa sve do najvrsnijih zdravstvenih ustanova. Ne smijemo pritom zaboraviti ljubav i ustrajnost kojom broj-

ne obitelji skrbe za svoju djecu, roditelje i rođake koji su kronični bolesnici ili teški invalidi. Skrb koju se pruža u obitelji izvanredno je svjedočanstvo ljubavi prema ljudskom biću i treba je na odgovarajući način priznati i pratiti odgovarajućim politikama. Zbog toga liječnici i zdravstveno osoblje, svećenici, Bogu posvećene osobe i volonteri, obitelji i svi oni koji skrbe za bolesnike sudjeluju u tom crkvenom poslanju. Riječ je o zajedničkoj odgovornosti koja obogaćuje vrijednost svakodnevnog služenja svakog pojedinca.

7. Mariji, Majci nježnosti, povjeravamo sve bolesne u tijelu i u duhu, da ih ona podupre u nadi. Upućujemo joj također molitvu da nam pomogne da budemo otvorena srca prema našoj bolesnoj braći i sestrama. Crkva zna da treba posebnu milost da bi mogla biti na visini svoje evanđeoske zadaće skrbi za bolesne. Ujedino se stoga u usrdnoj prošnji Gospodinovoj Majci da svaki član Crkve s ljubavlju živi svoj poziv na služenje životu i zdravlju. Neka nas Djevica Marija prati svojim zagovorom na ovaj 26. Svjetski dan bolesnika, neka pomogne bolesnim osobama živjeti vlastito trpljenje u zajedništvu s Gospodinom Isusom i neka bude na pomoć onima koji se za njih skrbe. Svima, bolesnicima, zdravstvenim dјelatnicima i volonterima, od srca udjelujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 26. studenog 2017.

Svetkovina Gospodina našega Isusa Krista Kralja svega stvorenja

HRVATSKI BISKUPI

Predsjednik HBK, nadbiskup zadarski Msgr. Želimir PULJIĆ homilija u Mariji Bistrici 1. listopada 2017.

Dj 1, 12-14; Ps Lk 1, 46-55; Ef 1, 3-7, 11-12; Iv 19, 25-27

1. Sugestivna su čitanja koja smo sada slušali. Na koncu ovozemnoga života čuli smo u evanđelju Isusa kako razapet na Kalvariji povjerava svoju napaćenu majku učeniku Ivanu i veli mu „evo ti majke“. A na samom početku života Crkve Luka nas izvješće u svojim Djelima kako su se apostoli nakon agonije na Maslinskoj gori povratili u Jeruzalem, u dvoranu Posljednje večere gdje „bijahu jednodušno postojani u molitvi s Marijom, Majkom Isusovom i braćom njegovom“. I ovo naše današnje zborovanje, podno Kalvarije na kojoj ćemo poslije podne obaviti križni put, ima nešto slično s biblijskim izvješćem koje smo slušali. Spominjemo se danas 25. obljetnice okupljanja hrvatska vojska i policija u ovom našem nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke. Obilježavamo, dakle, srebrni jubilej naših hodočašća Gospo. Jubileji i druge godišnjice s kršćanskog zrenika promatrane izvrsna su prigoda bolje razumjeti gdje se nalazimo i kamo nam je ići i dostići. Povijesni spomendani govore zapravo i o našem povijesnom hodu i ukorijenjenosti u vremenu i prostoru. Stoga je sveti Ivan Pavao II. poručio mladima u Kataniji (1994.), neka „ne zaboravljaju svoju prošlost, jer će ovjek bez pamćenja i prošlosti riskira ostati i bez budućnosti“. Pamćenje je, dakle, sastavni dio našega identiteta. Evo, većcertvrt stoljeća okupljamo se oko Marije koja se ovdje u Bistrici davno udomila, krajem XV. stoljeća. Ono što je Poljacima Gospa Čenstohovska, Francuzima Gospa Lurdska, a Talijanima Loretska, to je nama Majka Božja Bistrička. Nju je nadbiskup Bauer, uz asistenciju mладog koadjutora Alojzija Stepinca, 1935. okrunio zlatnom krunom i proglašio Kraljicom Hrvata. A kad je u kolovozu 1971. ovdje završen XIII. Međunarodni marijanski kongres, Biskupska konferencija je proglašila Bistricu marijanskim svetištem čitavoga hrvatskog naroda, a 13. srpnja odredila kao blagdan Majke Božje Bistričke. Ovdje se stoljećima primalo njezina uslišanja i zaštitu. U ovom perivoju i okružju osjećamo se „kod kuće“, pa smo slobodni iznijeti joj svoje molitve, preporuke i zahvale. Ona nas je kao brižna mati pazila

i čuvala od brojnih krivovjerja i osvajanja, kako u dalekoj prošlosti, tako i nedavnoj sadašnjosti. Sve povijesne krize i kušnje s njom smo prebrodili, jer se po domovima naših obitelji molilo i u njezina svetišta hodočastilo. Njoj u čast činilo se zavjete i zidalo crkve i oltare. Tako će biti i u buduće, ako se molitva povrati u naše obiteljske domove.

2. Što bi zapravo vjernička zajednica bila bez Marije, zvijezde mora, bez naše „zore svagdanje“ koja pruža orijentir i smisao, ljudi bi tonuli u gluhoj noći. Zbog toga se rado okupljamo u njezinim svetištima gdje prepoznajemo svoju prošlost i sadašnjost, „svoje ribare i mornare“, kako slikovito pjeva Franjo Alfirević: „Tu vise zavjetni darovi, siromašnog, pobožnog puka... Dočekuju nas prijazno zidovi stari; skloništa priprostih duša, ribara i mornara. Mnogo su uzdaha čuli polumračni oltari, mnogo je suza vidjela Gospina slika stara“. Dočekuju nas, dakle, prijazni zidovi i Gospina slika stara. A jedan drugi pjesnik veli: „Kad u luku stigne lađa moja, do oltara tvoga ja ću doći. Na pragu me čekaj, Majko moja. Pruži mi ruku jer spušta se noć“. (M. Talajić). Pruži mi ruku jer se spušta noć. Koliko je samo puta ona ispružila svoju ruku pomoćnicu?! Koliko je puta zaštitila svoje sinove od opasnih valova?! Tko nam je u teškim kušnjama pružao utjehu i zaštitu? Ona, koju s pravom nazivamo „pomoćnicom kršćana“. Ona je stoga uz Isusa u središtu Crkve. Ona je prava mati koja nas njeguje, pazi i štiti. Okupili smo u svetište Majke Božje Bistričke, na 25. jubilarno hodočašće Hrvatske vojske, policije i hrvatskih branitelja, koje organizira Ministarstvo branitelja u suradnji s Vojnim ordinarijatom u RH. Dok vas sve od srca još jednom pozdravljam na ovom godišnjem zborovanju, potičem vas da zahvalimo dragoj Gospo za sve što je činila našem narodu kroz stoljeća. Posebice u danima nedavnog Domovinskog rata kad smo proživljavalii našu Kalvariju. Vjerovali smo u njezin zagovor, pa se nismo predavalii, niti nadu gubili. Okupljali smo se u crkvama i u skloništima, vapili smo i molili, vjerovali i nadali se. Vjerovali

smo u mir i pravdu. Vjerovali smo Gospodinu koji obećava „mir narodu svome“. S krunicom u ruci i oko vrata borili smo se protiv zla, mržnje i uništavanja. Biskupi i svećenici, redovnice i redovnici, umjetnici i pjesnici, vojska i policija, političari i kulturni djelatnici. Svatko je htio dati svoj osobni obol miru i zaustavljanju rata.

3. Upečatljivi krik našeg vapaja bila je i ona pjesma upućena svijetu: „Stop the war in the Croatia“: U ime Boga, u ime ljubavi, u ime djece zaustavite rat u Hrvatskoj! Europa ti to možeš učiniti! Naši vapaji, protesti i molitve iz tih dana sličili su onoj Marulićevoj „Molitvi suprotiva Turkom“, koju je taj vrsni teolog i rodoljub, otac hrvatske književnosti, spjeval početkom 16. stoljeća: „Tebi vapijemo, tužeći u plaču: Tvoji smo, a ginemo; pogani nas tlaču! Ako s nami stati budeš Gospodine, hoće se odrvat narod ki sad gine“. I othrvao se narod, Bogu hvala, upravo zahvaljujući vjeri u Boga i u vlastite snage. Nevjerojatno je bilo čitati kako su predlagачi novoga kurikula, reforme obrazovanja „izbacili Marulića iz popisa školske literature“ (zamislite englesku književnost bez Shakespearea i njemačku bez Goethea). Slično je nezamislivo biti u Crkvi bez Marije. Bez nje, zvijezde mora i nade čovječanstva, bez Marije „zore naše“ svagdanje, ljudi bi tonuli u gluhoj noći. U nju su položena nebeska obećanja i ostvarene Božje nakane. Marija nije „izmišljena utjeha“. Ona je stvarno darovana nada. Ona je zvijezda naše povijesti i ufanje naše budućnosti o čemu svjedoče brojni spomenici u kamenu i drvetu, u stihovima i u prozi, u glazbi i molitvi. No, najviše nam o njoj zbori duša i pobožnost našeg puka. Jer, ona je odgajala naš narodni etos, pokoljenja djece i mladih, sačuvala brojne obitelji od propasti i utješila tolike nemoćne i bolesne. Mnogi su naši slavni vladari i velikani bili izvrsna Marijina djeca. Sjetimo se samo naše dične kraljice Jelene koja je u Solinu dala izgraditi crkvu u čast Mariji, u našem prasvetištu „Gospe od Otoka“. Sjetimo se također brojnih darovnica kralja Dmitra Zvonimira i kralja Krešimira, kao i Zrinskog i njegovog pouzdanja u Mariju, i tolikih drugih. Mnogi naši gradovi i mjesta gradi li su svetišta i crkve, naručivali slike i kipove, a predstavnici i narodni zastupnici donosili odluke o podizanju zadužbina svetišta i oltara Gospu u čast. Zbog toga je naša povijest prožeta „marijan-skim duhom“ i pobožnošću. A ta draga molitva naših roditelja i brojnih svetaca i blaženika, postala je simbolom obrane naših branitelja koji su je nosili oko vrata i borili protiv zla, mržnje i uništavanja. Mjesec listopad, kad hrvatska vojska i policija hodočasti u ovo naše nacionalno Gospino svetište, označen je kao mjesec krunice.

4. Mi smo, dakle, Marijin narod koji s posebnim veseljem slavi njezine svetkovine jer Marija nam donosi radost i utjehu. Ona je toliko puta pružila svoju ruku pomoćnicu i zaštitila svoje sinove od opasnih valova, pa je zovemo „pomoćnicom kršćana“. Jer, kao dobra mati ona nas njeguje, pazi i štiti. Zato je sveti Bernard ovako govorio: „Kad se pojave nevolje zazovi Mariju. Ako te muči oholost, zavist, srdžba i lakomost podigni pogled prema Gospo. Kad si uplašen zbog Božjeg suda, ili si u pogibelji, žalosti, borbi i nestalnosti zovi Mariju i neka ti njezino ime uvijek bude na ustima i u srcu“. Stoga, njoj se i danas usrdno obraćamo neka čuje i usliša molitve koje se dižu iz ove doline suza. Neka otare suze svima koji trpe i neka bdije uz one koji su sami. Ustani Gospe i pohiti k nama. Onako kako si hitila svojoj rođakinji Elizabeti. Pohiti u naša sela i gradove, u naše župe diljem Lijepe Naše. Želimo čuti Tvoj pozdrav i osjetiti kako nam Isusa nosiš, blagoslovjeni plod utrobe Tvoje. Neka tvojim pohodom zaigraju čeda u utrobo ma naših majki i obitelji. Neka srca i duše naših mladih kliču od radosti i veličaju Spasitelja. U Remetskom svetištu stoji da je Marija „najvjernija odvjetnica Hrvatske“ (Fidelissima advocate Crotiae). Kako je lijepo kad imamo okretnoga odvjetnika koji nas zastupa, razumije i brani. Marija, dakle, kao naša vjerna odvjetnica dobro razumije svoju djecu. Zahvalni za svjetlo dobrote koje nam je preko nje zasjalo, preporučit ćemo joj danas obitelji hrvatskog naroda da budu dostoje svoga roditeljskog poziva. Molit ćemo za očeve i majke da budu ispunjeni strahoštovanjem pred Bogom, pred životom i pred vječnošću. Neka Marija bdije i čuva naše obitelji. Svjesni njezine uloge u povijesti, osobnoj i narodnoj, završit ću ovo razmišljanje hvalospjevom Gospo koji glasi: „Tebi Vojvotkinjo, koja si se borila za nas, pripisujemo pobjedu, te izričemo pjesmu zahvale. Raduj se zvijezdo koja sunce objavljuje. Raduj se majko jaganja i pastira. Raduj se obrano od nevidljivih neprijatelja. Raduj se dragocjena kruno vjernih vladara, časni ponose bogobojaznih svećenika, nepokolebiva utvrdo Crkve. Gospo velikoga hrvatskoga krsnoga zavjeta, pomozi svima koji tvoju pomoć traže i pod tvoju obranu se utječu. Ustani i pohiti k nama, onako kako si hitila svojoj rođakinji Elizabeti. Pohiti u naše obitelji, sela i gradove. Želimo čuti Tvoj pozdrav i osjetiti kako nam Isusa nosiš. Tebi, povjeravamo svoju sadašnjost i budućnost. Tebi se obraćamo, molimo i pjevamo: Hrvat za križ bojak bije sveti: vodio ga ljaljan barjak Tvoj. Ti nad nama plašt razastri bijeli; brani Gospo, brani i nadalje narod svoj! Amen.“

"Europa mora biti prava obitelj naroda"

Završna poruka sa susreta predstavnika biskupske konferencije Srednjoistočne Europe

Budimpešta, 18.-19. listopada 2017.

Mi predstavnici biskupske konferencije Republike Češke, Hrvatske, Poljske, Slovačke i Mađarske, okupljeni u Budimpešti, nakon posjeta povijesnom gradu Višegradu, mjestu gdje su se vođe naših naroda mnogo puta susretali od Srednjeg vijeka naovamo i molitve u bazilići u Ostrogonu pred oltarom svetog Adalberta, mučenika i praškog biskupa, našeg zajedničkog zaštitnika, razgovarali smo o aktualnim izazovima s kojima se suočavaju naše krajevne Crkve.

S ljubavlju smo ponovili želju Svetoga Oca Franje da se učini "novi i hrabri korak naprijed za ovaj dragi kontinent", to jest za Europu. S radošću se pridružujemo Vijeću europskih biskupske konferencije (CCEE) u tvrdnji da "Crkva voli Europu i vjeruje u njezinu budućnost: Europa nije samo zemlja, već je duhovni zadatak" (Završna poruka s Plenarnog zasjedanja CCEE-a, Minsk, 27. rujna - 1. listopada 2017.). Europski identitet, više od zemljopisnih faktora, prije svega je kulturni identitet. Jedna od snaga koje najviše nadahnjuju ovu kulturu bila je i još je uvijek, unatoč svoj njenoj sekulariziranosti, kršćanska religija. Prisutnost velikog broja država i naroda koji imaju svoj jezik, svoju kulturu, vlastita povijesna iskustva, vlastiti genij u suočavanju sa izazovima individualnog i zajedničkog života, karakteristično je obilježe europskog identiteta. U toj mnogostrukosti prepoznajemo bogatstvo stvaranja, taj dar Božji, dar koji moramo sačuvati, štititi, razvijati i truditi se da bude na sve veću korist cijelog čovječanstva. Nacionalna pripadnost ne može biti razlogom neprijateljstva, prezira prema drugima, nego radije pomoći u razumijevanju i poštivanju drugih naroda i drugih kultura.

Europa mora biti prava obitelj naroda u kojoj se članovi uzajamno cijene, poznaju i zalažu se za zajedničke vrijednosti. Zbog toga smatramo potrebnim da narodi Europe bolje upoznaju jedni druge kako bi se mogli međusobno razumjeti, jedni druge poštivati, voljeti i osjećati se kao članovi iste obitelji. Informacijska tehnologija može otvoriti mnoge mogućnosti za ovo međusobno upoznavanje.

Molimo i radimo: za Europu koja poštuje ljudski život od trenutka začeća do prirodne smrti i koja je gostoljubivo mjesto za obitelji; - za Europu koja poštaje individualnu i kolektivnu vjersku slobodu koja pripada osobi na temelju njezina vlastitog dostojanstva;

- za Europu koja priznaje također mogućnost narodima da na pravi način poštaju one religije koje su najviše pridonijee stvaranju njezine kulture i identiteta.

Dobrohotnim pogledom otkrivamo i vidimo samog Krista u svim ljudskim bićima, posebno u siromašnima, onima koji trpe, beskućnicima i onima koji su pogodjeni ratom i koji moraju napustiti svoju domovinu. Zbog toga predlažemo da se naše biskupske konferencije konkretno zauzmu oko pomaganja izbjeglicama koje žive na Bliskom istoku i čekaju priliku za povratak u svoje gradove i sela. Osjećamo se posebno solidarnima s onima koji trpe nasilja i progone zbog svoje pripadnosti kršćanstvu. Njihovo svjedočanstvo i vjernost duhovna je utjeha i kršćanima naših naroda. Mučenici iz doba nacizma i komunizma, koji su ubijeni u našim zemljama, uče nas oprostu, milosrđu i duhovnom pomirenju. Utječemo se njihovu zagovoru za mir, pomirenje i autentični razvoj ljudske obitelji.

Priopćenje s 55. zasjedanja Sabora Hrvatske biskupske konferencije

Zagreb, 10.-12. listopada 2017.

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 55. po redu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića u Zagrebu od 10. do 12. listopada 2017. Na zasjedanju su uz članove HBK sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giuseppe Pinto, izaslanik Biskupske konferencija Bosne i Hercegovine vojni ordinarij Tomo Vukšić, subotički biskup Ivan Penzeš i srijemski biskup Đuro Gašparović.

U pozdravnom govoru na početku zasjedanja nadbiskup Puljić posebno je pozdravio i zaželio dobrodošlicu novom apostolskom nunciju u Republici Hrvatskoj nadbiskupu Giuseppeu Pintu koji je prvi puta sudjelovao na zasjedanju HBK otkako je preuzeo svoju službu. Predsjednik HBK podsjetio je na događaje od prošlog zasjedanja u travnju 2017., te prikazao glavne teme zasjedanja. Posebice je istaknuo kako se ove godine spominjemo 20. obljetnice od utemeljenja Požeške, Varaždinske i Vojne biskupije te je uz čestitke zaželio njihovim pastirima da budu zauzeti navjestitelji Božje Riječi i uspješni odgojitelji povjerenoga puka.

Potom su biskup i gosti iz drugih Biskupskih konferencija ukratko prikazali djelovanje i izazove s kojima se susreće Katolička Crkva u njihovim državama. U radnom dijelu zasjedanja razmatrajući evangelizacijsko-katehetsko djelovanje Crkve, biskupi su osobitu pozornost posvetili sljedećim temama: analizi pristiglih komentara na radni dokument "Da vaša radost bude potpuna.", pastoralno-katehetskim kolokvijima za svećenike kao dijelu trajne svećeničke teološko-pastoralne izobrazbe, te katoličkom vjeronauku u osnovnim i srednjim školama, s ciljem sagledavanja izrade njegovog program u sklopu cjelovite kurikulne reforme. Zahvalni svima koji su sudjelovali u sinodalnom savjetovanju oko radnoga dokumenta „Da vaša radost bude potpuna”, biskupi su analizirali pristigne komentare u kojima se osjeća znak brige i želje da zajedno kao Crkva izgrađujemo novo lice naših župnih zajednica, koja bi imala biti istinska mjesna naviještanja Evanđelja i odgoja u vjeri. U

vidu ugrađivanja pristiglih komentara u postojeću verziju radnoga dokumenta, od Vijeća za katehizaciju i novu evangelizaciju očekuju se daljnji rad na dokumentu u smislu prihvaćenog hodočestva u cilju izrade završnoga teksta radnoga dokumenta Hrvatske biskupske konferencije.

Povodom predstojećeg sedmoga pastoralno-katehetskog kolokvija za svećenike koji će se održati 6. i 7. ožujka 2018. s temom "Svećenik i nedjelja", biskupi su analizirali sadržajne naglaške i pastoralno-katehetske smjernice dosadašnjih kolokvija za svećenike. Ovaj projekt ide za tim da svećenicima ponudi određenu aktualnu crkveno-pastoralnu i katehetsku problematiku. Posebnost ovakvih susreta je u tomu što su pozvani predstavnici dekanata, koji bi prije samoga kolokvija trebali sa svećenicima iz njihovoga dekanata razgovarati o najavljenoj temi. A onda s pitanjima s terena sudjelovati na kolokviju o kojem će po povratku u svoju sredinu iznijeti razmišljanja, smjernice i rezultate kolokvija. Biskupi žele neka se i po ovakvom načinu okupljanja i rada svećenika, očituje jedinstvena briga za kvalitetnije pastoralno-katehetsko djelovanje naše Crkve. Biskupi su upoznati s rezultatima završene javne rasprave o Istanbulskoj konvenciji i podržavaju zakone koji štite žene i obitelji od nasilja kojega, nažalost, kod nas ima sve više. No, biskupi ne podržavaju konvenciju koja uz plemenite nakane obrane od nasilja „implementira“ u sadržaj zakonskoga akta terminologiju „rodne ideologije“, za koju je papa Bendikt XVI. svojevremeno govorio da „vrši atentat na oblike obitelji koju čine otac, majka i djeca“. A papa Franjo je na susretu mladih u Poljskoj (12. kolovoza 2016.) rekao kako se radi o „ideološkoj kolonizaciji“. Crkva se zauzima za slobodu pojedinaca i naroda i ne prihvata nikakvu kolonizaciju koja bi zadirala u antropologiju na kojoj stvaramo i izgrađujemo svoj identitet. Biskupi pozivaju sve odgovorne i javne djelatnike u društvu da ne podlegnu zavodljivim, nejasnim i upitnim ponudama po kojima se ponekad izglasavaju zakoni. Europa, kao i Hrvatska, stoljećima je imala svoju filozofiju, antropologiju i etiku na koju se oslanjala politika i društveno djelovanje.

Sukladno uputama i smjernicama Ministarstva znanosti i obrazovanja, vezanim uz provedbu cijelovite kurikulne reforme, o čemu je bilo govora na sjednici s voditeljima i predstavnicima predmetnih stručnih radnih skupina, 29. rujna 2017., biskupi su upoznati s procesom i tijekom rada. Osobiti interes biskupa vezan je uz katolički vjeroučitelj u osnovnim i srednjim školama. U tom vidu očekuje se od stručne radne skupine za katolički vjeroučitelj da u zadanim rokovima, nakon što odgovore na pristigla mišljenja i komentare, dovrše rad na planu i programu katoličkoga vjeroučiteljstva kako bi se, zajedno s drugim predmetima, prema uputama Ministarstva, moglo pristupiti recenziji učinjenoga. Budući da je odgoj i obrazovanje projekt koji bi trebao biti ugrađivan u temelje novoga društva i njegove budućnosti, biskupi očekuju transparentan izbor stručnih i znanstvenih radnika na različitim područjima, posebice kad je riječ o predmetima unutar sustava odgoja i obrazovanja koji sustav čine hrvatskim, odnosno daju mu njegovu vlastitost. Naravno, riječ je najprije o hrvatskom jeziku, povijesti te onim predmetima koji na bilo koji način štite i razvijaju sve ono dobro postignuto u davnjoj i novijoj povijesti našega naroda i domovine. Očekuje se da će Ministarstvo znanosti i obrazo-

vanja u tome imati podršku onih znanstvenih institucija koje se smatra stupovima hrvatskoga društva kao što su Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, te druge relevantne institucije kojima je na srcu naš jezik, povijest i vlastiti identitet.

Biskupi su upoznati i s tijekom završnih priprema za pokretanje Hrvatske katoličke mreže (HKM) koja će objediniti sve postojeće medijske ustanove HBK, Hrvatski katolički radio i Informativnu katoličku agenciju te ujedno proširiti svoje djelovanje na područje novih digitalnih medija. HKM mora imati viziju i misiju promišljanja komunikacije kako bi doprinijela poboljšanju crkvene komunikacije kako unutar nje same tako i prema vani, pa tako na novi način osnažiti prisutnost Crkve u društvu.

Na zasjedanju je bilo govora i o prisutnosti Crkve u odgojno obrazovnom sustavu preko katoličkih osnovnih i srednjih škola, te visokoškolskih ustanova po kojima ona želi dati svoj obol općem dobru čovjeka, naroda i društva u cjelini. Biskupi su poduprli nastojanja za dobro odgojno obrazovno funkcioniranje, kao i podrobnije definiranje statusa katoličkih škola. Odlučeno je da se temeljnom dokumentu "Odredbe HBK o katoličkim osnovnim i srednjim školama", koji je donešen 2013. godine "ad experimentum", a regulira ovo područje,

produlji valjanost. Trenutno u Republici Hrvatskoj djeluje 10 osnovnih i 12 srednjih škola.

Na kraju drugoga dana zasjedanja, na spomendan svetoga pape Ivana XXIII., 11. listopada, biskupi su slavili svečanu euharistiju u zagrebačkoj prвostolnici u zajedništvu s novim apostolskim nuncijem u Republici Hrvatskoj, nadbiskupom Giuseppeom Pintom. Slavlje je predvodio nuncij Pinto, te se tom prigodom predstavio hrvatskoj vjerničkoj javnosti. Uvodeći u slavlje zagrebački nadbiskup kardinal Bozanić podsjetio je kako je prije 55 godina, upravo 11. listopada 1962., započelo zasjedanje Drugoga vatikanskog ekumenskog sabora, a sazvao ga je upravo sveti Ivan Dobri. A "Sabor je bio velika milost koju je Crkva dobila u 20. stoljeću" (sv. Ivan Pavao II.). Kardinal je podsjetio i na sramotnu presudu kardinalu Alojziju Stepincu, koju je na taj dan, 11. listopada 1946., izrekao komunistički sud na montiranom procesu, čime je započeo blaženikov mučenički križni put. Pozdravljujući nuncija kardinal je zaželio neka ga "u novoj službi u Hrvatskoj prati nebeska pomoć Presvete Bogorodice Marije, Majke Crkve, svetog Josipa, zaštitnika Hrvatske i blaženog Alojzija Stepinca, svjedoka čiste savjesti". U svojoj homiliji mons. Pinto je prenio pozdrave pape Franje istakнуvši kako nas se spominje u svojim molitvama i sudjeluje u našim radostima i poteškoćama, te nam srdačno podjeljuje svoj apostolski blagoslov, koji proširuje na naše obitelji, starce i bolesne, zazivajući majčinsku zaštitu Majke Božje Bistričke, „Odvjetnice Hrvatske“, svetoga Ivana XXIII., Ivana Pavla II. i blaženoga kardinala Alojzija Stepinca.

Nakon popričesne molitve, prvi tajnik Apostolske nuncijature mons. Janusz Stanislaw Blachowiak pročitao je pismo preporuke Papi na državnoga tajnika kardinala Pietra Parolina upućenog predsjedniku HBK, nadbiskupu Želimiru Puljiću, koje mu je potom osobno predao nuncij mons. Giuseppe Pinto. Nakon toga riječi pozdrava i dobrodošlice novome nunciju uputio je predsjednik HBK mons. Želimir Puljić. On je podsjetio kako crkveni Zakonik promatra nuncijevu službu na tri razine: na diplomatskoj s državom ili organizacijama gdje predstavlja Svetu Stolicu, na crkvenoj u vidu koordinacije i povezivanja partikularnih crkava sa Svetim Ocem i središnjim ustanovama Svetе Stolice, te na ekumenskoj i međureligijskoj razini. Ovim euharistijskim slavljem i večerašnjim nastupom Apostolski Nuncij, preuzvišeni gospodin Giuseppe Pinto, predstavio se Katoličkoj Crkvi u Hrvatskoj i započeo u ime Božje svoje poslanje kao predstavnik Svetoga Oca Pape Franje i Svetе Stolice. Podsjetio je, nadalje, na stoljetnu povezanost rimskih papa s Crkvom u Hrvata i hrvatskim

vladarima sve od vremena njihova dolaska u ove krajeve. Nadbiskup Puljić je posebice istaknuo kako smo osobitu blizinu, razumijevanje i zaštitu Svetе Stolice osjetili tijekom Domovinskoga rata kad je na Petrovoj stolici bio sveti Ivan Pavao II. Sa zahvalnošću je podsjetio na misu u bazilici sv. Petra u Rimu, 30. travnja 1979., koju je sveti Ivan Pavao II., kao prvi papa Slaven predvodio na hrvatskome jeziku, te tom prigodom izrekao riječi koje i danas odjekuju "Kao nekoć papa Ivan VIII. tako se i ja danas radujem vašoj vjeri i ljubavi, vašoj vjernosti Isusu Kristu i njegovoj Crkvi. Papa vas voli, grli i prima. Papa vas blagoslivlja!" Na kraju je predsjednik HBK još jednom novome nunciju izrazio "srdačnu dobrodošlicu u ime biskupâ i vjernoga puka koji im je povjeren, te poželio neka njegovo djelovanje u ime pape Franje i Svetе Stolice bude uspješno na sve tri spomenute razine djelovanja i popraćeno našim molitvama i obilnim nebeskim zagovorom". Na zasjedanju su predsjednici pojedinih Komisija, Vijeća i Od-bora HBK podnijeli izvješća o njihovom radu.

Biskupi su obaviješteni o hijerotoniji novoga dalmatinskoga episkopa, preosvećenoga gospodina Nikodima Kosovića, na kojoj su bili nazočni i dvojica članova HBK: splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić i šibenski biskup mons. Tomislav Rogić. Imajući u vidu sve što su hrvatski biskupi činili i govorili tijekom Domovinskoga rata u evanđeoskom i ekumenskom duhu, biskupi smatraju neprimjerenim i neutemeljenim prozivanje katoličkih biskupa i vjernika od strane srpskoga Patrijarha Irineja i ne prepoznaju se u tim Patrijarhovim riječima. Biskupi će i nadalje, u duhu smjernica Drugoga Vatikanskoga sabora, nastaviti njegovati dobre odnose s pripadnicima svih religija, a posebice s onima koji ispovijedaju ime Isusovo, te bez prestanka moliti na nakanu koju je Krist izgovorio na Posljednjoj večeri i ostavio kao novu zapovijed da "ljubimo jedni druge kao što je on nas ljubio" (Iv 13, 34) i truditi se "da svi budu jedno" (Iv 17,21).

Biskupi su prvoga dana zasjedanja, 10. listopada 2017., za predsjednika Hrvatske biskupske konferencije ponovno izabrali mons. Želimira Puljića, zadarskoga nadbiskupa, te na zasjedanju raspravljali i o mandatima u pojedinim tijelima HBK-a. Nadbiskup Đakovačko-osječki i metropolit i član Stalnoga vijeća HBK mons. Đuro Hranić izabran je za predsjednika Komisije „Iustitia et pax“. Požeški biskup Antun Škvorčević izabran je za predsjednika Vijeća HBK za ekumenizam i dijalog, a dosadašnji predsjednik toga Vijeća sisacki biskup Vlado Košić izabran je za predsjednika Vijeća HBK za nauk vjere, nakon umirovljenja pomoćnog zagrebačkog biskupa Valentina

Pozaića koji je do sada obnašao tu službu. Mons. Dražen Kutleša, biskup porečki i pulski i član Stalnoga vijeća HBK, ostaje predsjednikom Pravne komisije HBK i u sljedećem mandatu. Mons. dr. Ivica Pažin ponovno je izabran za predstojnika Nacionalnog katehetskog ureda HBK.

Nakon što su podnesena izvješća o radu pojedinih tijela HBK-a, biskupi su dogovorili kalendar zasjedanja za iduću godinu. Izvanredno zasjedanje Sabora HBK bit će 22. siječnja 2018. Pastoralno katehetski kolokvij za svećenike odr-

žat će se 6. i 7. ožujka 2018. Proljetno, 56. zasjedanje Sabora HBK, bit će od 10. do 12. travnja 2018. Susret članova HBK s redovničkim provincijalima bit će upriličen 18. lipnja 2018. Treći Nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji održat će se u Solinu 15. i 16. rujna 2018. Jesensko, 57. zasjedanje Sabora HBK, održat će se od 9. do 11. listopada 2018. u Zagrebu. Od 12. do 17. studenog 2018. hrvatski biskupi će sudjelovati na pohodu „Ad limina Apostolorum“ u Rimu.

Govor kardinala Pietra Parolina, državnog tajnika Svete Stolice na susretu s biskupima, članovima HBK

Zagreb, 30. listopada 2017.

Uzoriti,

Draga braćo u biskupstvu,

prava mi je radost sudjelovati na ovom susretu i prigodi bratskog zajedništva. Od sveg srca vas pozdravljam i zahvaljujem kardinalu Božaniću što me pozvao u Zagreb i svima vama što ste mi pružili priliku susresti se s vama u ovom lijepom sjedištu Hrvatske biskupske konferencije. Sveti Otac me zamolio da vam prenesem njegove pozdrave i potaknuo me da zajamčim njegovu blizinu Crkvi u Hrvatskoj, koju iščekuje pozdraviti u Rimu, zajedno s njezinim pastirima, u prigodi posjeta ad limina Apostolorum. Kao uvod u ovaj susret, želio bih citirati riječi iz Psalma 133: Ecce quam bonum et quam iucundum habitare fratres in unum, »Gle, kako je dobro i kako je milo kao braća zajedno živjeti« (r. 1): nije li možda bratsko zajedništvo jedan od najljepših, najvrsnijih i najutješnijih darova koje nam je Bog dao?

Znakovita blizina vašeg sjedišta Apostolskoj nuncijaturi pruža mi priliku da istaknem vrlo bliske odnose Crkve u Hrvatskoj s papom i Svetom Stolicom, kojima svi pridajemo vrlo veliku vrijednost. Posebno je korisna, u svezi s tim, suradnja papinskog predstavnika. Såmo pravo sveopće Crkve povjerava mu glavnu zadaću "da se svakodnevno učvršćuju i čine djelotvornijima veze jedinstva koje postoje između Apostolske Stolice i partikularnih Crkava" (ZKP, kan. 364). Nadam se da će, također, preko službe koju obavlja nuncijatura i čestih i srdačnih kontakata pojedinih biskupa i biskupske konferencije s Papinim predstavnikom, Crkva u Hrvatskoj sve više rasti i učvršćivati ono zajedništvo s Rimskim Prvosvećenikom, koje je bilo njezin prepoznatljivi znak kroz povijest i koje je, kao što znamo, jamstvo slobode pred svakom zemaljskom vlašću i svakim partikularnim interesom kao i otvorenosti sveopće Crkvi i njezinoj katoličkoj dimenziji, nasuprot svakoj opasnosti da budemo prignuti nad samima sobom.

Hrvatska ima kršćanski identitet čiji korijeni sežu duboko u prošlost. Kršćanstvo je strukturni element hrvatskog društva u njegovoj ne samo vjerskoj, već i od-

gojnoj i kulturnoj dimenziji, gdje je Crkva pronašla značajno područje evangelizacije. U skladu sa svojim identitetom, hrvatski narod je uvek pokazivao neprijepornu vjernost Apostolskoj Stolici. U povijesnim kronikama nalazimo potvrdu neprekinutih kontakata s nasljednicima apostola Petra, još tamo od sedmog stoljeća. Godine 641. papa Ivan IV. poslao je u Dalmaciju, svoj zavičaj, opata Martina, davši tako veliki poticaj evangelizaciji ovih krajeva.

Tijekom stoljećâ bilo je mnogo papa koji su unaprjeđivali već vrlo bliske veze s hrvatskim narodom, pokazujući bezbrojne znakove dobrohotnosti prema ovoj Crkvi i ovoj zemlji, koji su bili od pomoći u nadvladavanju i najdramatičnijih trenutaka. Kako se ne sjetiti – zahvalna srca i s neizbrisivim sjećanjem – posebne blizine svetog pape Ivana Pavla II.!

Nije zacijelo slučajno da je komunistička diktatura, od 1945. do 1990. godine, činila sve ne bi li raskinula vezu između hrvatskog naroda i Svetе Stolice, izloživši Crkvu u Hrvatskoj sustavnom progonu kojemu je cilj bio njezino zatiranje. Želim podsjetiti, s tim u svezi, na duboke riječi pape Benedikta XVI. iz govora održanog na slavlju Večernje u zagrebačkoj katedrali, na kraju njegova apostolskog putovanja u Hrvatsku, 5. lipnja 2011. godine: "Ono posebno teško doba obilježio je jedan naraštaj biskupa, svećenika i redovnika, spremnih umrijeti da ne bi izdali Krista, Crkvu i Papu. Narod je vidio da svećenici nisu nikad gubili vjeru, nadu, ljubav, te su tako ostali uvek sjedinjeni. To jedinstvo objasnjava ono što je ljudski neobjašnjivo: da tako kruti režim nije mogao slomiti Crkvu" (Benedikt XVI., Slavlje Večernje s biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama i bogoslovima i sjemeništarcima, Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije i svetoga Stjepana, 5. lipnja 2011.). Utim teškim vremenima, Crkva u Hrvatskoj imala je pred sobom herojsko svjedočanstvo koje je pružio zagrebački nadbiskup, blaženi kardinal Alojzije Stepinac. Protiv njega je komunistički režim pokrenuo sudski proces, koji je zapravo bio obič-

na farsa, s namjerom da procesuira čitavu Crkvu u Hrvatskoj, klerike i vjernike. Nije slučajno što je papa Pio XII. to nazvao "prežalosnim procesom". Velika vjera u Božju Providnost, praćena ljudavlju prema svima, pa i prema neprijateljima, dala je blaženom Stepincu snagu da se herojskim duhom suoči s teškom kaznom koja mu je dosuđena. Tu istu snagu koja dolazi odozgor crpili su blistavi primjeri svetosti u Crkvi u Hrvatskoj, kao i mučenici svakog vremena i mjesta. "Zaplujući kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću, ali ona ne pada. Jer – utemeljena je na stijeni" (Mt 7, 25). Drago mi je podsjetiti na ovaj redak iz Evanđelja po Mateju dok s divljenjem razmišljam o zrelosti ove partikularne Crkve, koju ni progon, ni koncentracijski logori, ni pokušaj sustavne ateizacije nije mogao izbrisati, jer je usidrena na dubokim kršćanskim korijenima. Draga braćo, sada je na vama da čuvate i još više jačate ovu bogatu baštinu. Nezaobilazna je to zadaća jer kršćanski identitet Hrvatske ima ne samo prošlost i sadašnjost, već i budućnost. Dopustite mi da se ponovno poslužim, s tim u svezi, dozivanjem u sjećanje slike koju je Ivan Pavao II. upotrijebio na euharistijskom slavlju u Zagrebu 11. rujna 1994. usporedivši vjeru narodâ s rijekama Savom i Dunavom koje teku jedna blizu druge i na kraju se susreću. Tom simboličnom slikom evocirao je dvije tradicije, katoličku i pravoslavnu, koje su pozvane provesti ekumenski poduhvat približavanja i združivanja (usp. Ivan Pavao II., Homilija na euharistijskom slavlju u prigodi devetstote obljetnice osnivanja Zagrebačke biskupije, Zagrebački hipodrom, 11. rujna 1994.). Želimo se poslužiti slikom dviju velikih riječka ovoga kraja koje se jedna s drugom spajaju, uvjereni da se vjera i život, također, moraju susresti kako bi mogli dati svjedočanstvo svijetu. Da vjera i život ne bi isli jedno pored drugog i uvijek bili odvojeni, potrebno je vjernike motivirati i potaknuti da ostanu dosljedni vjeri koju isповijedaju, u svim osobnim situacijama i konkretnim okolnostima današnjeg vremena, u kojem se javljaju novi izazovi na najrazličitijim poljima. Svi shvaćamo njihovu živu složenost, napose izazov sekularizacije i ravnodušnosti. U ritmu društvenih promjena, pastoralno djelovanje mora biti kadro pružiti evangelizaciju koja učinkovito ulazi u dušu ljudi. Živa, konkretna situacija ljudi je polazište i bitno uporište svakog pastoralnog djelovanja. Ondje se događa "kultura susreta" koju je papa Franjo uzeo za nît vodilju svojih pastirskega učenja. Znamo da se ne može naviještati ako se nismo "okupali u stvarnosti", ne samo zato da bismo uspostavili skrupuloznu i svršishodnu dijagnostičku ocjenu te stvarnosti, koliko više zato da prihvatimo

njezinu novost i izazove i smognemo hrabrosti da pružimo prikladne odgovore na njih. Sveti Otac nas ne prestaje poticati da napustimo proračunata posredništva i oprezne ravnoteže, te da umjesto toga odaberemo dalekovidne poglede i otvaranja, počevši "odozdo", od "periferijâ", te tako izađu na vidjela čvorista i problemi koji su od vitalne važnosti za našu budućnost, ali s kojima često nemamo hrabrosti uhvatiti se u koštač. To je izazov koji se tiče čitave Crkve. Ovo je čas obnove, svjesni da "smo uvijek djelotvorniji kada se brinemo za to da stvaramo procese, radije nego da zavladamo položajima koji sa sobom nose neku moć" (Evangelii gaudium, 223). Unašoj sadašnjici, među mnogim darovima na kojima trebamo biti zahvalni Bogu, zasigurno je i ovaj zahtjevni ali spasonosni poziv na obnovu za čitavu Crkvu, koji nas papa Franjo poziva trajno živjeti. Koristim priliku zahvaliti zagrebačkom nadbiskupu, Njegovoj Uzoritosti kardinalu Josipu Bozaniću i požeškom biskupu, Njegovoj Preuzvišenosti mons. Antunu Škorčeviću, za strpljivi rad koji ste obavili kao stalni članovi Mješovite komisije hrvatskih i srpskih stručnjaka za ponovno razmatranje lika blaženog kardinala Alojzija Stepinca. To je bila gesta od velike ekumenske vrijednosti prema našoj pravoslavnoj braći. Drago mi je što ste priveli taj posao kraju s radošću i nadom u dublju slogu, u zajedničkoj predanosti svjedočenju vjere u Krista Gospodina i zajedničkom htijenju da kročite zajedno prema željenom jedinstvu. Ne dopustimo da bude uzaludna ponuda pomirenja koju ono nosi sa sobom, svjesni da je upravo ovo temelj na kojem treba graditi jedinstvo: oproštenje i pomirenje. Draga braćo, bio sam slobodan podijeliti s vama neka razmišljanja, a da se ne dotičem pojedinih pitanja ove vaše Crkve, koja će sada imati zadovoljstvo čuti od vas. Znam da s oduševljenjem obavljate svoju službu pastirâ, skrbeći za Božji narod, svećenike, sjemeništare i bogoslove. Povjeravam Mariji našoj Majci vaš apostolski rad, da vas štiti i podupire. Sa svoje strane jamčim vam svoju molitvu, uzdajući se da ćete se i vi mene spomenuti u svojim molitvama.

Homilija kardinala Parolina u zagrebačkoj prvostolnici

Drage sestre i braćo u Kristu,

radostan sam što mogu slaviti euharistiju u ovoj prvostolnici, u srcu drevnih korijena ove slavne nadbiskupije. Za mene je poseban dar biti na svetome mjestu koje čuva ne samo grob blaženoga Alojzija Stepinca, nego i živi spomen njegova svjedočanstva vjere, njegova služenja istini, njegova sebedarja sve do mučeništva za evanđelje i za Crkvu. Zajedno s blaženim Alojzijem ovdje častimo i spomen na njegove časne nasljednike, čiji zemni ostatci počivaju u ovoj katedrali, slugu Božjega kardinala Franju Kuharića i zaslужnoga kardinala Franju Šepera, nekoć pročelnika Kongregacije za nauk vjere.

Pogleda uprta u te velike svjedoke evanđelja zahvaljujem ponajprije kardinalu Josipu Bozaniću za ljubazne riječi koje mi je uputio. Pozdravljam ovdje prisutne brojne biskupe: neka ovo slavlje bude i trenutak zahvale Bogu za plodove vašega apostolskog rada. Svima vama, zajedno s nositeljima građanskih vlasti i dragim vjernicima ove Crkve, čast mi je i radost donijeti srdačne pozdrave i apostolski blagoslov pape Franje. Ohrabrujuće je vidjeti puno mladih u ovome slavlju. Želio bih zahvaliti Gospodinu i moliti ga da svatko od vas može u Njemu pronaći smisao dostojnoga i ispunjenoga postojanja. Među vama su i brojni sveučilištarci, prigodom proslave Dana Hrvatskoga katoličkog sveučilišta. Svima koji njemu posvećuju svoju zauzetost od srca želim obilate plodove u neumornome radu u služenju Crkvi i društvenoj zajednici. U vama, mladi, Crkva u Hrvatskoj ima vrijednu baštinu, koja zahtijeva da se njome dobro upravlja. Vi ste i nositelji očekivanja ovoga naroda kao i težnja koje u njemu trebaju zaživjeti. Vjerljivo vam je poznato da je papa Franjo odlučio vama posvetiti XV. Opću sinodu biskupa iz cijelog svijeta, koja će se održati u listopadu 2018. godine na temu: 'Mladi, vjera i razlučivanje zvanja'. Sveopća Crkva, izražavajući svoju pastoralnu brižnost za vas mlade, od svojih pastira traži da vam budu blizu i da zajedno s vama kroče putom istine i slobode, dovodeći vas Kristu. U tome vam, dragi mladi, ne nedostaju primjeri za nasljedovanje: to su svjedočanstva svetosti kojima obiluje sveopća Crkva. Dopustite mi spomenuti jednoga od vaših istaknutih književnika i humanista koji je živio u 15. i 16. stoljeću, Marka Marulića, veoma značajnoga zbog njegove dubine i izvornosti. Među raznim njegovim djelima

postoji ono prosvjeljujućega i trajno aktualnoga sadržaja: *De institutione bene vivendi per exempla sanctorum*: "Pouke za čestit život prema primjerima svetaca". To je djelo doživjelo razna izdanja i prijevode na tadašnje europske jezike, a sveti Ignacije Loyolski uvrstio ga je u štivo namijenjeno članovima Družbe Isusove u nastajanju. Danas, i u zemljama u kojima je ukorijenjena vjera, rašireno je mnjenje o važnoj promjeni odnosa mladih i religioznosti. Pod udarcima sekularizma u novim naraštajima sve više jača smještanje vjere u privatno područje, bez ikakva odražaja na društveni život ili pak stav da je vjera naslijede prošlosti koje ne priliči suvremenosti. Pred tom pojavom svaki istinski vjernik ima odgovornost u poslanju reevangelizacije, koja prije svega zahtijeva dosljednost življenja radi naviještanja vjerodstojnim govorom ljepote vjere u Isusa Krista. Vjerujem da nam upravo naviješteni odlomak iz Evandelja može ponuditi dragocjene naznake o tome reevangelizacijskom poslanju. U njemu se pripovijeda događaj iznimne simboličke snage. Taj bismoodlomak mogli raščlaniti na dva međusobno usko povezana dijela: Isus i zgrbljena žena u prvome dijelu; te nadstojnik sinagoge, protivnici, mnoštvo i Isus, u drugome dijelu. Želio bih se kratko zadržati na prvome dijelu toga prikaza u kojem evanđelist Luka opisuje stanje te žene: "duh bolesti" držao ju je osamnaest godina; bila je bolesna i toliko zgrbljena da se nije mogla podići i nikako se nije mogla uspraviti. Možemo zamisliti patnju i ojađenost te žene zbog nepopravljivoga stanja u kojemu se nalazila, a još više zbog osobnoga poniženja, uzrokovanoga društvenom obescijenjeniču, budući da je u onodobnome židovskom pojmanju uspravnost tijela bilo obilježje koje je razlikovalo čovjeka od životinje. Stanje podređenosti u kojemu je živjela ta žena pred sve nas stavlja sve situacije - nama bliske ili daleke - tjelesnoga, društvenoga, psihološkoga, moralnoga ili duhovnoga trpljenja; zakinosti, nevolje, marginalizacije i napuštenosti. Snaga koju Isus pruža bolesnoj ženi, snaga koja očuveće i lijeći, iznimna je. Isus preuzima inicijativu i ne zaustavlja se na pukoj sućuti ili na riječima jeftine utjehe. On, umjesto toga, uspostavlja kontakt, ulazi u odnos s njezinim siromaštvom: vidi ju i poziva, a između gledanja i pozivanja nalazi se prostor njegova milosrđa. Polaže na nju ruke i oslobađa ju. Tu se radi o postupnome približavanju osobi; o rastu razumijevanja, ljubavi, želje za spasenjem koje je oslobođenje.

Ako želi ostati vjerodstojnom, upravo se tako treba moći konkretizirati očitovanje naše kršćanske ljubavi: u prisutnosti koja voli i očuje te obvezuje brinuti se za bližnjega kao za sebe samoga. Danas "uzima sve više maha novo

individualističko poganstvo”, piše papa Franjo u apostolskoj pobudnici Evangelii Gaudium (EG, 195) te primjećuje da u našemu svijetu nerijetko “logika koristi nadvladava logiku solidarnosti i darovanosti” (papa Franjo, Govor sudionicima plenarnoga zasjedanja Papinske akademije za život, 5 ožujka 2015.). Tu u prvi plan dolazi poveznica s kršćanskom dimenzijom solidarnosti. Ona za vjernika nije samo dodatna mogućnost, kao neka vrijednost dana na izbor, nego za vjernika predstavlja izričitu Božju volju. Tko ima dar vjere ne može ostati neosjetljiv za opće dobro ili gluhi za solidarnost sa ‘životnim periferijama’, često zaboravljanima ili zanemarenima, kako je to više puta slikovito izrazio papa Franjo.

Slijedeći Papinu želju za ‘Crkvom koja izlazi’, naše su mjesne Crkve pozvane biti blizu svakomu, zahvatiti svaki oblik periferija, građeći na čežnji za Bogom koji nas u svojoj neiscrpoj dobroti i milosrđu prvi zahvaća i čini nas Crkvom. Povijest kršćanstva puna je dobrih samarijanaca, ali blizina potrebitima nije uvijek u središtu života vjernika, premda znajući da u „Božjemu srcu siromašni imaju povlašteno mjesto, tako da on sam ‘posta siromašan’ (2Kor 8, 9)” (EG, 197). Crkva živi od Božjega srca usmjereno-ga prema bijednima i bijedama našega čovještva. Susret s njima je poput “kompasa”: pomaže život ponovno usmjeriti prema onomu što je čovječno, kršćaninu daje rasti i to je, u svojoj konkretno-

sti, duhovno iskustvo. Možda je najveći grijeh u odnosu prema siromašnima ravnodušnost, pretvarati se da ih ne primjećuje, prolaziti pokraj, vidjeti i zaobići (usp. Lk 10,31). Sviđa mi se ovdje podsjetiti na misao svetoga Ivana Zlatoustoga iz njegove predivne homilije o Evanđelju po Mateju. Ako želimo častiti Kristovo tijelo ne možemo dopustiti da ono bude odbacivano u svojim udovima, to jest u siromasima (usp. sv. Ivan Zlatousti, Homilije o Evanđelju po Mateju, Hom. 50, 3-4; PG 58, 508-509).

Draga braćo i sestre, u Svetome pismu, glede siromaštva, nalazimo svojevrsni kvalitativni prijelaz iz Staroga u Novi zavjet. Prvi nam predstavlja Boga ‘za siromašne’, a drugi Boga koji sam sebe čini ‘siromašnim’. Nadalje, kršćansko iskustvo poznaje duhovno siromaštvo koje je ‘pozitivno’: stav ljudi koji se uzdaju samo u Boga; stav koji, dakle, postoji u odsutnosti samodostatnosti i oholosti, bilo pojedinaca bilo skupina i naroda te u prepoznavanju vlastitoga grijeha i potrebe za Božjim milosrđem. Isus taj stav poistovjećuje s jednim od blaženstava. “Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste” (Mt 25, 40), navijestio je Isus, pri čemu taj „najmanji brat“ ne označuje samo onoga koji vjeruje u Njega, nego se to – kao što je općeprihvaćeno – odnosi na svakoga čovjeka.

Iz toga proizlazi da je Papa, Kristov namjesnik, uistinu ‘otac siromaha’, Pastir toga ve-

likog stada. Trebamo Bogu dati hvalu i slaviti ga zbog toga što se to ostvaruje tako opipljivo. Nipošto nije slučajno da je Papa Franjo, ubrzo nakon završetka Jubileja milosrđa, ustanovio Svjetski dan siromaha. On će po prvi put biti proslavljen 19. studenoga ove godine, sa željom da se sve kršćanske zajednice „zauzmu za stvaranje puno trenutaka susreta i prijateljstva, solidarnosti i konkretnе pomoći [...] omogućujući nam sve više rasti u uvjerenju da nam dijeljenje sa siromasima dopušta razumjeti evanđelje u njegovoj najdubljoj istini. Siromašni nisu problem. Oni su vrelo na kojemu se treba napajati, da bi se prihvatile i živjelo bît evanđelja.“ (Poruka Pape Franje, Prvi svjetski dan siromaha, 33. Nedjelja kroz godinu, 19. studenoga 2017.).

Ljubav prema potrebitima jedno je od najizraženijih obilježja katoličke svetosti. Za neke je ona, kao na primjer za svetoga Vinka Paulsko-

ga ili za svetu Tereziju iz Kalkute, postala i put prema svetosti. Po općinstvu svetih, koje ćemo za dva dana proslaviti liturgijskom svetkovinom, možemo započeti moliti svete da nam izmole tu ljubav, zajedno s darom da znamo pritrčati u pomoć siromašnima novom osjetljivošću, kako bismo ljubili Krista u njima i njih u Kristu.

Dragi prijatelji, neka nam Duh Sveti, koji – kako nas podsjeća sveti Pavao – svjedoči da smo „djeca Božja“ i „subaštinici Kristovi, kada doista s njime zajedno trpimo...“ (usp. Rim 8,12-17), podari ljubav prema siromašnima i posljednjima te nas jednom pridruži broju onih siromašnih i poniznih koji se uzdaju samo u Gospodina (usp. Sef 3,12). Povjeravam sve vas i Crkvu u Hrvatskoj moćnomu zagovoru Blažene Djevice Marije, ponizne Službenice Gospodnje, Navjestiteljice velikih Božjih djela u rjezinu životu, kako bi svi ljudi imali život u izobilju.

Homilija požeškog biskupa Antuna Škvorčevića

Vukovar, 18. studenoga 2017.

*Blagoslovjen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista,
Otac milosrđa i Bog svake utjehe, koji nas tješi u svakoj našoj nevolji" (2 Kor 1,3-4).*

*Preuzvišeni oci nadbiskupi i biskupi,
časna braća svećenici i đakoni,
poštovani hrvatski branitelji,
cijenjene obitelji i rodbino poginulih i
nestalih u Domovinskom ratu,
pripadnici Hrvatske vojske i policije,
predstavnici državnih vlasti,
dragi vjernici!*

1. Okupljeni smo na Memorijalnom groblju u Vukovaru. Obnavljamo istinu o stradanju ovoga Grada, podsjećamo se na herojstvo brojnih hrvatskih branitelja, napose poginulih i preminulih koji su mu sačuvali dostojanstvo, spominjemo se nedužno ubijenih civila i nestalih, oplakujemo brutalno ubijene i bačene u masovne grobnice, iskazujemo suošćeće za odvedene u logore, svjedočimo solidarnost prema svima koji su pretrpjeli nasilje, poniženje, prezir i razaranje vlastite imovine. Pristupamo žrtvi Vukovara suzdržano i nježno, s poštovanjem i divljenjem, zahvalno i s ljubavlju. Vukovarska žrtva zavrijedila je da je slavimo. U ovoj svetoj misi sjedinimo je s Isusovom žrtvom na križu, povjerimo je njegovoj pobjedi uskrsnuća.

2. Zamka okrutno počinjenog zla u Vukovaru na različite načine vreba i danas. To зло nam želi stisnuti dušu, sapeti pamet, zarobiti nas u svoje okove, usmjeriti da živimo po njegovu diktatu, uvjeravajući nas kako je smisleno ono najbesmislenije: mrziti kao odgovor na počinjeno зло i nanesenu nepravdu. Verbalna ratobornost na javnoj sceni kod nas prostor je u kojem зло vrti svoje kolo a mržnja brusi zube, umrtvljuje duše, vodi u sljepilo, truje sadašnjost i krađe budućnosti. U Vukovaru i Hrvatskoj potrebni su nam ljudi velika duha, osjetljive savjesti, sažalna srca, dalekovidni proroci koji odbacuju nasilje, praštanjem proširuju prostore slobode od zla u kojima sa svom bistrinom vide veličinu žrtve, svjedoče vjeru u pobjedu ljubavi, te pamte prošlost očišćenu od mržnje u svoj snazi njezine poučljivosti.

3. Naviještena Božja Riječ želi sve nas sudionike vukovarskog spomena na žrtvu povesti putovima takve slobode. U ulomku iz Poslanice Efežanima sv. Pavao upozorava na ono što iz iskustva znademo: Čovjek je biće ranjeno zlom i ono nas na svoj način udaljuje od nas samih, jedne od drugih i od Boga, stvara strah od drugoga, pokreće da budemo jedni protiv drugih, kopamo ponore u kojima nerijetko skončavamo. Uvjerava nas Apostol kako je to stanje mogao preokrenuti samo Bog po Isusovoj žrtvi na križu. On je u svom tijelu razorio neprijateljstvo, omogućio da oni koji su bili daleko budu blizu, te od dvoga sazdao jednoga novog čovjeka i postao naš mir. Praštanjem i pomirenjem oslobođio nas je od podvojenosti u nama samima, približio svakoga od nas samome sebi, povezao ljude i narode u svijesti da smo svi Božja stvorenja, preporođeni u svom dostojanstvu Isusovom žrtvom. Koliku li je razdaljinu među Srbima i Hrvatima očitovala agresija minuloga rata u Hrvatskoj, napose u Vukovaru? Kako se založiti da ne ubijamo jedni druge, da dokinemo podjele u nama te ne budemo jedni protiv drugih, nego jedni s drugima, ili još bolje jedni za druge, te tako svi budemo pobjednici i postignemo dostojanstvo? Politički projekt pomirbe unutar hrvatskog društva o kojem je kod nas bilo govora, napose početkom devedesetih godina prošlog stoljeća, kao i politički projekti pomirbe između Srba i Hrvata imaju svoje značenje, ali oni nemaju moći pobjediti čovjekovu nutarnju podvojenost zbog naše ranjenosti zlom i osigurati istinski mir. Hrvati i Srbi su većinski kršćanski narodi te su pozvani otvoriti se Božjem projektu pomirbe, omogućiti Isusu Kristu da svojim najmoćnijim sredstvom božanske ljubavi uđe u najdublje odrednice našega bića te nas lijeći od naših rana, pomiri nas s nama samima i međusobno, učini nas mirotvorcima. Želio bih danas u Vukovaru izraziti nadu da će Katolička Crkva u Hrvatskoj i Srpska pravoslavna Crkva naći načina zajednički se zauzimati oko toga da Isus Krist u nama razori zlo i podjele,

kako ne bismo bili jedni protiv drugih, da on bude naš mir, te nam Hrvatska bude zajednički dom.

4. Zamijetio sam da se Vukovar obnavlja, niču nove zgrade, sve je manje znakova razaranja. No, pitanje je hoće li te kuće postati domovi? To ne ovisi o tome što ćemo u njih unijeti niti kako ćemo ih opremiti. Poznato vam je da netko može imati lijepu kuću i veliko materijalno bogatstvo u njoj, ali ako među onima koji u njoj stanuju nema povjerenja, razumijevanja, uzajamnog prihvaćanja, ljubavi i spremnosti na žrtvu, ona nije dom. Štoviše, u stanju međusobne duhovne daljine ne-povjerenja i mržnje, fizička blizina među supružnicima postaje nepodnošljiva, dolazi do rastave, bijega jednih od drugih, pri čemu ne pomaže nikakvo materijalno bogatstvo.

Drago mi je što nedavni rat nazivamo domovinskim, jer je on bio borba za slobodu svakog građanina Hrvatske. Radujem se što u Hrvatskoj postoje nastojanja oko gospodarskog napretka s velikim očekivanjima da će nam uskoro biti bolje. No, sa sigurnošću možemo ustvrditi da nam Hrvatska nije dom, ili domovina prvenstveno po tome koliko ćemo gospodarski napredovati, nego po tome koliko ćemo uspjeti promaknuti u našem društvu povjerenje, međusobno poštovanje, požrtvovnost jednih za druge, plemenitost i dobrotu. Zajedno mnogi mladi se lako odlučuju otići iz Slavonije i drugih dijelova Hrvatske u inozemstvo i zbog toga što osjećaju kako među-

ljudski odnosi kod nas nisu ozračje doma, koje bi im pružalo dostojanstvo i sigurnost, gdje bi se isplatilo prihvatići žrtvu. Upravo nas Vukovar potiče da promislimo je li naš odnos prema hrvatskim braniteljima, među kojima je i značajan broj Srba i građana drugih narodnosti takav da on pridonosi našoj međusobnoj povezanosti, poštovanju njihove žrtve i ljubavi uložene za našu slobodu, da oni u našem odnosu prema njima prepoznaju kako se isplatilo žrtvovati za domovinu. Uvjeren sam da i sam grad Vukovar može postati još prepoznatljiviji kao dom i domovina, ukoliko se svi njegovi građani budu trudili oko međusobnog povjerenja, uzajamnog poštovanja i ljubavi, prvenstveno oni koji vjeruju u Boga i Isusa Krista, vjernici Katoličke i Pravoslavne Crkve. U današnjem evanđelju Gospodin Isus nas uvje-rava da nam je pripravio stan u domu Očeva na nebesima. Taj dom je njegova posvemašnja bli-zina prema čovjeku u onoj ljubavi kojom je on pobijedio smrt, a naše povjerenje u njega put je kojim postajemo stanarima toga doma. Ko-liko je utješno danas u Vukovaru čuti tu Isuso-vu riječ u uvjerenju da naši hrvatski branitelji, ubijeni ili nestali u borbi za slobodnu zemaljsku domovinu nisu izgubljeni, nego su primlje-ni u domovinu gdje je Božja ljubav blizina koja ih grli za svu vječnost. Neka tako bude. Amen.

Poruka biskupa Ivice Petanjka, pomorcima i ribarima o blagdanu sv. Nikole biskupa

Krk, 1. prosinca 2017.

Draga braćo i sestre!

Uskoro ćemo morati premišljati naše blagdane i spomendane, jer im je suvremeni svijet, koji se prometnuo u to da sve promatra kroz profit, oduzeo njihovo izvorno značenje. Nekoć su ljudi sebi birali nebeske zaštitnike zato što su bili svjesni da postoje stanja i događaji koji ih nadilaze i koji su izvan njihove kontrole, te im samo Nebo može pomoći, jer su u dosegu Neba, tj. Boga Oca stvoritelja i onih koji su na poseban način s njim povezani, a to su sveci. Tako je i sveti Nikola biskup postao zaštitnik pomoraca i ribara, ne zato što se sam nametnuo, nego zato što su pomorci prepoznali u njemu Božjeg čovjeka koji im može biti pomoćnik i zegovornik dok plove neizmjernim morskim prostranstvima na kojima i najveća ljudska građevina izgleda kao igla u sijenu ili zrno u pijesku. Želja mi je stoga, dragi pomorci, da svog nebeskog zaštitnika svetog Nikolu prepoznate u njegovom izvornom svjetlu. On je smirio morskou oluju ne zato što je posjedovao nadnaravne moći nego zato što je nastojao svoj život oblikovati u svjetlu Kristova evanđelja, a onda se Bog njime poslužio kako bi se po njemu pred svijetom proslavio. Međutim, svijet u kojem živimo, čini se, ne oduševljava se ovakvim Božjim očitovanjima, čudima po djelovanju svetaca. Mnogima to djeluju kao tek lijepi priče, pa i ne znaju kako bi sa svecima komunicirali i računali na njihovo suputništvo. Svijet je dovoljan sam sebi. No, pritom zaboravlja da, koliko god napredan bio, život se gradi u odnosima. Suvremena elektroničko-tehnička dostignuća izvukla su vas iz svojevrsne izolacije koja je nekoć pratila vaše kolege i prijatelje, ali ste i vi i vaši najbliži ostali prikraćeni za fizičku blizinu koja je toliko neophodna nama koji smo bića u odnosima, a taj naizgled mali nedostatak za mnoge ima teške posljedice međusobnog otuđivanja, udaljavanja i rastanaka. Nikada nemojte dopustiti da vas pučina odijeli od onih koji vas čekaju i prate svojim molitvama i čežnjom. To otajstvo vaše i njihove samoće i čežnje teško mogu razumjeti ljudi koji ne dijele vaš kruh sa sedam kora. Znam koliko je ljubavi, strpljivosti, vjernosti i pouzdanja u Boga

potrebno u dugim danima i noćima samoće i odvojenosti, prepuštenosti moćnim silama prirode. I veliki je izazov sačuvati nutarnji mir i ravnotežu duha. Usuđujem se reći da se u tim okolnostima proživljava svojevrsno mučeništvo strpljivosti i velika predanost Providnosti. Dragi pomorci, niste sami. Vaš duhovni suputnik je sv. Nikola. Najveći dar koji vam on u ime Božje može pružiti je dar međusobnog razumijevanja i ljubavi kako biste, izgrađujući se u velikoj kreposti koja se zove strpljenje i poniznost, neprestano iznova pronalazili put do srca onih koji vas vole i s kojima dijelite najvažnije dane života. Molite se svom nebeskom zaštitniku i utječite se u njegov zagovor kako biste snagom vjere mogli izaći kao pobednici iz svake oluje života.

✠ Ivica Petanjak
*biskup krčki i Predsjednik Odbora HBK
za pastoral pomoraca*

Poruka biskupa Josipa Mrzljaka uz Nedjelju Caritasa

Draga braćo i sestre!

Treću nedjelju došašća slavimo već niz godina u našoj Crkvi u Hrvatskoj kao Nedjelju Caritasa. Na taj dan razmišljamo o djelotvornoj ljubavi prema bližnjemu, mislimo na one koji su sami ili usamljeni, bolesni, ostavljeni i zaboravljeni, zlostavljeni, mučeni, progonjeni, na sve one čiji se glas ne čuje i čija lica nećemo vidjeti na naslovnicama novina ili u vizualnim elektroničkim medijima, molimo za njih i prikupljamo dragovoljne priloge. Ovogodišnje Caritasove Nedjelje pripravljamo se i za obilježavanje 25. obljetnice ustanovljenja našega Hrvatskog Caritasa, krovnog tijela mreže Caritasa u Hrvatskoj, kojem je HBK potvrdila pravni status 1. siječnja 1993. godine. Kao njegov predsjednik, i uime Vijeća HBK za Caritas, želim zahvaliti svim djelatnicima, suradnicima i volonterima, kao i našim partnerima i dobročiniteljima, na postojanom služenju djelotvorne ljubavi. Danas stoga zajedno sa svima vama želim glasno razmišljati o važnosti organiziranog djelovanja Caritasa te ulozi i zadaćama Caritasa u cjelevitu pastoralu župne zajednice i života Crkve. Tijekom povijesti Crkve mijenjalo se razumijevanje o tome što znači brinuti se za potrebite. Svaka se mjesna crkva, saznajemo iz Djela apostolskih i Pavlovih poslanica, brinula za svoje potrebne, ali je, također, imućnija mjesna crkva odmah prianjala pomaganju siromašnijih sestrinskih mjesnih crkava. Da bi se to moglo činiti, rad je potrebno na neki način organizirati. Zato je ta služba prvotno bila povjerena prvim đakonima. Crkva se od svojih početaka nije zatvarala u sebe. Kasnije se organizirano karitatивno djelovanje Crkve s jedne strane shvaćalo kao milodar, a s druge kao angažman za cjelokupna čovjeka u potrebi. Kroz stoljeća nicale su unutar Crkve razne kongregacije s naglašenom dimenzijom apostolata usmjerena pomaganju ljudima u potrebama: ne samo hranjenju gladnih, nego i pomaganju da nepismeni nauče čitati i pisati, da nauče obavljati razne poslove kako bi se mogli što više osamostaliti itd. I tako sve do kraja XIX. stoljeća, kada je u Njemačkoj osnovana prva organizacija Caritasa, kao službena usta-

nova Katoličke Crkve koja želi pomagati svima. Sve ovo o čemu smo do sada govorili – o nužnosti i temelju postojanja Caritasa iz biblijskih i pastoralnih razloga – dovodi nas do osobe iz naše narodne i Crkvene povijesti koja je još tridesetih godina prošlog stoljeća, možda zahvaljujući upravo studiju i životu u rimskom Papinskom zavodu Germanicum et Hungaricum, (koji su tada već tridesetak godina imali organiziran Caritas). Ta osoba koji nas i danas iznova nadahnjuje blaženi je kardinal Alojzije Stepinac. Niti danas, dvadeset i pet godina nakon što sve biskupije u Hrvatskoj imaju svoje biskupijske Caritase, koji su organizirani u jedan Hrvatski Caritas, još uvijek teško dostižemo duh i zauzetost mladog Alojzija Stepinca. Na Stepinčev poticaj izdana je 1933. godine okružnica o osnivanju karitativenih organizacija po svim župama kao i osnivanju Caritasa za cijelu Zagrebačku nadbiskupiju. Danas kada u Hrvatskoj još uvijek nismo dokraj sigurni koja su sve područja djelovanja Caritasa, uzor možemo naći u kardinalu Stepincu, koji je od početka želio Caritas kao dobru organizaciju sa svrhom trajne i sustavne pomoći ljudima u raznim potrebama. Kao dobar organizator, osnivačku tzv. „Središnjicu Caritasa“, iz koje će izlaziti obavijesti i u koju će se slati obavijesti. (To su danas biskupijski Caritasi, koji, Bogu hvala, postoje u svim našim biskupijama.) Time će svi znati da postoji centralno mjesto na kojem se spašaju oni koji nude pomoći i oni koji pomoći traže. Biskupijska središnjica ustvari služi svim župnim Caritasima jer im želi pomagati u njihovu osnivanju, radu, formaciji i edukaciji volontera. Ti biskupijski Caritasi imaju svoju krovnu organizaciju – Hrvatski Caritas, kao službeno tijelo Hrvatske biskupske konferencije za karitativno i humanitarno djelovanje. Preko nacionalnoga središnjeg ureda dio smo velike Caritasove obitelji, Caritasa Europa i Caritasa Internationalis te posebno Caritasa Svetog Oca – Cor unum. Njegova je uloga koordinirati projektima i programskim područjima od nacionalnog značenja, predstavljati Caritasovu mrežu u Hrvatskoj i svijetu, ostvarivati strateška partnerstva i zagovarati one koji

nam nikada neće moći vratiti (usp. Papa Franjo). Zadaća mu je promicati pastoral cjelovita karitativnog djelovanja, svjedočenje konkretnih djela ljubavi koja svaka zajednica ostvaruje u okvirima sveobuhvatnog pastorala. Svjedočanstvo djelotvorne ljubavi - istodobno uz katehezu i liturgiju - odgovorno živi cijela kršćanska zajednica ili je, u slučaju da ona izostane, okrnjena. Uloga i zadaća Caritasa u cjelovitom pastoralu i životu Crkve „Kršćanska vjera se izražava kroz tri stvari: riječi, srce i ruke“, propovijeda papa Franjo u Gidonijskim selu pored Rima, u siječnju ove godine te pojašnjava: „Ako kažem da sam katolik i idem na misu, ali ne razgovaram sa svojim roditeljima, ne pomažem baki i djedu ili siromašnima, ne pomažem bolesnima, onda samo dolazak na misu ne dokazuje da istinski vjerujem.“ Upravo ono po čemu su prepoznate prve Crkvene zajednice prije dvije tisuće godina i danas je u samim temeljima „programskog djelovanja“ Crkve - opredjeljenje za siromašne! U svojoj poruci naslovljenoj „Ljubimo, ali ne riječima, nego djelima“, povodom 1. svjetskog dana siromašnih, koji smo obilježili 19. studenog 2017. godine, nedjelju prije svetkovine Krista Kralja svega stvorenoga, Sveti Otac podsjeća na riječi „ljubljenog učenika“ Ivana, koji u svojoj poslanici piše: „Dječice, ne ljubimo riječu i jezikom, već djelom i istinom“ (1 Iv 3,18). Te riječi predstavljaju imperativ koji nijedan od nas koji se želimo zvati kršćanima ne smije zanemariti. Kršćane se mjeri konkretnim djelima, a ne ispraznim riječima koje često prelaze preko naših usana. Papa upozorava da siromašni nisu problem po sebi. Pasivnost i bezvoljnost, pred brojnim licima kojima nas izazivaju siromaštva našeg vremena - „lica obilježena trpljenjem, marginalizacijom, ugnjetavanjem, nasiljem, mučenjem i utamničenjem, ratom, oduzimanjem slobode i dostojaštva, neznanjem i nepismenošću, zdravstvenim hitnim slučajevima i nezaposlenošću, trgovinom ljudima i ropstvom, egzilom, krajnjom bijedom i prisilnom migracijom... siromaštvo koje ima lice žena, muškaraca i djece koje se izrabljuje te koje gazi izopačena logika moći i novca“ - nisu opcija za kršćanina, nego je na sve to potrebno odgovoriti novom vizijom života i društva, stoji u poruci. Siromaštvo i siromasi nisu teret, nego bogatstvo bez kojega su uzaludni naši pokušaji da otkrijemo Gospodinovo lice. U tom smislu djelovanje Caritasa, od župnog preko biskupijskog do nacionalnog, doista je jedan od tri stupa cjelovita pastoralna župne zajednice koji želi prožeti sva naša misli i djela. Caritas usmjeren na prepoznavanje lica siromaštva, stvaranje kreativnih odgovora, usmjeren na uklanjanje uzroka siromaštva, na poticanje konkretnih djela ljubavi i pravde, na koordinaciju s drugim grupama i

inicijativama koje postoje u župi, u biskupiji, u društvu, kako bi se s davanja materijalne pomoći prešlo na poklanjanje sebe, na susret osoba, kako bi se dogodio prelazak s pružanja pomoći na prihvatanje i dijeljenje teškoća - ima svoju pedagošku, cjeloživotno odgojnu ulogu.

„Crkva bez Caritasa ne postoji. Caritas je nježnost Majke Crkve prema svojim sinovima: nježnost, blizina ... duhovnost Caritasa je duhovnost nježnosti kakvu nalazimo samo u Crkvi... Crkve je temeljno majka“, govori Papa te traži upravo od Caritasa da joj pomogne „obnoviti se“. Time se nastavlja i misao pape u miru Benedikta XVI. iz enciklike „Caritas in veritate - Ljubav u istini“, upućene biskupima, prezbiterima i đakonima, posvećenim osobama, vjernicima laicima i svim ljudima dobre volje. On nam tumači da je ljubav načelo društvenih, ekonomskih i političkih odnosa te oživotvorene osobnog odnosa s Bogom i bližnjim. Papa Franjo, koristeći prostor društvenih mreža (Twitter, 18. listopada 2014.) na svoj način kaže: „Da bismo promijenili svijet, moramo biti dobiti prema onima koji nam ne mogu uzvratiti.“ Karitativno djelovanje stoga ne smije ostati u anonimnosti, jer će se brzo ugasiti. Upravo su mediji oni biblijski „krovovi“ s kojih treba vikati svijetu što Caritas radi kako bi se svatko osjećao potaknut izaći iz vlastitih zona ugode i komfora kad čuje što i tko sve radi i za koga. Stoga u Crkvi i danas odzvanjaju riječi kardinala Stepinca, koji je u uvodniku časopisa „Karitas“ na pitanje „Šta hoćemo?“ odgovorio ovako: „Ništa nova! Hoćemo samo da pokažemo, da u Katoličkoj Crkvi još živi onaj duh, koji je božanski Spasitelj ulio u nju. Hoćemo da pokažemo da u katoličkoj crkvi još živi duh djelotvorne ljubavi. Hoćemo da ona lijepa svjetiljka, što ima da gori u srcu svakoga kršćanina - a to je djelotvorna ljubav - da ta svjetiljka i dalje sjaje pred licem Gospodnjim. Ako bi se pak gdjegod počela gasiti, da joj novo prilijemo ulja. A ako bi se gdjegod nesrećom sasvim ugasila, da ju nanovo zapalimo.“ Svjestan tegoba, ali i radosti i nade vremena u kojem živimo, zazivam na sve Božji blagoslov i mir u življenju Marijina poziva u ovome svijetu. Mir neka uđe u svako srce i svaki dom! Hrabro darujmo sebe jedni drugima jer to je jedini temelj napretka pojedinca, društva i Crkve. Budite blagoslovljeni!

Nedjelja Caritasa 17. prosinca 2017.

✠ Josip Mrzljak
varaždinski biskup i
predsjednik Hrvatskog Caritasa

PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA

MSGR. JURE BOGDANA

Blagdan sv. Mihovila arkandela

Zagreb, Policijska akademija, 29. rujna 2017.

Otk 12, 7-12a; Ps. 138 (137),1-2a.2bc 3, 4-5; Iv 1, 47-51

*Poštovani gospodine ravnatelju Hrvatske policije. Poštovani pomoćnici ministra unutarnjih poslova i drugi djelatnici Ministarstva, načelnici policijskih uprava,
Gospodine načelnice Policijske akademije,
Djelatnici i polaznici policijske akademije,
Poštovani policijski kapelani, braćo i sestre
čestitam Vam svima blagdan sv. Mihovila Mihaela, nebeskog zaštitnika policije.*

1. U kalendaru litugijske godine za 29. rujna stoji da je danas blagdan svetih arkandela Mihaela, Gabriela i Rafaela. Suvremeni čovjek, kad govorи i razmišља о anđelima, vjerojatno ima prvu slikу pred očima o anđelima iz našeg djetinjstva, sa sličica, božićnih jaslica, baroknih oltara, bucmastih, debeluškastih stvorenja s krilima.... Dok smo bili maleni, naše bake i naši roditelji su nas učili i zajedno s nama molili su prije spavanja molitvu „Anđele čuvaru mili“.... Takvi nam anđeli i danas posluže kao lijepi detalj o Božiću ali i kod učenja molitvi malene djece prije spavanja ili prije polaska od kuće. U nešto drugačijem izdanju i predodžbi razmišljamo o anđelima kad govorimo o Isusovu Uskršnju.... U našim svjestima i slikama je anđeo također i jedna snažna figura, s velikim krilima koji nas danonoćno motri s crkvenih tornjeva, kupola, gradskih tvrđava, svodova, stropova i drugih zdanja.... Moćna figura s mačem i kopljem u ruci, gazi zmaja, hiperatičnog izgleda.... Bilo bi zanimljivo znati koliko i kakovo je naše vjerničko, duhovno i molitveno znanje i iskušto, o anđelima i s anđelima. Kod odraslih osoba u našem narodu ima jedna lijepa praksa koja je poznata i mnogima od Vas. Kad kreću na put, kad sjedaju za volan u automobilu zajedno sa suputnicima izmole molitvu Očenaš ili koju drugu molitvu, koju uvijek zaključe sa zazivima Blaženoj djevici Mariji, i na kraju zazivom anđelima čuvarima. Možda se upravo tu kod nas odraslih u kontinuitetu i najčešće očituje vjera u anđele... Ipak, za mnoge je vjera u anđele, u svijetu visokih tehnoloških dostignuća pogla-

vito na planu komunikacije, upitna i ne mogu prihvati postojanje duhovnih bića, anđela.... Uza sve to, naša hrvatska policija, ali ne samo naša, nego i mnoge druge policije u raznim državama u kojima su članovi policije i kršćani, časti svetog Mihaela, Mihovila na osobit način na njegov dan kao svoga nebeskog zaštitnika i njemu se moli. Kršćani sve sadržaje svoje vjere crpe iz bogate riznice Božje objave čovjeku koja je sačuvana u Predaji Crkve i Svetome pismu. Tko su anđeli? Što o njima govori Sveti Pismo i Predaja? Što mi o njima znademo? Ne pretendiramo ovdje iznositi teološki traktat iz angelologije ali želja nam je podsjetiti se na ovaj dan o temeljnim istinama naše vjere o anđelima. Anđeli su Božji glasnici, što je i značenje njihovoga imena: riječ anđeo dolazi od grčke riječi angelos – glasnik, vjesnik. Oni su Božja stvorenja kao i mi, ali nemaju tijela, nego su čisto duhovna bića, imaju svoju osobnost, razum i volju.¹ Oni su osobna i besmrtna stvorenja. Po savršenstvu nadilaze sva vidljiva stvorenja². Sve tamo od stvaranja svijeta, tijekom cijele povijesti spasenja, anđeli najavljuju izdaleka i izbliza spasenje, i u potpunosti su u službi Božanskog nauma³. A Krist Isus je središte i vrhunac spasenja i Božjeg objavljenja čovjeku. A anđeli su njegovi i njemu u službi. Biblija govori o anđelima jakim izrazima koji ostavljaju svojom pojavom snažne dojmove na sve koji ih vide, čuju i slušaju. U Bibliji susret s anđelom ulijeva strah, zbunjuje čovjeka pa anđeli, upravo stoga, svoju poruku često započinju riječima „Ne boj se!“.⁴ „Ne boj se Marijo“ reći će Gabrijel Mariji u Nazaretu kod Navještenja. Bog šalje anđele ljudima kako bi im prenijeli Njegovu riječ, hrabrili ih, savjetovali, liječili, štitili. Uvijek su na korist ljudima. Sveti Pismo govori o različi-

1 Usp. KKC 328-330.

2 Usp. KKC 330.

3 Usp. KKC 332.

4 Toma Akvinski, Summa theologica III, 30, 3 ad 3.

tim vrstama anđela, nekima spominje i ime. Već od svojeg početka, pa do smrti, svaki je ljudski život okružen anđeoskom zaštitom i zagovorom⁵.

2. Zašto je baš sv. Mihail - Mihovil zaštitnik policije? Stari ga zavjet spominje kao zaštitnika Božjega naroda (usp. Dn 10, 21; 12, 1), a poslanice Novoga zavjeta kao anđela Posljednjega suda (usp. 1 Sol 4, 16) odnosno kao onoga koji prati duše u nebo (usp. Jd 9). No, na osobit način o njemu govori Knjiga Otkrivenja - Apokalipsa, kako čusmo u prvom čitanju. Sveti se Mihovil bori protiv zla, protiv sotone i njegovih slugu od početka stvaranja do eshatona. U toj su borbi Božji anđeli pobjednici. „Svete slike, koje se nalaze u našim crkvama i kućama, imaju zadaću da nam pobuđuju i hrane vjeru u Kristovo otajstvo. U ikoni (slici) Krista i njegovih djela spasenja, mi se klanjamo njemu. U svetim slikama svete Bogorodice, anđela i svetih, častimo osobe koje su u njima predstavljene“⁶. U ranokršćanskoj umjetnosti sveti je Mihovil prikazan kao visoki službenik carskoga dvora, u svečanoj odori, s kopljem u ruci i drugim označama vlasti.⁷ To ukazuje na njegovu pripadnost Božjem, nebeskom dvoru ali i na autoritet i vlast s kojima nastupa.⁸ Autoritet mu je od Boga jer ga On šalje kao svoga glasnika. Bog mu daje vlast i snagu da pomaže i štiti ljude. Stoga je pred njim svako zlo nemoćno i osuđeno na propast. U kršćanskoj tradiciji Mihael je onaj koji se bori sa Zlim, sa Sotonom i uvijek ga svladava. U Apokalipsi, jedinoj proročkoj knjizi Svetoga pisma koja nije ostvarena, a govori o posljednjim vremenima svijeta i čovjeka, što artikuliramo pojmovima „posljednja vremena“ i „sudnji dan“, govori se o ratu na nebu: „Nasta rat na nebu: Mihael i njegovi anđeli zarate se sa Zmajem. Zmaj, uđe u rat i anđeli njegovi ali ne nadvlada. I ne bijaše im više mjesta na nebu. Zbačen je Zmaj veliki, stara zmija, imenom Ċavao, Sotona, zavodnik svega svijeta. Bačen je na zemlju, a s njime su bačeni i anđeli njegovi“. (Otk 12, 7-9). Mihael, poglavica anđela, najprije pokraj Lucifera dijeli se od njega i drugih anđela koji odlaze od Boga, ostaje trajno s Bogom, njemu vjeran. Upravo to je razlog radi kojeg je papa Pijo XII. 1949. godine Mihaela proglašio zaštitnikom redarstvenika, policije,

snaga reda, jer se oni svakodnevno stavljuju u službu dobra, nasuprot zlu i djelima tame, štite javni red i mir, štite ljude od raznih nevolja.

3. Policajac je prema izvornom značenju grčke riječi politeja u službi države koja je ustrojena kao polis, to jest kao zajednica u kojoj svi – zakonodavci, upravitelji, suci i građani – doprinose općem dobru. Prema Katekizmu Katoličke Crkve opće dobro prepostavlja poštivanje ljudske osobe;⁹ nadalje, opće dobro traži prikidan društveni razvoj;¹⁰ „konačno, opće dobro uključuje mir, to jest postojanost i sigurnost pravednoga poredka. Prema tome prepostavlja da vlast, poštenim sredstvima, jamči sigurnost društva i njegovih članova.“¹¹ Upravo je to zadatak policije. Dakle, naziv policajac je osobito časno ime koje označava osobu u službi općega dobra. Dragi policajci i policajke, draga braćo i sestre. Od sv. Mihovila možemo naučiti koje bi vrline trebale krasiti policajca u najboljem smislu te riječi (to vrijedi i za svakog kršćanina): to su poštenje i čestitost, hrabrost i jakost, promicanje dobra i suzbijanje zla, blagost i susretljivost prema nevoljnima i potrebnima, a odlučnost i nepotkupljivost prema zločestima. Sveti Mihovil je uzor svakom policajcu. On je i naš zaštitnik i njemu se utječemo: „Sveti Mihaele, brani nas u borbi protiv snaga tame i njezinih duhovnih zloča. Priteci u pomoć nama koji smo stvoreni od Boga i otkupljeni uz veliku cijenu da ostanemo vjerni Bogu do kraja“.

9 Usp. KKC 1907.

10 Usp. KKC 1908.

11 KKC 1909.

5 Usp. KKC 337.

6 KKC 1192.

7 Usp. Eva Ponzi, L'Arcangelo Michele a Roma. Storia, ideologia, iconografia dal tardo antico al trecento, in: Atti dell'Accademia Nazionale dei Lincei, Memorie, serie 9, vol. 30, Scienze e Lettere, Roma 2012, 14/145.

8 Usp. isto, 150.

25. obljetnica oslobođenja hrvatskoga juga

Dubrovnik, 29. listopada 2017.

Stolnica Uznesenja Blažene Djevice Marije, XXX. nedjelja "kroz godinu"

Izl 22, 20-26;1 Sol 1, 5c-10; Mt 22, 34-40

Draga braćo i sestre u Kristu Isusu

1. Srdačno pozdravljam sve nazočne okupljene u dubrovačkoj stolnoj crkvi Velike Gospe, sve Vas na jugu Republike Hrvatske, sve koji ste povezani s namu u Domovini i po svijetu posredstvom hrvatske radio-televizije i drugih medija. Radosno, zahvalno i ponosno slavimo danas u Dubrovniku 25. obljetnicu oslobođenja hrvatskoga juga. Prisjećamo se naših hrabrih hrvatskih branitelja koji su u nizu vojno-redarstvenih operacija od travnja do listopada 1992. godine oslobodili ovaj dio hrvatske domovine iz krvavoga obruča opasnog agresora i ljutog okupatora. Do stojno je da srebrenu „festu slobode“ slavimo u dubrovačkoj stolnoj crkvi znajući da je sloboda „dar u kôm sva blaga višnji nam Bog je dô“, kako reče sin ovoga grada, hrvatski pjesnik Ivan Gundulić. U ovoj svetoj misi molimo za sve poginule, nestale hrvatske branitelje i civile, sve koji su preminuli od posljedica Domovinskog rata, da ih milosrdni Bog uvede u svoj vječni pokoj, „u prostranstva svjetlosti i mira“. Zazivamo nebeski blagoslov na sve žive hrvatske branitelje, na njihove obitelji, na sve stanovnike Lijepe naše, noseći pred Boga sve njihove nakane, potrebe i poteškoće. Dakako, ova sveta Misa u kojoj slušamo Božju riječ i primamo presvetu Euharistiju, povlašteni je trenutak za nas same da iskreno i skrušeno stanemo pred Bogom. U ovom prigodnom „trenutku slavlja oslobođenja hrvatskoga juga“ razmišljamo, kao pojedinci i narod, o oslobođenju što ga slavimo, o slobodi u kojoj živimo o slobodi koju želimo u svome ljudskome biću i u svome okruženju. Sloboda nema nikakve veze sa samovoljnim potezima, hirovitim postupcima ili autonomnom voljom koja vidi samo svoje vlastite, kratkoročne potrebe. Dapače, prava sloboda zahtjeva odgovornost i zrelost, bilo u prosuđivanju osobne i zajedničke povijesti, bilo u pogledima na budućnost. Sloboda nikada nije privatna stvar, nego se uvijek tiče pojedinca kao člana ljudske zajednice. Prava sloboda izabire dobro, a odbacuje зло. U konačnici, sloboda je Božji dar koji se u punini ostvaruje u zajedništvu s Bogom i uz njegovu milost. Čini se da ovaj bitni značaj slobode pomalo gubimo iz vida. Zašto?

2. „Stalna na tom svijetu samo mijena jest“¹. Današnji je svijet obilježen brzim promjenama. Suvremena informativno-komunikacijska sredstva otvaraju nam do sada nepoznate mogućnosti, ali stavlaju nas i pred nove izazove. Kadakda imamo osjećaj da svjetski ekonomski razvoj i time povezana nova društvena gibanja nameću ritam kojega teško pratimo, za kojim kaskamo. Zatrpani smo raznoraznim ponudama koje nas privlače i omamljuju većom slobodom, a zapravo nas sve više i više zarobljuju. U takvom je svijetu od presudne važnosti za svakog pojedinca, imati jasnu viziju budućnosti i čvrsti oslonac u vrijednotama: biti svjestan odakle dolazim i kamo idem. Božja riječ, koju smo upravo čuli u čitanjima, daje nam potrebnu orientaciju i oslonac. Ona dotiče samu srž i bit našega života i naših međuljudskih odnosa. Isus je sažeо u dvije kratke rečenice kako svatko od nas može živjeti svoju ljudsku egzistenciju u punini, na osobnoj i na društvenoj razini: „Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svim umom svojim. – Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga.“ (Mt 22, 37-38).

Ove dvije temeljne Božje zapovijedi pružaju kršćaninu oslonac i orientaciju. One ga oslobađaju od svake zle navezanosti i otvaraju mu širinu i slobodu djelovanja. Ravnajući se prema tim zapovijedima, Crkva u svijetu djeluje kao čimbenik koji će svojim primjerom, otvorenošću i djelotvornošću pospješiti rast čovječanstva u zajedništvo jedne velike obitelji. Crkva nije izolirana, zatvorena ustanova, nego „[ona] hoda zajedno s čitavim čovječanstvom, i sa svijetom proživljava istu zemaljsku kob; ona je kao kvasac i tako reći duša ljudskog društva, koje se treba u Kristu obnoviti i preobraziti u Božju obitelj“². To znači u praksi da Crkva kao zajednica, ali i svaki pojedini vjernik u svojim konkretnim životnim okolnostima, nikada ne može odvojiti naravnu od nadnaravne dimenzije, međuljudske odnose od usmjerenosti prema Bogu. Jedno i drugo uvijek ide zajedno. Prvo čitanje upravo govori o tome da Bog zahtjeva pravedne društvene odnose, socijalno osjet-

1 Petar Preradović, Muzejin

2 Katekizam Katoličke Crkve 854.

ljivo zakonodavstvo, međusobnu solidarnost i zaštitu onih koji su na bilo koji način marginalizirani. Ljubav prema bližnjemu uvijek se pokazuje u ovakvim praktičnim, svakodnevnim pitanjima. Stoga Crkva s pravom smatra da spađa u njezino poslanje, među ostalim, karitativno djelovanje, briga za odgoj djece preko katoličkih vrtića i škola, sudjelovanje u javnim raspravama o zakonskim prijedlozima, iznošenje crkvenoga stajališta o pitanjima početka i kraja ljudskoga života, o naravi spolnosti, braka i obitelji. Upravo tada Crkva naviješta Kristovo Evanđelje. Kada bi Crkva šutjela o tim temama, teško bi se ogriješila o zapovijed ljubavi prema bližnjemu.

3. Spajanje ovih dviju zapovijedi – *Ljubi Gospodina Boga svoga! Ljubi bližnjega svoga!* – ima dva duboka razloga. Prvi je činjenica da je Bog stvorio čovjeka na svoju sliku i priliku. Ako preziremo čovjeka – sliku Božju, kako ćemo ljubiti Onoga koga predstavlja ta slika, samoga Boga? Gledajući drugoga čovjeka licem u lice, gledam Božju sliku, gledam nešto nedodirljivo čime ne mogu i ne smijem raspolagati, nego u čiju se službu moram staviti.

Drugi je razlog spajanja ovih dviju zapovijedi utjelovljenje Druge Božanske Osobe. Isus Krist je u svojoj osobi ujedinio božansku i ljudsku narav, On je pravi Bog i pravi čovjek. Isus je Očeva slika i prilika u apsolutnome smislu, na najsvršeniji način. Susrećući čovjeka Isusa iz Nazareta, gledajući Njegovo sveto lice, susrećemo samoga Boga. Isus je čitavim svojim bićem, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svim umom svojim, čitavim svojim životom pokazao što znači ljubiti Boga i ljubiti bližnjega. Živio je iskrenu, nesebičnu i bezuvjetnu ljubav, ljubav koja ne traži svoje, nego je spremna na žrtvu sve do smrti.

4. Isusova smrt na križu bila je najveći iskaz Njegove žarke ljubavi prema čovjeku i prema Bogu. Međutim, na Golgoti ne susrećemo se samo s Božjom beskrajnom ljubavi, nego i s otajstvom zla. Promatraljući povijest čovječanstva, osobito ono što se događalo tijekom XX. stoljeća, možemo zapasti u beznađe pa i očaj: tolike Golgote, toliki križni putovi, tolike patnje, ... Kamo nas je dovela naša ljudska sloboda? Gdje je ta ljubav prema bližnjemu?

Na tome tragu, Drugi vatikanski sabor ovako opisuje stanje suvremenoga svijeta: „*Svu ljudsku povijest prožima teška borba protiv moći mračka. Ta borba, koja je započela već od početka svijeta, trajat će po riječi Gospodnjoj sve do Posljednjeg dana. Ubačen u tu borbu, čovjek se mora neprestano boriti da prione uz dobro. I jedino uz velike napore i pomoć Bož-*

*je milosti može postići svoje unutarnje jedinstvo*³. Ta dramatična borba između dobra i zla ne odvija se samo na društvenoj razini, nego i u svakom čovjeku, kako ističe Sabor: „*Čovjek otkriva da je nesposoban sam od sebe uspješno suzbiti nastaje zla, tako se svatko osjeća kao okovan lancima*⁴.

U živom nam je sjećanju Domovinski rat, svi oni strašni zločini od Vukovara preko Škabrnje do Dubrovnika. Kako je bilo moguće da se s toliko agresivnosti i mržnje udari po Dubrovniku, po njegovim stanovnicima, da se uništava i pljačka imovina u tuđoj zemlji? Pisali su i govorili napadači da idu oslobođiti Dubrovnik! Od koga?! Govorili su da je to njihov grad, njihova kulturna baština. Ali su je nemilosrdno rušili i palili! Što su ti ljudi doživljavali u svojim srcima i dušama dok su činili zlodjela? Njih je netko preparirao, pripremio za to? Dobiva se dojam da su to činili iz uvjerenja. Tu je temelj zla i nevolje. Korijen zla je posijan u ljudskome srcu, u laži, a ona proizlazi od oca laži, sotone.

Velika je i prevelika odgovornost obnositelja civilnih vlasti, i onih koji donose zakone, koji pišu odgojne, školske i druge programe, da ih stvaraju i bdiju nad njima u ljubavi prema istini, ne pod utjecajem nijedne ideologije i politike, nego – u službi istine. Ne može biti više istina, kako neki neodgovorno tvrde. Istina je jedna. Ideologija *Načertanija*, usustavljena u društvenim i političkim strukturama odvela je mnoge u smrt. Ona sprječava istinske dobrosjedske i međudržavne odnose. To je veliko zlo.

Ne trebamo se bojati sjesti za stol i znanstveno i objektivno proučavati povijest, radi sađašnjosti i još više radi budućnosti. Upravo u tome se pokazuje ljubav prema bližnjemu. Preopasne su politizacija i ideologiziranje koje nisu u službi istine. Prevedeno u sadašnji hrvatski kontekst: prevelika je odgovornost danas na onima koji provode kurikularnu reformu. U ljubavi i istini i poštovanju prema čovjeku, Bogom zadanim datostima koje osjećamo i čitamo u prirodnim zakonima, ne želimo biti instrumenat nijedne i nikoje ideologije ili centra moći, nego u službi istine. Istina, čista istina o Bogu, čovjeku, prirodi, vidljivome svijetu! To je trnovit put, posut bodljama i mnogim otporima, ali to nas ne smije smesti na našem putu. Svaka laž i instrumentalizacija teško se plaćaju i snositi će nepredvidive posljedice.

5. Na tome putu, kršćani prepoznaju Svetlo jače od svih tmina i zala, Isusa Krista. „*Sam je Gospodin došao da osloboди čovjeka i da ga ojača, obnavljajući ga iznutra i izbacujući van kne-*

³ *Gaudium et spes* br. 37.

⁴ *Gaudium et spes* br. 13.

*za ovoga svijeta koji ga je držao u ropstvu grijeha*⁵, kaže Drugi vatikanski sabor. Koliko god bile velike patnje, grijesi i izazovi, i u najtežim prilikama možemo otkriti tračak Kristovoga svjetla koji odsijeva na licu Crkve. Stanovnici hrvatskoga juga, Dubrovčani su i u najtežim danima opsade i bombardiranja crpili snagu iz zagovora i primjera svoga nebeskog zaštitnika svetoga Vlaha, biskupa i mučenika. Zajedno sa svojim Dubrovčanima, sveti je Vlaho nadvladao silutmina i dočekao svitanje Sunca slobode. Sveci i svetice na osobit način odsijevaju Kristovim svjetлом ljubavi, pravde, istine i slobode. Oni nam pružaju primjer da Kristovim križem možemo nadvladati zlo i grijeh, u sebi i u društvu u kojem živimo. U drugom čitanju čusmo kako je kršćanska zajednica u Solunu izvojevala pobjedu nad zlim, slijedeći primjer svetoga Pavla:

„Vi postadoste nasljedovatelji naši i Gospodino-

vi: sve u nevolji mnogoj prigrliste Riječ s radošću Duha Svetoga tako da postadoste uzorom svim vjernicima u Makedoniji i Ahaji“ (1 Sol 1, 6-7).

Draga braćo i sestre, danas iz Dubrovnika šaljemo u Hrvatsku i u svijet ovu radosnu poruku mira i ljubavi, zahvalni za uzvišeni dar slobode i stoeći čvrsto u istini. Žarka nam je želja da u našoj Hrvatskoj bude još više ljubavi prema Bogu i bližnjemu, još više osjetljivosti za potrebe maloga čovjeka, još više pravednosti i razbora u zakonima i odgojnim programima. Želja nam je da naši mladi u svojoj Domovini prepoznaju mjesto budućnosti i nade. Kao kršćani, svjesni smo da ova preobrazba našega društva počinje od nas samih, od našega osobnog svjedočenja Evanđelja. Kao Crkva, želimo biti kvasac i duša ove zemlje. Dao Bog da Sunce pravde i slobode zasja nad cijelom ljubljenom nam domovinom Hrvatskom! Amen.

5 *Gaudium et spes* br. 13.

Posvetu kapele bl. Ivana Merza na vojnom poligonu

Slunj, 8. prosinca 2017.

Draga braćo i sestre

Poštovani i dragi vjernici

1. Braćo i sestre okupili smo se danas da bismo, u čast blaženoga Ivana Merza, posvetili ovu kapelu i oltar u njoj, te potom u njoj proslavili svečanom svetom Misom blagdan Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije. Već od prvih kršćanskih vremena ime crkva odnosilo se, ne samo na zajednicu Kristovih vjernika, nego i na zgradu u kojoj su se oni okupljali kako bi slušali Riječ Božju, zajedno molili, primačili svete sakramente i slavili Euharistiju. Vidljiva zgrada crkve građevine, upravo označava živu Crkvu, mistično tijelo Kristovo sastavljeno od vjernika, živog kamenja, živih Božjih hramova. Označava Crkvu Zaručnicu i majku, koja hodočasti ovom zemljom, a također i Crkvu proslavljenu na nebu. Stoga je ispravno da se ova zgrada- građevina, određena isključivo za okupljanje vjernika i slavljenje svetih otajstava, posveti svečanim činom blagoslova kako je to u Crkvi običaj od ranih stoljeća kršćanstva. Činom blagoslova, posvete ona postaje sveto mjesto, Božji hram, pa je stoga s pravom možemo zvati crkvom, kapelom. U ovom ćemo slavlju obaviti i blagoslov oltara koji u crkvi zauzima središnje mjesto. „Kad se crkve ili bogomolje ili kapele blagoslove, sve što se u njima nalazi, kao što su: križ, slike, orgulje, zvona, postaje, ‘Križnog puta’ samim tim obredom blagoslova smatraju se blagoslovjenima i podignutima te ih nije potrebno ponovno blagosloviti ili podignuti“¹. Oltar označava Krista, svećenika Novog Zavjeta, živi oltar nebeskog hrama. Oltar je također i žrtvenik na kojem se Krist žrtvovani Jaganjac sam prikazuje i čija se žrtva po rukama svetog anđela, kako molimo u prvoj euharistijskoj molitvi, prenosi Bogu Ocu na nebeski oltar. Oltar je ujedno i blagdanski stol s kojega se vjernicima daje duhovna hrana i piće, kako bi i oni sami - čija su srca duhovni oltari - kako ih nazivaju sveti crkveni oci, mogli Bogu prikazivati žrtvu vlastitog života. Zato se oltaru, na kojem se u svakoj Svetoj Misi uprisutnjuje ona

ista žrtva Kristova na Kalvariji, i unutar Svete Mise i izvan liturgijskog slavlja, iskazuje posebnu počast. U crkvi se osim oltara nalaze i drugi elementi potreбni za sveto slavlje: stolica za onog koji predsjeda liturgijskim slavlјem, ambon s kojega se naviješta Riječ Božja, krsni zdenac u kojоj se kupelju krštenja rađaju nova djeca Crkve, kao i prostor za puk Božji. Osobito mjesto u crkvi zauzima Svetohranište koje služi za pohranu Presvete Euharistije kako bi ju se moglo odnijeti bolesnicima, a ujedno i kako bi joj se vjernici u tišini mogli moliti i klanjati i na taj se način duhovno ispunjati životom prisutnošću svoga Gospodina. Klanjanje i sudjelovanje u svetoj Misi duboko su povezani. Na to nas podsjeća i papa Benedikt u postsinodalnoj apostolskoj pobudnici *Sakramenat ljubavi* donoseći riječi sv. Augustina: “Nitko ne jede ovo tijelo ako mu se prije nije klanjao. Sagrijeli bismo ako mu se ne bismo klanjali”². Mi, braćo i sestre, kao vjernici Kristovi, ne bismo smjeli činiti ovaj grijeh propusta, već se žarkom ljubavlju i pobožnošću trebamo klanjati našemu Spasitelju i u svečanom činu klanjanja, kad se na oltaru izlaže Presveto Otajstvo, i tiho u sveto-hraništu gdje nas On uvijek s ljubavlju očekuje.

2. Ovu kapelu, braćo i sestre, posvećujemo u čast blaženoga Ivana Merza, vjernoga sina našega naroda. On je bio liturgijska duša. Kako navode njegovi životopisci, sveta je Misa bila središte njegovoga duhovnoga i molitvenog života, ali i srce njegova apostolskog djelovanja. Tu je svaki dan crpio snagu i apostolski žar. Već se kao student zanimalo za svetu liturgiju a za svoju je doktorsku disertaciju odabrao temu “Utjecaj liturgije na francuske pisce”. Kako bismo zavirili u njegovu dušu i osjetili žar njegove liturgijske, napose euharistijske pobožnosti navest ćemo samo nekoliko njegovih misli:

„Gdje je nama ljudima Bog prisutniji negoli u presvetoj Euharistiji?!; Pricest je izvor života.; Svatko znade kako blizina Euharistije krijezi.; Euharistija napunja dušu rasvjetom koja je svjetlica od dana, koja je pretvara u duševno zadovoljstvo, koja smiruje i osjećaju nečega nepoznatog i neizmjernog.; Ne zaboravimo na Kristovu neizmjernu ljubav i posvetimo veću pažnju maloj bijeloj Hostijici, koja osamljena na

¹ Red blagoslova crkve br.1., Rimski Pontifikal, Službe u Crkvi, Ređenja, Posvete, Zavjetovanja, Zagreb, 1988., u str. 202.-

² Benedikt XVI, *Sakramenat ljubavi*, br. 66.

nas čeka u studenim crkvicama.; U sv. Pricašti gdje se vaše tijelo i vaša duša ujedinjuje sa samim Božanstvom, treba biti vrhunac vašega života.; U sv. Pricašti je vrhunac cjelokupne liturgije.; Sve veličanstvene molitve i pjesme, sva vaša razmatranja, svi vaši čini tijekom dana moraju biti kristocentrični, moraju biti usmjereni prema tom jedinom času vašega dnevnoga života - sv. Pricašti.; Po svetoj Pricašti u našoj duši počinju strujati one vode koje vode u život vječni.”³

Blaženi je Ivan Merz zdušno radio na promicanju liturgijske obnove i liturgijske kulture u našemu narodu, napose među hrvatskom mlađeži. Upravo zato jer je bio euharistijska duša, duša molitve, mogao je imati toliku duhovnu snagu i zauzetost da je za svoga kratkog života pokrenuo duhovnu obnovu čitavoga našeg naroda, osobito kršćanske mlađeži. Koliko je blaženi Ivan Merz bio živi Božji hram i koliko je njegovo srce bilo istinski oltar najbolje svjedoče njegove riječi koje je svojom krvlju prije smrti zapisao: *Meni je živjeti Krist, a umrijeti dobitak.* Blaženi nam Ivan Merz i danas, braćo i sestre, poručuje da budemo zagledani u nebo, odakle nam dolazi svaka milost i pomoć, kako bismo, poput njega, uronjeni u otajstvo Euharistije i molitve mogli i mi danas u našem životu ostvariti njegovo geslo: *Žrtva, Euharistija, Apostolat.* Bez duboke uronjenosti u otajstvo Euharistije, bez dubokog molitvenog života, koji je spremjan na odricanje i žrtvu, nije moguće donijeti plodove apostolata. Druge ćemo privući samo ako mi sami budemo euharistijske duše, ako u nama samima bude Krist. Blaženi nam Ivan Merz također poručuje kako nije važno koliko dugo živimo – jer on je umro u dvadeset i osmoj godini – nego kolika je dubina našega života, koliko je on natopljen i prožet ljubavlju Božjom. Zato, braćo i sestre, kad budemo dolazili u ovu kapelu na molitvu i svetu Misu utječimo se zagovoru ovog našeg Božjeg ugodnika i naslijedujmo njegov primjer kako bismo u svom životu mogli biti uistinu duhovno plodni.

3. Draga braćo i sestre, danas svoj pogled uzdižemo i našoj nebeskoj majci Blaženoj Djevici Mariji čije Bezgriješno Začeće slavimo da bude danas uz nas u slavlju ove svete Misne žrtve kao što je bila uz križ Isusov na Kalvariji. Blažena je Djevica Marija duboko povezana s Crkvom. Ona koja je od Boga sačuvana od svake mrlje Istočnoga grijeha i ispunjena svakom milošću, kako bi postala dostoјnom majkom Božjega Sina, označava početak Crkve, Kristove Zaručnice bez mrlje i bore, koja sjaji od ljestvite. Marija je, kako nas

uči Drugi Vatikanski Sabor, pralik Crkve u reduvjere, ljubavi i savršenog jedinstva s Kristom: Djevica se Marija, koja je po anđelovu navještenju srcem i tijelom primila Božju riječ i donijela svijetu život, naime priznaje i časti kao prava Božja i Otkupiteljeva Majka. Na uzvišeniji način otkupljena s obzirom na zasluge svojega Sina i s njime sjedinjena tijesnom i nerazrješivom zadacom i dostojanstvom: da bude roditeljicom Sina Božjega te stoga predraga kći Očeva i svetište Duha Svetoga: po tom daru iznimne milosti ona nadaleko nadvisuje sve druge stvorove, i nebeske i zemaljske. No ujedno se u Adamovu rodu našla povezanom sa svim ljudima potrebnima spasenja, štoviše, ona je “uistinu majkom udova (Kristovih)…jer je ljubavlju sudjelovala da se u Crkvi rode vjernici, koji su udovi one Glave”. Stoga se ona također pozdravlja kao najizvrsniji i posve jedinstven ud Crkve te kao njezin pralik i najizvrsniji uzor u vjeri i ljubavi; Katolička je crkva, poučena Duhom Svetim, prati s osjećajem djetinje odanosti kao preljubaznu majku⁴. Imajući u vidu ove duboke vjerske istine o našoj Nebeskoj Majci, kao njezina ljubljena djeca, dužni smo je štovati osobitom sinovskom pobožnošću i odanošću. Molimo je, njoj osobito dragom molitvom krunice, da bi i nas, ona Bezgriješna, sačuvala od pogibelji grijeha i da bi i nas ona, sva sveta, svojim zagovorom učinila svetima, da budemo uistinu njezini sinovi i kćeri, njezina ljubljena djeca. Zaključimo ovo naše razmišljanje drevnom molitvom iz prvih kršćanskih vremena, nastalom oko 250. godine, upućenoj našoj nebeskoj Majci: *Pod tvoju se obranu utječemo sveta Bogorodice, ne odbaci molitve naše u potrebama našim, nego nas od svih pogibelji osloboди, Djevice slavna i blagoslovljena, Gospodo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuči, svojemu nas Sinu izruči!* Amen!

⁴ Lumen Gentium, 53.

3.http://ivanmerz.hr/staro/sabrana-djela/izvor_zivota/12-M.E.-Peti_dio.htm.

Misa zadušnica za pok. Slobodana Praljka, umirovljenog generala Hrvatske vojske Zagreb, crkva Sveta Mati Slobode, 11. prosinca 2017.

Tuž 3, 17-26; Ps 25, (24), 66-7c, 17-18, 20-21 (str.59); Mt 5, 1-12a;

*Poštovani sudionici molitvenog skupa
za pokojnog Slobodana Praljka
Braćo i sestre*

1.Ožalošćenoj obitelji, rodbini, prijateljima i znancima, Hrvatskome generalskom zboru, svima koji su pogodeni iznenadnom smrću Slobodana Praljka, generala Hrvatske vojske izražavam sučut. Suosjećamo s Vama u Vašoj boli. Želimo i molimo da Vam naša ljudska blizina i molitva za njegovu dušu, ublaže bol i olakšaju patnju. Njegova smrt nas je iznenadila. Za nijednu smrt nismo nikada dovoljno spremni, poglavito kad je ona iznenadna. Završetak zemaljskog života Slobodana Praljka u Haškoj sudnici, u trenutku izricanja teške presude za šestoricu hrvatskih uznika i kvalifikacija za njih i za njega osobno, i potom usklik „Slobodan Praljak nije ratni zločinac. S prijezjom odbacujem vašu presudu!“ ostat će zabilježeni u analima svjetskih sudova i sudovanja, ma kako je željeli omalovažiti, utišati i zanijekati. Njegova gesta, usklik i slikaobišli su svijet. Izravno su ubilježeniu kolektivnu memoriju svjetskog pravosuđa. I koliko god izgledaju kao točka na rečenici jednoga pravnoga postupka i jednoga života, to nisu. Da paradoks bude veći dogodilo se to „u hramu svjetske pravde“ gdje bi, koliko god to bilo zahtjevno i teško, koliko toliko objektivna pravda morala biti zadovoljena. 2. Pod dojmom završetka njegova zemaljskog života, spontano razmišljamo o ljudskome životu, o vlastitome životu, o kršćanskim načelima čuvanja i zaštite života. „Svatko je za svoj život odgovoran pred Bogom koji mu ga je darovao. On ostaje vrhovni gospodar života. Mi smo dužni prihvati život sa zahvalnošću i davati ga njemu na čast a sebi na spasenje. Upravitelji smo a ne vlasnici života koji nam je Bog povjerio. Njime ne raspolažemo“ uči nas sveti papa Ivan Pavao II.¹. Gledajući vječnog spasenja duše onih koji su sami sebi oduzeli život Crkva izričito naučava: „Ne treba očajati

vati glede vječnog spasa osoba koje su same sebe umorile. Bog im može, putovima koji su samo njemu znani, pružiti priliku spasonosnog kajanja. Crkva moli za one koji su si oduzeli život“². 3. Kod svakog sprovoda i ukopa i kod mise zadušnice, Crkva predlaže vjernicima za razmišljanje više tekstova iz Starog i Novog zavjeta koji bude nadu, koji „Božjim očima“ promatraju ljudski život. U izboru evanđeoskih tekstova na prvo mjesto redovito stavlja dio Isusova govoru iz pera evanđeliste Mateja. (Taj dio evanđelja smo upravo slušali). Osam blaženstava sačinjavaju uvod u veliki Isusov govor na gori. U ovom, možemo slobodno kazati programatskom govoru, Isus kao novi Mojsije na novome Sinaju obznanjuje svojim mesijanskim auktoritetom novi evanđeoski zakon kraljevstva Božjega za sve članove novog naroda Božjeg. Isus dobro poznaje ljudsko srce željno sreće. Svakog čovjeka želi biti sretan. Posljedično tome to pokušava ostvariti u suglasju s onim što shvaća kao sreću: bogatstvo i novac, uspjeh i društveni položaj, sigurnost i ljubav, moć i gospodarenje, tjelesni užitci, itd. Isus ovdje predlaže siguran put prema sreći, put kojijenov ali i sebi težak i paradoksalan. Govor od osam blaženstava je najrevolucionarnija stranica u evanđelju jer u njemu Isus uspostavlja potpunu inverziju zemaljskih kriterija sreće. Proglašava blaženima one koje svijet drži nesretnima: siromašne duhom (suprotnost onima koji su puni sebe) i gladne, one koji plaču i trpe, milosrdne koji znaju oprostiti, čestite i čiste srcem, one koji promiču mir – mirotvorce i odbacuju nasilje, proganjene radi njihove pravednosti, pogrdjene, oklevetane, prognane.... I zaključuje „Radujte se i kličite velika je plaća vaša na nebesima“ (Mt 5, 12). Zbog njihove novosti, radikalnosti i paradoksalnosti, ima onih koji drže da su blaženstva utopija, da su neostvariva u životu i da im nedostaje minimalna životna logika i mudrost; Za druge, blaženstva su najuzvišeniji čisti duhovni ideal ali neostvariva. Uza sve to Isus ih

¹ Katekizam Katoličke Crkve, § 2280.

² KKC, 2283.

je izrekao svjestan njihova značenja i njihove važnosti. Predložio ih je onda kao što ih predlaže i danas, svakome čovjeku i ženi koji žele slijediti njegov put, jer u sebi objedinjuju temeljne odrednice kako biti njegovim učenicom, kako usvojiti duh kraljevstva i postići potpunu sreću, puninu kroz put čišćenja i oslobađanja. Prije Krista nitko se nije usudio nešto sličnoga ustvrditi. Blaženstva su u sebi toliko paradoksalna da ih može razumjeti samo onaj tko ih živi i prakticira kao što je to činio i sami Isus. Njegov život sadrži najbolji ključ interpretacije blaženstava. Bio je siromašan, ubog i krotak, gladan i žedan pravednosti, mirovorac i pomiritelj. Bio je progonjen i podnio je smrt na križuradi čovjeka. Osuđen je u Jeruzalemskoj sudnici po zakonu najviših auktoriteta carskoga i hramskoga, bez ikakove primisli ili mogućnosti revizije procesa, grob mu je bio zapečaćen i pažljivo čuvan. Uza sve to, nijednom riječju ili gestom nije stavio u pitanje svoj govor na Gori. Utjelovljenje u ljudski život blaženstava, postaje tako za njegove učenike program koji je ostvariv i moguć.
4. „Blago ožalošćenima: oni će se utješiti! Blago gladnjima i žednjima pravednosti oni će se nasititi! Blago progonjenima zbog pravednosti njihovo je kraljevstvo Božje“. Kako li su ove riječi danas aktualne i kako li ih još intenzivnije proživljavamo!?.

„Vijest o presudi hrvatskim generalima iz Bosne i Hercegovine (napisao je u pastirskome pismu msgr. Želimir Puljić zadarski nadbiskup 30. studenoga ove godine) duboko je potresla Hrvate u BiH, kao i žitelje diljem Hrvatske koja je od početka podržavala osnivanje tog među-narodnoga sudišta, jer je bila izložena nemilosrdnoj agresiji jugoslavenske vojske i srpskih paravojnih formacija. No, kao što znamo na tom sudištu događali su se veliki „politički lomovi“ jer, ono je osnovano da bude „u službi politike“. A kao „politička ustanova s određenim ciljevima“, kako piše u „Haaškoj formulii“ (V. Starešina) stjecalo se dojam kako se Hrvatsku „haaškim sudom ucjenjivalo“ i vršilo pritisak. Razumljivo je onda zašto je pokojni kardinal Franjo Kuharić savjetovao odgovornima u javnom životu neka se ni pred kim ‘ne klanjaju i ne daju ucjenjivati’. Ni kreditima, ni obećanjima, ni ulaskom u EU. ‘Sloboda se ne prodaje ni za kakvo blago’, ostavili su nam stari Dubrovčani trajnu opomenu u kamenu“.

Na sami dan Haške presude, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti je priopćila da je „presuda Haaškog suda šestorici Hrvata iz BiH nepravedna, da nije utešljena na povjesnim činjenicama i neće pridonijeti pomirenju, te da u ratnim događanjima u BiH s hrvatske strane nije postojao udruženi zločinački pothvat“ (Hina, 29.11.2017.).

5.Braćo i sestre. Što nam je činiti? Više nego ikad osjećamo kako nam je sada potrebno mirno, dostanstveno i hrabro nastaviti svjedočiti za istinu. Isto tako, osobno i zajednički moliti. Mi smo kršćani i mi čvrsto vjerujemo u Božji sud i Božju pravdu. Božji sud je različit od ljudskih sudova, po svojoj apsolutnoj pravednosti i transparentnosti ali i velikoj Božjoj ljubavi i milosrđu. U toj vjeri smo kršteni i odgojeni. U toj vjeri smo danas ovdje olkuipljeni oko Gospodnjeg oltara u crkvi Sveta Mati Slobode... Samo za jednog čovjeka je Isus rekao „Za ovog bi bolje bilo da se ni rodio nije“. Molimo danasza dušu pok. Slobodana Praljka. To je razlog našeg dolaska ovdje u ovu crkvu. Prepuštamo ga milosrđu Božjemu. Neka dobri i milosrdni Bog primi sve dobro koje je on za zemaljskoga života učinio. S autorom iz Knjige tužaljki i mi molimo: „Spomeni se bijede moje i stradanja, pelina i otrova! Bez prestanka na to misli i sahne duša u meni. To nosim u srcu i gojim nadu u sebi. Dobrota Gospodnja nije nestala, milosrđe njegovo nije presušilo“ (Tuž 3, 19-22.). Kao što smo činili u tijeku rata i agresije na Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, kada smo žarko sklapali ruke i čvrsto se držali zajedno i danas molićemo zajedno. Usprkos ogromnih patnji i stradanja u vrijeme rata, imali smo visoki stupanj povjerenja i zajedništva, suradnje i solidarnosti. „To je bilo okrunjeno slobodom i nezavisnošću zemlje, iako su se tomu protivili brojni svjetski političari. Tomu su najviše doprinijeli naši branitelji i generali na čelu s predsjednikom doktorom Franjom Tuđmanom kojemu je juče bila obljetnica smrti, brojni vjernici svojim molitvama i svećenici utješnim riječima, sakramentima, te karitativnom i duhovnom potporom. I sada kao vjernici imamo pravo i obvezu moliti se i boriti za pravdu i istinu. Preporučimo stoga u molitve uznike Hrvate u Haagu s njihovim obiteljima. Uključimo u molitve sve ranjene, nestale i ponižene diljem Hrvatske, Bosne i Hercegovine i svijeta. Neka Gospodar povijesti i ljudskih sudsibina daruje svoju pomoć i utjehu svima koji pate i trpe zbog nepravde, te svim progonjenima diljem svijeta uđijeli pravi mir srca koji jedino on može darovati.

ODREDBE IZ VOJNOG ORDINARIJATA

KLASA: 032-08/17-01/03

URBROJ: 512-07-17-50

Zagreb, 9. listopada 2017.

VOJNIM I POLICIJSKIM KAPELANIMA
- svima -

PREDMET: Obilježavanje Dušnog dana

- uputa i poziv, dostavlja se

Poštovana braćo svećenici,

Sukladno tradiciji služenja svetih misa za poginule i umrle hrvatske branitelje u sklopu obilježavanja svetkovine Svih Svetih i Dušnog dana, u svojim kapelajama upriličite slavlje svetih misa zadušnica, u dogovoru sa zapovjednicima postrojbi odnosno načelnicima Policijskih uprava, u vrijeme koje je najprikladnije u Vašoj postrojbi odnosno Upravi. Savjetujemo da to bude 31. listopada 2017. godine. Središnja misa zadušnica za sve poginule hrvatske branitelje na razini Vojnog ordinarijata u RH održat će se u zavjetnoj crkvi Sveta Mati Slobode na zagrebačkom Jarunu, u četvrtak 2. studenoga 2017. u 10.30 sati. Svetu misu predvodi vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan.

Stoga očekujemo Vaš dolazak i koncelebraciju u ovoj svetoj misi. Molimo Vas da sa sobom ponesete albu, te da Ordinarijatu dostavite zahtjev za izradu putnog naloga (vojni kapelani). Očekujemo također sudjelovanje svih pomoćnika vojnih i policijskih kapelana iz Zagrebačkog vojnog i policijskog dekanata.

S poštovanjem,

✠ Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj

JM/RS

Dostaviti:

1. Naslovu, telefaksom
2. Pomoćnici vojnih i policijskih kapelana – Zagrebački dekanat
3. Pismohrana, ovdje

KLASA: 032-08/17-01/04
URBROJ: 512-07-17-35
Zagreb, 10. listopada 2017.

VOJNIM I POLICIJSKIM KAPELANIMA
- svima -

PREDMET: Duhovne vježbe za svećenike Vojnog ordinarijata u RH
- obavijest, dostavlja se

Poštovana braćo svećenici,

Obavještavamo Vas da će se godišnje duhovne vježbe za svećenike Vojnog ordinarijata u RH održati sukladno Godišnjem pastoralnom planu za 2017. godinu, u terminu od 7. do 10. studenoga 2017. godine u Policijskom odmaralištu „Valbandon“, u Valbandonu kraj Pule.

Voditelj duhovnih vježbi je msgr. Jure Bogdan, vojni ordinarij u RH.

Molimo Vas da ispunite formular prijave u privitku ovog dopisa i dostavite ga telefaksom (01/4670-662) u Vojni ordinarijat do 20. listopada, kako bismo na vrijeme sve mogli organizirati, poglavito prijevoz.

Svećenici koji će putovati organiziranim prijevozom okupit će se 7. studenoga u 12:30 sati na objedu u zgradi Ordinarijata u Zagrebu. Svi svećenici u Valbandon trebaju doći do 18:00 sati kada je predviđen smještaj, te večera u 18:30 sati.

Potrebno je ponijeti albu, štolu bijele boje i brevijar. Program duhovnih vježbi završava svetom misom u vojnoj kapelaniji „Sv. Martin Tourski“ u Delnicama u petak 10. studenoga u 11.00 sati.

Naglašavamo da su duhovne vježbe obvezne i da se bez ozbiljnog razloga ne bi smjelo izostati. O eventualnoj sprječenosti obavijestite pismeno vojnog ordinarija.

Radujući se susretu s Vama srdačno Vas pozdravljam u Gospodinu.

JB/RS

✠ Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj

Prilog: Formular za prijavu

Dostaviti:

1. Naslovu - telefaksom
2. Pismohrana, ovdje

KLASA: 032-08/17-01/04

URBROJ: 512-07-17-37

Zagreb, 16. listopada 2017.

POMOĆNICI VOJNIH I POLICIJSKIH KAPELANA
MORH - SAMOSTALNI ODJEL ZA POTPORU VO
MUP - SAMOSTALNA SLUŽBA ZA SURADNJU S VO
- svima -

PREDMET: Duhovne vježbe za djelatnike Vojnog ordinarijata u RH
- obavijest, daje se

Duhovne vježbe pomoćnika vojnih i policijskih kapelana, djelatnika MORH-ova Samostalnog odjela za potporu, MUP-ove Samostalne službe za suradnju te Vojnog ordinarijata održat će se sukladno Godišnjem pastoralnom planu za 2017. godinu od **14. do 17. studenoga** 2017. godine u Policijskom odmaralištu „Valbandon“ kraj Pule.

Svi djelatnici trebaju ispuniti formular prijave u privitku ovog dopisa i dostaviti ga telefaksom u Vojni ordinarijat do 23. listopada, kako bismo na vrijeme saznali potrebu za organiziranim prijevozom.

Djelatnici koji se prijave za organizirani prijevoz okupit će se 14. studenoga u 12:30 sati na objedu u zgradi Ordinarijata u Zagrebu. U Valbandon svi trebaju doći do 18:00 sati kada je predviđen smještaj, te večera u 18:30 sati i kratki uvod u duhovne vježbe. Potrebno je ponijeti brevijar.

Sudjelovanje pomoćnika vojnih kapelana na duhovnim vježbama bit će, sukladno prijavama, regulirano kroz Zapovijed Načelnika Glavnog Stožera OS RH.

Program duhovnih vježbi završava s ručkom u petak 17. studenoga.

S poštovanjem,

JM/RS

✠ Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj

Prilog: Formular za prijavu

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrana, ovdje

KLASA: 032-08/17-01/06
URBROJ: 512-07-17-6
Zagreb, 20. studenoga 2017.

VOJNIM KAPELANIMA
POLICIJSKIM KAPELANIMA
- svima -

PREDMET: Đakonsko ređenje gosp. Branka Čagelja
- obavijest i poziv, dostavlja se

Draga braćo svećenici,

Javljam vam da će u drugu nedjelju Došašća 10. prosinca 2017. godine u kapelici sv. Mihaela arkanđela u Policijskoj akademiji u Zagrebu pod misnim slavlјem u 10.00 sati zaređiti za đakona gospodina Branka Čagelja na naslov Vojnog ordinarijata.

Pozivam Vas, kao i sve kapelane Vojnog ordinarijata, da sudjelujete u ovom radosnom događanju.
Molim vas da ponesete albu, a sudjelovanje potvrdite slanjem obrasca za prijavu zaključno do petka 1. prosinca 2017., na telefaks 01/4670-662.

Nakon misnog slavlja slijedi prigodni domjenak u prostorima Policijske akademije, na koji ste srdačno pozvani.

Radujem se Vašem dolasku.

JB/RS

✠ Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj

Dostaviti:
1. Naslovu
2. Pismohrana, ovdje

KLASA: 130-01/16-01/01

URBROJ: 512-07-17-19

Zagreb, 1. prosinca 2017.

VOJNIM I POLICIJSKIM KAPELANIMA
DJELATNICIMA VOJNOG ORDINARIJATA U RH
POMOĆNICIMA VOJNIH I POLICIJSKIH KAPELANA
DJELATNICIMA MORH-ova SAMOSTALNOG ODJELA
ZA POTPORU VOJNOM ORDINARIJATU
DJELATNICIMA MUP-ove SAMOSTALNE SLUŽBE
ZA SURADNJU S VOJNIM ORDINARIJATOM

- svima -

PREDMET: Izvješće Vojnog ordinarijata za 2017., Plan rada za 2018. i

Božićni susret

- obavijest i poziv, dostavlja se

Poštovani,

Godišnje izvješće o radu Vojnog ordinarijata u RH za 2017. godinu te smjernice za Pastoralni plan rada u 2018. godini bit će predstavljeni djelatnicima Ordinarijata u ponedjeljak 18. prosinca 2017. godine u Vojnom ordinarijatu u Zagrebu, s početkom u 11.30 sati. Pozivamo Vas da sudjelujete na ovom činu.

Također će biti upriličeno čestitanje biskupu Vojnom ordinariju u RH msgr. Juri Bogdanu povodom blagdana Božića i Nove 2018. godine.

Molimo Vas da sudjelovanje potvrdite slanjem obrasca (u prilogu) do 11. prosinca putem telefaksa 01/4670-662.

U nadi susreta najsrdačnije Vas pozdravljam.

JM/RS

Prilozi: - Obrazac za sudjelovanje kapelana
- Obrazac za sudjelovanje pomoćnika / djelatnika

S poštovanjem,

prof. dr. sc. Jakov Mamić, OCD
generalni vikar

Dostaviti:

1. Naslovu, faksom
2. Pismohrana, ovdje

Otpuštanje cenzure zbog pobačaja u 2018. godini

„Tko nešto poduzme radi pobačaja upada, ako dođe do učinka, u izopćenje unaprijed izrečeno“ (kan. 1398). No, Katekizam Katoličke crkve dodaje da »Crkva time ne kani suziti područje milosrđa. Ona iznosi na vidjelo težinu počinjenog zločina, nenadoknadivu štetu učinjenu ubijenom nevinom biću, njegovim roditeljima i cijelome društvu« (br. 2272).

Prema općim kanonskim normama u izopćenje upadaju one katoličke osobe koje su svjesno i slobodno, fizički ili moralno, sudjelovale u zločinu učinkovitog pobačaja. Redovitom vlašću mogu otpustiti cenzuru: ordinarij (tj. dijecezanski biskup, generalni i biskupski vikar i viši redovnički poglavarji) u sakramantu ispovijedi i izvan njega; a samo u sakramantu ispovijedi svaki biskup i kanonik pokorničar (usp. kann. 1355, § 1; 508, § 1). Da bi vjernici u našoj biskupiji mogli lakše dobiti otpuštenje cenzure zbog pobačaja i zatim odrješenje od grijeha, ovime prenosim odluku pape Franje koju je objavio u apostolskom pismu Misericordiaetmisera 20. studenog 2016. u br. 12: »podjeljujem od sada nadalje svim svećenicima, po snazi njihove službe, ovlast da daju odrješenje onima koji nešto poduzmu oko grijeha pobačaja«, a kojom svim svećenicima koji imaju ovlast za ispovijedanje (jurisdikciju), a nije im prestala, daje ovlaštenje da vjernike koji su počinili grijeh i kazneno djelo pobačaja odriješe od grijeha i cenzure izopćenja. Neka ispovjednici na primjeru način pokornicima predoče ozbiljnost i težinu počinjenog grijeha te im, prema njihovim prilikama, odrede odgovarajuću spasonosnu pokoru.

✠ Jure Bogdan, biskup

Post i nemrs u 2018. godini

Katoličkim vjernicima preporučujemo post i molitvukao dragocjeno sredstvo na putu zajedništva s Bogom i služenja braći ljudima.

POST I NEMRS obvezuju vjernike na Pepelnici i Veliki petak. Uzdržavanje od mesne ili druge hrane obvezuje na sve petke u godini, osim ako se petkom slavi neka svetkovina (kan. 1251).

NEMRS koji obvezuje svakog petka može se, osim u korizmi, zamijeniti – u cijelosti ili djelomično, drugim oblicima pokore, osobito karitativnim djelima, odricanjem od pića, pušenja, zabave, kao i vježbama pobožnosti (kan. 1253; Službene vijesti HBK, 1/1994., str. 10).

Zakon NEMRSA obvezuje one koji su navršili 14. godinu života, a zakon POSTA obvezuje sve punoljetne osobe do započete 60. godine života (kan. 1252).

U skladu s kanonskim odredbama podjeljujem za 2017. godinu oprost od nemrsa članovima obitelji i njihovim uzvanicima u slučajevima kad se petkom slavi vjenčanje ili neka druga obiteljska svečanost ili se žaluje zbog smrti (kan. 87).

✠ Jure Bogdan, biskup

**Nakane za 2018. preporučene članovima
Papine svjetske molitvene mreže**
Apostolat molitve

Siječanj

Evangelizacijska: **Religijske manjine u Aziji**

Da bi kršćani, i ostale vjerske manjine u azijskim zemljama, bile u mogućnosti svoju vjeru prakticirati u punoj slobodi

Biskupska: Promicanje vrjednota

Da hrvatski vjernici, izgrađujući zajedništvo u svojoj domovini i u zemljama u kojima žive, promiču vrjednote katoličke vjere i svoga naroda u odgovornosti za bližnje.

Veljača

Opća: **Reci „Ne“ korupciji**

Da se oni koji imaju materijalnu, političku ili duhovnu moć mogu oduprijeti mamcima zavodljivosti korupcije.

Biskupska: Bogu posvećene osobe proročki znak

Da Bogu posvećene osobe neprestano produbljuju svoj odnos s Kristom i budu proročki znak Božje ljubavi koji zemaljsko hodočašće upućuje prema vječnosti.

Ožujak

Evangelizacijska: **Formacija u duhovnom rasuđivanju**

Da Crkva uvaži hitnost formacije o duhovnom rasuđivanju, kako na osobnoj tako i na društvenoj razini.

Biskupska: Očinstvo u službi obitelji

Da očevi, po primjeru sv. Josipa, poslušni u vršenju Božje volje, crpe posebnu snagu te vjernošću i sebedarjem služe u svojim obiteljima.

Travanj

Opća: **Za one koji imaju odgovornost u ekonomskim stvarima**

Da bi ekonomisti imali snage odbaciti svaku ekonomiju koja isključuje pojedine skupine ljudi i da znaju pronalaziti nove putove.

Biskupska: Promicanje istine i dobra

Da u hrvatskom društvu promičemo istinu i zalažemo se za dobro na svim razinama kulturnoga, gospodarskoga i političkoga života.

Svibanj

Evangelizacijska: **Poslanje laika**

Da bi laici mogli vjerno ispuniti svoje specifično poslane kreativno odgovarajući na izazove s kojima se susreće današnji svijet.

Biskupska: Dar majčinstva

Da majke, čuvajući u srcu spomen na milost trpljenja, od Blažene Djevice Marije uče zahvalno i predano živjeti dar majčinstva.

Lipanj

Opća: **Društvene mreže**

Da se društvene mreže razvijaju prema uključivosti koja poštije druge u njihovim razlikama.

Biskupska: Odaziv svećeničkom i redovničkom pozivu

Da cijenimo dar duhovnih zvanja i predanije molimo za prepoznavanje Gospodinova poziva i za odaziv u svećeništvo i redovništvo nepodijeljena srca.

Srpanj

Evangelizacijska: **Svećenici i njihov pastoralni ministerij**

Da svećenici, koji doživljavaju umor i osamljenost u svom pastoralnom djelovanju, nađu pomoć i utjehu u svojoj prisnosti s Gospodinom i u prijateljstvu svoje braće svećenika.

Biskupska: **Poštivanje čovjekovadostojanstva**

Da se, poštujući dostojanstvo čovjeka i čuvajući vrjednote nedjelje i blagdanskih dana, nastoji oko zapošljavanja, a zaposlenima omogući primjereno odmor i pravedna plaća za njihov rad.

Kolovoz

Opća: **Blago obiteljî**

Da dalekosežne odluke ekonomistâ i političarâ štite obitelj kao jedno od blaga čovječanstva.

Biskupska: **U službi domovine**

Da nositelji političkih odgovornosti, cijeneći žrtve podnesene za slobodu domovine, ne podlegnu sebičnosti u rješavanju važnih pitanja za Hrvatsku.

Rujan

Opća: **Mladi u Africi**

Da mladi u Africi imaju pristup odgoju i poslu u svojim zemljama.

Biskupska: **Briga za obitelj, odgoj i obrazovanje**

Da svi kojima je povjerena briga za obitelj, odgoj i obrazovanje, promiču cjelovitost ljudske osobe, imajući hrabrosti oduprijeti se svemu što joj šteti.

Listopad

Evangelizacijska: **Poslanje redovnikâ**

Da se posvećeni muževi i žene trude oko svoga napretka te da budu prisutni među siromašnima, onima na rubu društva i onima koji nemaju nikakva glasa.

Biskupska: **Dar života i ostanak u domovini**

Da svi vjernici gaje odgovornost u brizi za dar života i da se zalažu za ostanak ljudi u domovini, naročito misleći na životne uvjete mladih.

Studeni

Opća: **U službi mira**

Da bi jezik ljubavi i dijaloga uvijek nadvladao jezik sukoba.

Biskupska: **Skrb za stare i bolesne**

Da se župne i druge vjerničke zajednice više posvete skrbi za stare i bolesne, gledajući u njima otajstvo Kristove blizine.

Prosinac

Evangelizacijska: **U službi prenošenja vjere**

Da bi oni koji su uključeni u službu vjere i njezina i prenošenja u dijalogu s kulturom mogli naći jezik koji odgovara okolnostima sadašnjeg vremena.

Biskupska: **Graditi nove odnose**

Da u svjetlu otajstva Kristova utjelovljenja rastemo ojačani u nadi i gradimo nove odnose, prožete poštovanjem prema prošlosti s pouzdanjem u budućnost s Bogom.

DEKRETI I IMENOVANJA

prosinac 2017.

Don Ivan Borić razriješen je službe policijskog kapelana u kapelaniji „Sv. Vlaho“ u PU dubrovačko-neretvanskoj (KLASA: 805-03/17-07/01, URBROJ: 512-07-17-69, od 20. studenoga 2017.) te imenovan kapelanom u policijskoj kapelaniji „Sv. Kvirin Sisački“ u PU sisačko-moslavačkoj (KLASA: 805-03/17-07/01, URBROJ: 512-07-17-70, od 20. studenoga 2017.).

Fra Ivo Kamar OFM imenovan je policijskim kapelanom Policijske kapelaniye „Sv. Vlaho“ u PU dubrovačko-neretvanskoj (KLASA: 805-03/17-07/01, URBROJ: 512-07-17-71, od 20. studenoga 2017.).

Don Slavko Rajić imenovan je vojnim kapelanom za 1. HRVCON eFPBG-DEU misije u Litvi i Poljskoj (KLASA: 805-03/17-07/01, URBROJ: 512-07-17-107, od 24. studenoga 2017.).

O. Zdravko Barić SMM imenovan je za v.d. kapelana Vojne kapelaniye „Sv. Obitelj i sv. Antun Padovanski“ - za vrijeme trajanja misije 1. HRVCON eFPBG-DEU u Litvi i Poljskoj na koju je poslan vojni kapelan don Slavko Rajić (KLASA: 805-03/17-07/01, URBROJ: 512-07-17-108, od 24. studenoga 2017.).

IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI

Dan Policijske uprave krapinsko-zagorske

Zabok, 27. rujna 2017

Djelatnici Policijske uprave Krapinsko-zagorske u zajedništvu s drugim uzvanicima iz političkog, kulturnog i društvenog života proslavili su u Zaboku Dan Policije. Svečanost je započela u 9 sati u župnoj crkvi svete Jelene Križarice gdje je slavljena sveta misa koju je predvodio vojno-redarstveni biskup msgr. Jure Bogdan uz koncelebraciju Domagoja Matoševića, rektora svetišta Marije Bistrice i policijskog kapelana domaćina oca Zrinka Nikolića, monfortanca. Sv. Misa je slavljena za sve poginule i nestale hrvatske branitelje a osobito za šestoricu poginulih policajaca iz policijske uprave krapinsko zagorske: Vladu Kolara, Dragutinu Ljubiću, Nikolu Markovinu, Danijela Puheka, Tomicu Stubičara i Vladimira Tomašića. Svetu misnu slavlje uveličali su pjesmom vokalni sastav sv. Matej PU Bjelovarske-bilogorske pod ravnanjem policijskog kapelana Damira Vrabeca. Biskup je u svojoj propovjedi govorio o nebeskom zaštitniku policije, svetom Mihovilu arkanđelu koji se bori protiv zla, protiv sotone i njegovih slugu. Bog je svetom Mihovilu dao snagu i vlast da štiti i pomaže ljudima i stoga je svako zlo pred njim osuđeno na propast. Policajac je prema izvornom značenju grčke riječi politeja u službi države koja je ustrojena kao polis, kao zajednica u kojoj svi zakono-

davci, upravitelji, suci i građani pridonose općem dobru. Opće dobro prepostavlja poštivanje ljudske osobe, traži prikladan društveni razvoj, uključuje mir tj. postojanost i sigurnost pravednog poretku. Vlast jamči sigurnost društva i njegovih članova a to je i zadatak policije. Policajac je osoba u službi općeg dobra. Njega bi trebale resiti mnoge vrline: poštenje i čestitost, hrabrost i jakost, promicanje dobra i suzbijanje zla, blagost i susretljivost prema nevoljnima a odlučnost i nepotkuljivost prema zločestima. Sveti Mihovil arhanđeo, to nadzemaljsko duhovno biće, ne samo da je zaštitnik nego je i uzor svakome policajcu po svome opredjeljenju za dobro te beskompromisnom obračunavanju sa zlom. Nakon sv. mise drugi dio programa odvijao se pored zgrade Policijske uprave u Zaboku. Otkriven je spomenik poginulim policajcima. Nacrt za spomenik izradila je kiparica Petra Šoltić: Na njemu su ispisana imena policajaca s drugim obilježjima te cijeli tekst pjesme dr. Marijana Balena „Pismo Majci“. Usljedilo je polaganje vijenaca i paljenje svijeća. Prvo su to učinile obitelji poginulih, zatim ministar unutarnjih poslova Davor Božinović u pratinji glavnog ravnatelja policije Nikole Miline i načelnika PU Krapinsko-zagorske Darka Cara, potom Župana Krapinsko-zagorske županije

Željka Kolara zajedno s gradonačelnicima Zabok-a i Krapine. Nazočnima se obratio ministar Davor Božinović, bivši ministar MUP-a Ivan Jarnjak te župan Krapinsko-zagorske županije Željko Kolar. U podizanju spomenika poginulim hrvatskim policajcima PU Krapinsko-zagorske nezaobilazna i najvažnija uloga pripada načelniku PU Bjelovarske-bilogorske Jakobu Bukviću.

Svečanost su ispred zgrade Policijske

uprave uveličali i polaznici zabočke Glazbene škole „Ksaver Šandor Gjalski“ kao i članice vokalno-instrumentalnog sastava Amorose te svečani vod Interventne policije i pripadnici Povijesne postrojbe KZŽ- Keglevićeva straža-Kostel. Vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan zaključio je svečanost molitvom za pokojne policajce i blagoslovom spomen-obilježja. ■

Obilježen Dan policije i blagdan svetog Mihovila u PU splitsko-dalmatinskoj

Split, 26. i 27. rujna 2017.

U utorak, 26.rujna, na gradskom groblju Lovrinac izaslanstvo predvođeno načelnikom Policijske uprave Slobodanom Marendićem položilo je vijenac na centralnom križu i Groblju branitelja. Izaslanstvu PU splitsko-dalmatinske priključili su se župan Splitsko-dalmatinske županije Blaženko Boban, gradonačelnik Grada Splita Andro Krstulović Opara i zapovjednik Hrvatske ratne mornarice kontraadmiral Predrag Stipanović. Izaslanstva načelnika policijskih postaja položila su cvijeće na posljednja počivališta kolega koji su sahranjeni na Lovrincu. Molitvu za sve poginule i preminule kolege izrekao je fra Žarko Relota OFM Conv., policijski kapelan i dekan. U utorak je na splitskoj rivi u organizaciji Odjela prevencije održana prezentacija dijela tehnike i opreme koju koristi splitska policija tijekom koje

su policajci odgovarali na brojna pitanja građana, a posebno značajljene djece. Najveću pozornost plijenio je službeni motocikl, ali sve simpatije djece osvojila je Asia, službeni pas Odjela PEZ-a. U srijedu, 27.rujna, u prostorima Vila Dalmacija održana je svečana akademija na kojoj su, uz saborskog zastupnika Petra Škorića, župana Splitsko-dalmatinske županije Blaženka Bobana, gradonačelnika Grada Splita Andru Krstulovića Oparu i ostale uzvanike, nazočili članovi obitelji poginulih i preminulih policijskih službenika, brojni predstavnici državnih ustanova, te predstavnici gradova i općina s područja Županije. U svom obraćanju Slobodan Marendić, ovlašten za obavljanje poslova načelnika Policijske uprave splitsko-dalmatinske istakao je kako je obilježavanje Dana policije vrijeme kada se s posebnim

pijetetom sjećamo svih policajaca koji su svoje živote utkali u temelje Hrvatske države, ali i kolega koji su stradali obavljajući policijske zadaće, te se osvrnuo na ulogu policije u današnjim vremenima, ističući kako je primarna zadaća policije sigurnost za građane, ali svakako je značajno da je policija ravnopravan partner u izgradnji današnjeg društva, što je razvidno iz odlične suradnje sa svim institucijama i organizacijama na ovom području.

Nazočnima su se obratili gradonačelnik grada Splita i župan Splitsko-dalmatinske županije koji su svojim obraćanjima istakli značaj dobre i uspješne suradnje s policijom koja će se nastaviti i u budućnosti. Na svečanoj akademiji uručene su zahvalnice policijskim službenicima koji su zbog osobnog doprinosa službi i profesionalnog pristupa poslu unaprijedili ugled policije u stručnoj i društvenoj zajednici. U sklopu obilježavanja Dana policije u PU splitsko-dalmatinskoj načelnik PU gospodin Marendić uručio je zahvalnicu kontraadmiralu Predragu Stipanoviću zbog do-

sadašnje suradnje i zajedničkog rada u realizaciji projekata. Također, prije svečane akademije u atriju Policijske uprave splitsko-dalmatinske izaslanstvo Policijske uprave položilo je vjenac i upalilo svijeće ispred spomen obilježja na kojem su ispisana imena policajaca poginulih tijekom Domovinskog rata. Vijence su položili i svijeće upalili članovi obitelji, predstavnici Splitsko-dalmatinske županije, Grada Splita, Grada Solina, predstavnici sindikata, predstavnik načelnika PU koji su dužnost obavljali u vrijeme Domovinskog rata i članovi Udruge policijskih branitelja Domovinskog rata Imotski. U crkvi Sv. Frane na Obali održana je Sveta misa koju je predvodio fra Žarko Relota OFM Conv. uz vojne kapelane o. Jozu Mravka OP i don Branimira Projica. U sklopu obilježavanja Dana policije u PU splitsko-dalmatinckoj 20. i 21. rujna Klub dobrovoljnih darovatelja krvi je održao akciju darivanja krvi, a IPA Regionalni klub splitsko-dalmatinski 26. rujna je organizirao tradicionalni malonogometni turnir. ■

Misa uz blagdan sv. Mihaela arkanđela u Interventnoj jedinici policije PU zagrebačke

Zagreb, 28. rujna 2017.

U Interventnoj jedinici policije PU zagrebačke na Senjaku služena misa u četvrtak. 28. rujna uz nadolazeći blagdan Svetog Mihaela, zaštitnika hrvatske policije. Misu je služio policijski kapelan don Marin Drago Kozić za sve poginule branitelje koji su bili djelatnici inteventne jedinice, kao i za sve koji su nastradali u službi.
„Po uzoru na sv. Mihaela, svoga nebeskog zaštitnika, pozvani smo živjeti život u istini i za nju.

Uzor nam je i blaženi Miroslav Bulešić, istarski svećenik i mučenik. Njegove relikvije častimo u našoj Policijskoj kapelaniji, a čija se vjera u Isusa Krista očitovala u životu u ljubavi prema istini, a po istini u ljubavi, pa čak i prema svojim neprijateljima, poruke su don Marina uz čestitke djelatnicima na njihovom Danu policije. ■

**Duhovne vježbe vjernika vojnih kapelija
"Sv. Valentin" i "Sv. Petar i Pavao"
Valbandon, 25. do 28. rujna 2017.**

Pripadnici Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane (HRZ-a i PZO), Počasno zaštitne bojne, Bojne veze i Bojne nuklearno-biološko-kemijske obrane (NBKO) u organizaciji vojnih kapelija "Sveti Valentin", "Sveti Petar i Pavao" i Vojnog ordinarijata u RH, sudjelovali su na duhovnim vježbama u Valbandonu. Vježbe su se odvijale u kompleksu MUP u Valbandonu od 25. do 28. rujna 2017. godine. Voditelj duhovnih vježba bio je vojni kapelan o. Zdravko Barić.

Vježbe su bile prigoda i za preispitivanje osobnog odnosa s Bogom. Razmatralo se o osobnom susretu s Bogom i susretu sa samim sobom. U crkvi koja je posvećena blaženom Miroslavu Bušešiću, a koja se nalazi u MUP-ovom odmaralištu u Valbandonu slavljenе su svete mise. To je prva crkva u nas posvećena tom istarskom mučeniku. Djelatnici su u sklopu duhovnih vježbi posjetili crkvu sv. Germana u nacionalnom parku Brijuni i upoznali se sa poviješću grada Pule uz stručno vodstvo Dragice Rendulić. ■

Sveta misa povodom sv. Mihovila – zaštitnika policajaca

Dubrovnik, 29. rujna 2017.

Na blagdan sv. Mihovila, zaštitnika policajaca 29. rujna o.g., u crkvi sv. Mihajla u Dubrovniku održana je sveta misa na kojoj su, pored vjernika iz župe sv. Mihajla tradicionalno prisustvovali brojni djelatnici i policijski službenici Policijske uprave dubrovačko-neretvanske. Misu je predvodio fra Nikola Šantek, definitor i tajnik Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, koji je u propovije-

di među ostalim poželio da nam sv. Mihajlo, koji je u nebeskoj borbi pobijedio zlo, bude poticaj za borbu protiv svakog oblika zla s kojim se susrećemo u ovozemaljskom životu i radu. Naglasio je važnost zagovora sv. Mihajlu uz čiju se pomoć možemo lakše odupirati zlu i biti bolji u svakodnevnom ophođenju s ljudima koji nas profesionalno i privatno okružuju.■

Proslava blagdana sv. Mihovila i Dana policije u Policijskoj akademiji

Zagreb, 29. rujna 2017.

Povodom proslave blagdana sv. Mihovila i Dana policije u petak 29. rujna slavljena je sveta misa koju je u kapelici sv. Mihovila na Policijskoj akademiji predvodio vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan u zajedništvu s policijskim kapelanima: p. Stjepanom Harjačem, vlč. Ozrenom Bizekom, o. Zrinkom Nikolićem i domaćinom biskupskim vikarom za MUP fra Franom Musićem. Na misnom slavlju nazočili su glavni ravnatelj policije Nikola Milina te članovi njegovog kolegija, pomoćnici ministra i svi načelnici policijskih uprava, vodstvo Policijske akademije, dje-latnici i polaznici policijske škole „Josip Jović“. U homiliji Vojni ordinarij posebno se, povodom Dana policije, prisjetio svih pokojnih, poginu-lih i nestalih hrvatskih policajaca, koji su bili žrtve zla. U homiliji se osvrnuo na sv. Mihovila koji je u službi dobra . „Vi, policijski službenici, u službi ste dobra. Molimo se Bogu da blagoslovi vaš rad i život, da vam podari snage i razboritosti kako biste uvijek djelovali po na-čelu pravednosti i istinitosti. Neka sveti Mi-hovil arkanđeo, čiji blagdan danas slavimo, bude svima nama uvijek trajni zaštitnik i pratilac.■

25. HODOČAŠĆE HRVATSKE VOJSKE, POLICIJE, BRANITELJA

Marija Bistrica, 1. listopada 2017.

UVOD U MISU

„Ovo je dan što ga učini Gospodin, kličimo i radujmo se njemu“. Zahvalni smo Bogu što pripadnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske, Ministarstva unutarnjih poslova i policije, Ministarstva Hrvatskih branitelja i drugih ustanova, već 25 godina hodočaste u hrvatsko nacionalno svečište Majke Božje u Mariji Bistrici. Radosni smo što našem jubilarnome hodočašću i misnom slavlju predsjeda predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarски nadbiskup msgr. Želimir Puljić u zajedništvu s biskupima msgr. Jurjem Jezerincem prvim vojnim biskupom ordinarijem u Republici Hrvatskoj, križevačkim biskupom vladikom msgr. Nikolom Kekićem, msgr. Tomom Vukšićem vojnim biskupom iz Bosne i Hercegovine, prvim tajnikom apostolske nunciature msgr. Januszom Stanislawom Blachowiakom, provincijalima hrvatskih redovničkih zajednica, izaslanikom slovenskog vojnog vikara Milanom Pregelj, vojnim i policijskim kapelanim i drugim svećenicima.

U svojstvu vojno-redarstvenog biskupa u Republici Hrvatskoj i domaćina ovog hodočašća, pozdravljaju ministre vlade Republike Hrvatske koji su s nama i ove godine na hodočašću: potpredsjednika vlade i ministra obrane Damira Krstičevića, ministra unutarnjih poslova Davora Božinovića, ministra hrvatskih branitelja Tomu Medvedu, načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga RH generala zbora Mirka Šundova koji je

na ovome slavlju i izaslanik predsjednice Republike Hrvatske, glavnog ravnatelja policije Nikolu Milina, visoke dužnosnike i ostale djelatnike ministarstava, izaslanstvo zagrebačkog gradačelnika, predstavnike političkih i kulturnih ustanova iz Republike Hrvatske i inozemstva. S osobitom radošću pozdravljam vojниke, časnike i dočasnike, policajce i policijske djelatnike, hrvatske branitelje, sestre redovnice, sve Vas koji ste danas ovdje s nama u Mariji Bistrici ili nas pratite preko Hrvatske radio televizije i drugih medija. Neka mi bude dopušteno posebice istaknuti i pozdraviti na ovome hodočašću članove hrvatske komponente oružanih snaga Bosne i Hercegovine s ministricom obrane Bosne i Hercegovine gospođom Marinom Pendeš. U drugome dijelu našeg programa pridružiti će nam se danas i poljski ministar obrane Antoni Macierewicz. Nedjelja je. Dan Gospodnjji. Ujedinimo se u molitvi i sabranosti oko Gospodnjeg oltara zajedno s Isusovom majkom, kao apostoli u cenakulumu, onim istim žarom kojim je pokrenuto ovo naše hodočašće u Mariju Bistricu. Neka sve bude na veću slavu Božju i na spasenje neumrlih duša. ■

Proslava svetih Anđela Čuvara

Kamensko, 2. listopada 2017.

Već od ranog jutra osjećala se posebna radost u vojarni Kamensko gdje je smješteno zapovjedništvo inžinjerijske bojne. Radost je zbog proslave dana roda inžinjerije, dana pukovnije te osobito dana Vojne kapelije blagdana svetih Anđela Čuvara. Tu radost mogli su osjetiti i mnogi uzvanici ali i pripadnici postrojbe koji žive i rade u toj vojarni. U 9 sati počelo je slavlje svetih Anđela čuvara svečanim postrojavanjem, dočekom državne zastave te intoniranja državne himne te odavanjem počasti poginulim, umrlim i nestalim pripadnicima postrojbe minutom šutnje. Na pozornici uz zapovjednika Hrvatske Kopnene vojske general pukovnika Mate Ostovića te zapovjednike raznih postrojbi Hrvatske Kopnene vojske bili su i bivši zapovjednici inžinjerijskih bojni te uz sadašnjeg zapovjednika inžinjerijske pukovnije brigadira Alena Srpsku ii

bivši zapovjednici te postrojbe Na pozornici je i vojni ordinarij mons. Jure Bogdan, vojni kapelani vlč. Vladislav Mandura i don Milenko Majić koji je na početku svečanosti izmolio molitvu i blagoslov. Nakon svečanog postrojavanja započelo je misno slavlje koje je predvodio vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan okružen osamnaestoricom svećenika. U svojoj homiliji biskup je naglasio važnost Anđela Čuvara u našem životu a osobito u životu vojnika inžinjeraca. Na koncu mise don Milenko Majić, koji je u vrijeme boravka vojnog kapelana Vladislava Mandure u Afganistanu bri nuo o duhovnom stanju ove postrojbe na simboličan način vratio velečasnom Manduri ovu postrojbu zahvaljujući se inžinercima na pomoći i razumijevanju. Nakon misnog slavlja slijedilo je zajedništvo za stolom gdje su nas počastili inžinjeri i njihov kapelan.■

Otkriveno spomen obilježje

Donje Jame, 4. listopada 2017.

U sklopu Dana sjećanja, 4. listopada je u Donjim Jamama održana svečanost otkrivanja spomen obilježja mjesta masovne grobnice u spomen na šest hrvatskih branitelja i civila pogubljenih 1991. godine u velikosrpskoj agresiji na Republiku Hrvatsku. Svečanost otkrivanja spomen obilježja „golubice“ organizirali su Grad Gline i Ministarstvo hrvatskih branitelja, a spomen na Stjepana Dvornjekovića, Stjepana Jakovljevića, Miju Krakara, Nikolu Vrbanca, Katicu Rastovski i Dragicu Rastovski, mještane Donjih Jama, otkrili su Milka Dvornjeković, supruga ubijenog Stjepana i majka Josipa Dvornjekovića, također poginulog u Domovinskom ratu i Tomo Medved, ministar hrvatskih branitelja, izaslanik predsjednika Vlade RH. Medved je pritom istaknuo kako je na području RH 150 mjesta masovnih grobniča, njih 76. je obilježeno spomen obilježjem „golubicom“. Ovo je pak 22. jedinstveno obilježje „golubica“ od 44 masovne grobnice koliko ih ima na području Sisačko-moslavačke županije. U mnogim selima, čiji su stanovnici protjerani, ni

danas nema stanovnika jer nema uvjeta za normalni život. Zbog toga, rekao je župan Žinić, treba pomoći tom kraju kako bi se u nj život opet vratio. Dodajmo kako su, nakon otkrivanja spomen obilježja, podno njega položeni vijenci i zapaljene svijeće, a počast su odali članovi obitelji žrtava, udrugе proistekle iz Domovinskog rata, izaslanik predsjednice Republike Hrvatske Ante Deur, izaslanik predsjednika Vlade Republike Hrvatske, ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved te izaslanstvo Sisačko-moslavačke županije predvođeno županom Ivom Žinićem i izaslanstvo Grada Gline koje je predvodio gradonačelnik Stjepan Kostanjević. Spomen obilježje su blagoslovili u zajedničkoj molitvi vojni kapelan don Antonio Mikulić, župnik Ivica Mađer i generalni vikar Sisačke biskupije Marko Cvitkušić.■

Dan Policijske kapelaniјe „sv. Franjo Asiški“

Čakovec 4. listopada 2017.

Jučer, 4. listopada na blagdan sv. Franje Asiškog u čakovečkoj župnoj crkvi sv. Nikole biskupa održana je svečana misa povodom četvrte obljetnice uspostave Policijske kapelaniјe „Sveti Franjo Asiški“ za područje Policijske uprave međimurske.Početkom listopada 2013. u sjedištu Policijske uprave međimurske u Čakovcu otvorena je novouređena prostorija za rad policijskog kapelana koju je blagoslovio tadašnji vojni biskup mons. Juraj Jezerinac.U nazročnosti mnogobrojnih vjernika i djelatnika Policijske uprave međimurske te članova obitelji poginulih i nestalih policajaca iz Međimurja, jučerašnje misno slavlje u zajedništvu s međimurskim svećenicima predvodio je župni vikar župe sv. Jakoba u Prelugu, vlč. dr. Hrvoje Damiš uz koncelebraciju (suslavlje) gvardijana fra Željka Železnjaka, policijskog kapelana te dekana Varaždinskog policijskog dekanata, vlč. Ivice Horvata, vlč. Ozrena Bizeka, policijskog kapelana PU koprivničko-križevačke i PU virovitičko-podravske, te svećenika

Čakovečkog dekanata.Pozdravljajući okupljene, domaći župnik i gvardijan fra Železnjak rekao je kako su se okupili da bi proslavili svetkovinu sv. Franje Asiškog, utedeljitelja Franjevačkog reda te da bi obilježili četvrtu obljetnicu rada Policijske kapelaniјe za Međimursku županiju, koja je stavljenia pod zaštitu upravo svetog Franje.Vlč. Horvat zahvalio je gvardijanu na gostoprimstvu te istaknuo kako u životu svetog Franje Asiškog možemo pronaći mnogobrojne primjere koji će nam u ova kolebljiva vremena pomoći da osnažimo vjeru. U svojoj propovijedi vlč. dr. Hrvoje Damiš podsjetio je na skroman život svetog Franje, koji je živio u vrijeme slabljenja vjere pa je želio skrenuti pozornost na obnovu vjerskog života.Nakon mise u prostorijama Katoličkog doma u organizaciji Policijske kapelaniјe i Policijske uprave međimurske priređen je domjenak za članove obitelji poginulih i nestalih međimurskih policajaca i djelatnike Policijske uprave.■

Proslava blagdana svetog Franje Asiškog

Gospic, 4. listopada 2017.

Vojna kapelacija svetog Franje Asiškog u vojarni „Eugen Kvaternik“ u Gospicu obilježila je 4. listopada o.g. blagdan svoga zaštitnika svetom Misom koju je predvodio o. Jakov Mamic OCD. U koncelebraciji su bili dekan karlovačkog vojnog dekanata vlč. Vladislav Mandura, delnički vojni dekan o. Mirko Vukoja SJ, kninski vojni kapelan fra Bože Ančić OFM te slunjski vojni kapelan don Milenko Majić, koji je bio i domaćin ovog slavlja. On privremeno vodi ovu kapeliju jer je mjesni vojni kapelan vlč. Ivica Blaževac u misiji u Afganistanu. Na početku misnog slavlja don Milenko je pozdravio sve nazočne te naglasio kako su pripadnici devete gardijske brigade poput svetog Franje koji je ostavio svoju obitelj i otišao slijediti Krista ostavili svoje domove, obitelji, zaručnice, djecu i supruge, karijere i

školovanje te otišli u neizvjesnost obrane i ostvarivanja slobode domovine Hrvatske. Pozvao je predvoditelja misnog slavlja da u ovu svetu misu uključi i njih, a osobito poginule, nestale i umrle pripadnike devete brigade kao i sadašnje pripadnike bojne „Vukovi“ i preminule pripadnike ove bojne. Propovjednik je osvjetlio lik svetog Franje naglašavajući da svatko od nas, želi li promjenu u svom životu mora poput svetog Franje stati pred sebe, sebe upoznati i tek onda može doći do kvalitetne promjene u svome kršćanskom životu. Svetoj misi uz pripadnike bojne „Vukovi“ nazočili su i načelnik Policijske uprave Ličko Senjske Josip Biljan sa svojim zamjenikom, te čelnici udruge devete gardijske brigade.■

Dan kapelaniјe Kraljice sv. Krunice i sv. Ivana Kapistrana

Vinkovci, 5. listopada 2017-

Danas, 05. listopada 2017. u vojarni 5. gardijske brigade „Slavonski Sokolovi“ u Vinkovcima obilježen je Dan vojne kapelaniјe „Kraljice Sv. Krunice i Sv. Ivana Kapistrana“. Gardijske oklopno- mehanizirane brigade Svečano misno slavlje predvodio je Vojni ordinariј u RH monsinjor Jure Bogdan u zajedništvu s domaćinom fra Matom Vincetićem, te vojnim i policijskim kapelanicima. Čestitajući blagdan pripadnicima Gardijske oklopno- mehanizirane brigade monsinjor Bogdan je molio da im Kraljica Sv. Krunice i Sveti Ivan Kapistran daju nadahnuće u obiteljskom, vjerskom i profesionalnom životu na dobrobit Domovini i narodu kojem služe. Obilježavanju Dana vojne kapelaniјe nazočili su

pripadnici Gardijske oklopno- mehanizirane brigade, predstavnici lokalnih vlasti, a misno slavlje je uveličao pjevački zbor mlađih župe Sv. Marka Evandelistе iz Potočana, Republika BIH. U sklopu obilježavanja Dana vojne kapelaniјe položeno je cvijeće i zapaljene su svijeće za sve poginule, nestale i umrle hrvatske branitelje iz Domovinskog rata na spomen obilježju poginulim pripadnicima 5.gardijske brigade „Sokolovi“.. Tijekom obilaska vojarne uzvanici su posjetili i taktičko tehnički zbor, te likovnu koloniju u sklopu programa obilježavanja 25. obljetnice ustrojavanja 5. gardijske brgade „Sokolovi“.

Duhovne vježbe za bračne parove djelatnike MORH-a i pripadnike OS RH

Valbandon, 3.do 6. listopada 2017.

Biskupski vikar za pastoral, don Marko Medo, poveo je šesnaest bračnih parova, djelatnika MORH-a i pripadnika OS RH na duhovne vježbe u istarsko odmaralište MUP-a Valbandon. Za predavanja i interaktivno učenje angažirao se vojni kapelan o. Viktor Grbeša. Svim sudionicima bilo je to jedno novo i hvalevrijedno iskustvo. Čvrsti temelji vjere u Boga, jedina su i prava okosnica sretnog braka i zdravih odnosa unutar katoličke obitelji. Trening vježbi disanja, otvaranje srca prema molitvi, preuzimanje vlastite odgovornosti, međusobno uzimanje i davanje; nešto je čime bi trebalo hraniti brak cijelo vrijeme njegova posto-

janja. Tijekom boravka na duhovnim vježbama, od velike pomoći bio je pomoćnik kapelana bijn Srećko Žmalec i supruga Vlastica Žmalec, u ulozi bračnog para domaćina. Unutar smještajnog kompleksa, nalazi se crkva bl Miroslava Bulešića, u kojoj su služene sv mise i večernja molitva Gospine krunice. Bila je ovo prilika za posjet grobu tog mladog svećenika-mučenika i misno slavlje u župnoj crkvi u Svetvinčentu, u kojoj se čuvaju njegove relikvije. Ljubeći Boga, položio je život za svoj narod; a progoniteljima i ubojicama ostavio je snažnu poruku: „Moja osveta je oprost!“ ■

Krštenje šestog djeteta u obitelji Smudić

Tordinci, 8.listopada 2017.

U nedjelju, 08. listopada u župnoj crkvi Pre-svetog Trojstva tijekom misnoga slavlja kršten je David, šesto dijete obitelji Smudić. Euharistisko slavlje i krštenje predvodio je vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan uz koncelebraciju vojnog kapelana iz Đakova p. Dragana Majića i župnika Dejana Bubala. Na početku misnog slavlja biskup je istaknuo kako se s osobitom radošću odazvao pozivu i rado se nalazi s vjernicima ove župe jer su nadvladali rat, pobijedili zlo i otvoreni su životu, a dokaz je današnje krštenje i šesto dijete u obitelji Smudić. Pozdravio je okupljene vjernike i rekao kako će u ovoj svetoj misi moliti za ovu obitelj i ovu župu, za sve koji su nam duhovno i pastoralno povjereni, za vođe i za naše pokojne, a posebno za one koji su branili naše mjesto i našu slobodu koji su ostavili sve kako bismo danas mogli slobodno živjeti u našoj samostalnoj i neovisnoj Hrvatskoj državi. Istaknuo je kako je danas i Dan neovisnosti te čestitao svim

okupljenim vjernicima ovaj veliki i važan dan. Msgr. Bogdan je tumačeći evanđelje govorio i o tome kako Hrvati već stoljećima pripadaju kršćanstvu te kako uvijek uočavamo i vidimo kako božja poruka kad je prihvaćena otvorenog srca ne može ne donijeti rezultate. Spomenuo je riječi proroka Izajje koji govorи „Ovaj narod časti me usnama, a srce mu je daleko od mene“. Najopasnije je da mi vjernici ispovijedamo svoju vjeru, kažemo da smo vjernici, kršćani, a da u životu ne pokazujemo ničim da smo stvarno kršćani i da se razlikujemo od pogana. Mi danas ovdje krstimo šesto dijete u obitelji Smudić. Ovi roditelji kad su se uzeli sigurno su razmišljali o svojoj budućnosti, o svojoj djeci. Razmišljali su koliko će imati djece. Koliko Bog da. I budući da imaju povjerenja u Boga i žive moralno bračnim životom, Bog ih je obdario šestim djetetom. Dovoljan razlog da iz Zagreba „zaprašim“ u Slavoniju krstiti vaše

dijete, rekao je biskup. Naš hrvatski narod i europski kontinent je umoran od nekršćanskog života na planu obitelji. Što se sve nije učinilo da se spriječi, da se zapriječi život, rađanje djece u obiteljima. A Bog je stvorio muškarca i ženu da žive zajedno i da budu otvoreni životu. Brak je otvorenost životu. Msgr. Bogdan je predstavio činjenice koje je 2015. objavio HZJZ u Ediciji o pobačaju u zdravstvenim ustanovama. Tako je istaknuto da je od 2000.-2015. godine u Hrvatskoj bio 158 121 pobačaj. Mi tvrdimo da smo 90% kršćani, ali smo gori od vinogradara iz današnjeg evanđelja. Kako se ponašamo prema životu i jesmo li otvoreni životu? Tko poštuje život taj ima budućnost. Bez kolijevki nema života. Dao je poticaj vjernicima da hrane svoju vjeru Božjom riječju i trude se poštivati život, promiču kulturu života. Katolička Europa kad se umorila od svog kršćanskog svjetonazora opredjeljuje se za kulturu smrti.

Na kraju misnog slavlja biskup je čestitao roditeljima Vinku i Dariji na obiteljskom moralu i otvorenosti životu. Istaknuo je da su obitelji kao njihova veliki i dragocjeni doprinos ovoj župi, Katoličkoj Crkvi i našem hrvatskom narodu. Poseban pozdrav je uputio bakama i djedovima koji su ponajčešće odgojitelji i odgojiteljice i daju velik doprinos. Imaju nezamjenjivu ulogu. Misno slavlje uveličao je župni zbor, a čestitkama se na kraju misnog slavlja pridružio i župnik Dejan Bubalo i poželio da ih Bog blagoslovi. Biskup je članovima obitelji Smudić poklonio prigodne darove te se za uspomenu fotografirao s njima. Otac malenog Davida zaposlen je kao aktivni pripadnik Hrvatske vojske, a majka Darija je kod kuće uz djecu. Najstarije Stela 7.r i Mihaela 6.r su aktivne Krštenje šestog djeteta u obitelji Smudić u Tordincim administrantice, a osim krštenika Davida imaju još tri brata Mateja 3 g., Matea 6 g. i Ivana 7.g. ■

Obilježena 22. obljetnica pogibije general-bojnika Andrije Matijaša Pauka

Marina, 9. listopada 2017.

U ponedjeljak, 9. listopada, u 15 sati u crkvi Sv. Jakova Apostola u Marini vojni ordinarij u RH, msgr. Jure Bogdan u zajedništvu više svećenika predvodio je misu zadušnicu za pokojnog generala Andriju Matijaša Pauka. Uvodeći u sveto misno slavlje, biskup je naglasio da „biti oko euharistijskog stola, spomena Božje ljubavi iskazane prema ljudima, jest i prigoda da izrazimo kao narod i pojednici zahvalu Bogu za dar ljudi koji su zaslužni za našu slobodu za koju su dali najviše – vlastiti život- te da molitveno čuvamo ono što je njima bilo sveto“. Sin marinskog kraja Andrija Matijaš Pauk jedan je od tih ljudi. Tko je moj bližnji, pita zakonoznanac Isusa. Odgovor mu je dan prispodobom o milosrdnom Samarijancu (Lk 10, 25-37). Moj bližnji je onaj koji ne teoretičira, nego pomaže i spašava život. Onaj koji iskazuje mislosrđe, kazano riječima zakonoznanca. Iz Isusova pitanja i zakonoznančeva odgovora prosijava da je čovjekov bližnji ne onaj koji je s njime vezan istom etničkom ili religioznom pri-padnošću, nego onaj kojeg čovjek svojim djelovanjem nadahnutim ljubavlju čini bližnjim: onaj tko ustreba tvoju pomoći i dobije je tvoj je bližnji. Ponavljajući Isusov poziv iz evanđelja da činimo isto, biskup Jure Bogdan je u propovijedi pozvao

sve prisutne na više vjerničke prakse, a manje teoretičiranja. Riječ Božja i zapovijed ljubavi prema bližnjemu je i danas razumljiva svakom vjerniku, ali bi je trebali poniznije i dosljednije izvršavati. Primjere konkretnе ljubavi prema bližnjemu koji vode do darivanja vlastita života imamo u našim palim braniteljima i u generalu Andriji Matijašu Pauku, zaključuje msgr. Jure Bogdan. Svetoj misi nazočili su, uz puk Marine, potpredsjednik Vlade i ministar obrane g. Damir Krstičević, ministar branitelja g. Tomo Medved, načelnik GS general zbora Mirko Šundov, kontraadmiral Predrag Stipanović, zapovjednik HRM-a g. Ante Sanader, izaslanik Predsjednice RH, obitelj pok. general-pukovnika Andrije Matijaša Pauka, general Ante Gotovina, sabor-ski zastupnici Miro Bulj i Ivan Šipić, g. Blaženko Boban, župan splitsko-dalmatinski, g. Andro Krstulović Opara te načelnik općine Marina g. Ante Mamut. Pjevala je klapa HRM-a „Sv. Juraj“. Nakon svete mise u Marini, uslijedila je komemoracija i polaganje vjenaca na groblju Pozorac. Tom činu se pridružio i g. Andrej Plenković, predsjednik Vlade RH, zajedno sa ministrima g. Davorom Božinovićem (Ministarstvo unutarnjih poslova) i g. Lovrom Kuščevićem (Ministarstvo uprave).■

Obilježen Dan Središta za obuku i doktrinu logistike

Požega, 10 listopada 2017.

Svečanim postrojavanjem, dodjelom odličja, nagrada i pohvala pripadnicima Središta za obuku i doktrinu logistike danas 10.10. u vojarni 123. brigade Hrvatske Vojske Požega obilježena je dvanaesta obljetnica ustrojavanja ove postrojbe. Zapovjednik Središta, pukovnik Mato Tomašević obračajući se nazočnim istaknuo je kako daljnijim razvojem Središta kroz proces opremanja i unapređenja obuke, a uz punu potporu i razumijevanje Zapovjedništva za potporu, imaju cilj da Središte preraste u centar izvrsnosti koje će imati regionalni karakter. Također je naglasio "Sve što smo postigli i napravili, zasluga je djelatnika ovog središta, većinom pripadnika slavne 123. Brigade HV-a, koji su bili sudionici zbivanja od prije 26 godina, svi se prisjećamo 08. Listopada 1991. godine kada je Sabor Republike Hrvatske jednoglasno donio Odluku o raskidu svih državnopravnih veza Republike Hrvatske s bivšom državom SFRJ." Uz čestitku za Dan neovisnosti i dvanaestu obljetnicu Središta za obuku i doktrinu logistike posebno je čestitke uputio odlikovanima, nagrađenima i pohvaljenima čiji je rad prepoznat i kvalitetno vrednovan. Svečanosti je naznačio i zamjenik zapovjednik Zapovjedništva za potporu brigadir Željko Dadić koji je pripad-

nicima Središta čestitao dvanaestu obljetnicu istakнуvši: "Usprkos sve većim i složenijim zahtjevima vojnog sustava, organizacijskim i drugim mjerama, radom i zalaganjem njegovih djelatnika, ovo Središte uspješno provodi planirane aktivnosti te izvršava sve zapovjeđene zadaće." Po završetku svečanosti brigadir Dadić zajedno sa pukovnikom Tomaševićem položio je vijenac i zapalio svijeću kod spomen obilježja 123. brigade Hrvatske Vojske dok je svetu misu za sve poginule, nestale, umrle branitelje i priadnike OSRH vodio vlč. Željko Volarić, vojni kapelan Vojne kapelije "Sveti Ivan Krstitelj" u Požegi. U samom Središtu za obuku i doktrinu logistike Požega od osnutka do danas kroz proces obuke i školovanja ospozobljeno je preko 13 000 pripadnika OS RH i pripadnika stranih oružanih snaga iz Crne Gore, Litve, Mađarske, Makedonije i Slovenije. Osim vojnih imaju i izvanrednu suradnju sa drugim ministarstvima u Republici Hrvatskoj te u tom procesu obučavanja su obuhvaćeni i pripadnici Ministarstva unutarnjih poslova.■

Tekst i foto: MORH/J.Kopi

50. obljetnica Hrvatske katoličke župe

Calgary, 15. listopada 2017.

Hrvatska katolička župa Majke Božje Bistrice sa sjedištem u Calgaryju proslavila je u nedjelju 15. listopada 50. obljetnicu djelovanja. Misno slavlje u toj svečanoj prigodi predvodio je umirovljeni biskup Juraj Jezerinac u zajedništvu s umirovljenim biskupom Calgaryja Frederic kom Henryjem, ravnateljem Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu Tomislavom Markićem, delegatom za Hrvatsku inozemnu pastvu u Kanadi mons. Ivanom Vukšićem, hrvatskim dušobrižnicima fra Dujom Bobanom iz Vancouvera, vlc. Franjom Višatikim iz Edmontonu i fra Mogomirovom Kikićem iz Victorije te više svećenika koji djeluju u Biskupiji Calgary. Župnik Domin Vladić, svećenik Vrhbosanske nadbiskupije, sve je srdačno pozdravio na početku misnoga slavlja, a biskup Jezerinac u homiliji je istaknuo povezanost i neraskidive veze domovinske Crkve s hrvatskim iseljenicima. Podsjetivši na povijesni hod te župe istaknuo je kako je vjera održala i dala snage našim ljudima da se suoče s mnogim izazovima života u tuđini. Oslonivši se na nedjeljna čitanja, rekao je kako je „kraljevstvo Božje govor da nas Bog ljubi i želi da budemo svjedoci njegove ljubavi u svijetu“ te da je ono „nov odnos

među ljudima kao braćom, a s Bogom kao Ocem svih ljudi“. Citirao je i riječi bl. kardinala Alojzija Stepinca upućene iseljenicima: „Ostanite, dragi vjernici, pod svaku cijenu, pa ako treba i uz cijenu života, vjerni Katoličkoj Crkvi, koja ima na čelu Petra, papu za poglavara. Vi ne biste bili dostojni imena svojih otaca kada biste se dali otregnuti od pećine, na kojoj je Krist sagradio Crkvu svoju“ te zaključio: „Nema veće ljubavi i većeg patriotizma prema domovini, nego svuda i svagdje živjeti poštenim životom. Sigurne temelje ne stvaraju ubojice i kradljivci, nego marljivi i pošteni ljudi“. Poslije euharistije upriličen je župni banket na kojem je sudjelovalo 400 župljana i njihovih gostiju. Tu su pročitane čestitke predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović, zagrebačkoga nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, koji je bio spriječen osobno predvoditi ovu proslavu, vrhbosanskoga nadbiskupa kardinala Vinka Puljića, nadbiskupa Calgaryja Williama McGrattana i vrhbosanskoga pomoćnoga biskupa Pere Sudara, predsjednika Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za Hrvatsku inozemnu pastvu. Sudionicima banketa obratili su se i veleposlanica

Republike Hrvatske u Kanadi Marica Matković, biskupi Henry i Jezerinac, kao i nacionalni ravnatelj Markić i delegat za Kanadu Vukšić te fra Dujo Boban, koji je 18 godina vodio ovu župnu zajednicu i izgradnju crkve. Na kraju je župnik Vladić svima poimence zahvalio na sudjelovanju te je posebno istaknuo pokrovitelje slavlja, koji su materijalno dali potporu proslavi 50. obljetnice župe. Djeca iz Hrvatske škole i mladi iz Kolo grupe priredili su lijep program hrvatskih pjesama i plesova, koje su izveli pred oduševljenim gledateljima. Na ovo slavlje vjernici su se pripremali trodnevnicom koju su, uz brojno sudjelovanje župljana, predvodili fra Dujo Boban, mons. Ivan Vukšić i dr. Tomislav Markić. Crkveni zbor pod

ravnanjem Vlade Crnkovića uveličao je misna slavlja sva četiri dana. Hrvatska katolička župa Majke Božje Bistričke osnovana je 12. listopada 1967. godine u Calgaryu. Prvi župnik bio je fra Zvonko Radošević, a prvu crkvu Hrvati su kupili u svibnju 1968. godine. Iste godine je utemeljena i Hrvatska škola. Sadašnja crkva je sagrađena 1981. godine za župništva fra Duje Bobana, a kardinal Franjo Šeper blagoslovio je crkvu 2. kolovoza 1981. godine i posvetio je Majci Božjoj Bistričkoj. Hrvatska katolička župa Majke Božje Bistričke u Calgaryu ima više od 300 obitelji na župnom popisu. Župu od 1996. vodi vlč. Domin Vladić.■

Sastanak odbora povodom 20. obljetnice Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj Zagreb, 16. listopada 2017.

Vojni ordinarijat u 2017. godini obilježava svojih 20 godina postojanja i djelovanja u Republici Hrvatskoj. Završni sadržaj proslave bit će zahvalno hodočašće hrvatske vojske, policije i branitelja te euharistijsko slavlje u Zagrebačkoj katedrali 13. prosinca 2017. godine u 10.30 sati. Tim je povodom u ponедjeljak 16. listopada 2017. godine u Vojnom ordinarijatu održan sastanak Odbora za organizaciju proslave. Vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan pozdravio je okupljene članove Odbora i zahvalio im na sudjelovanju u pripremama za realizaciju proslave. Istaknuo je da

je Vojni ordinarijat u RH jedna od tri biskupije koje je papa Ivan Pavao II. osnovao 1997. godine u Republici Hrvatskoj. Tada su osnovane Varaždinska i Požeška biskupija. Okupljeni su upoznati sa dosadašnjim pripremama te su raspravljeni daljnji zadaci, izvidne radnje i operacionalizacija svečanosti na kojoj će sudjelovati pripadnici oružanih snaga, policijski službenici i hrvatski branitelji praćeni ratnim stjegovima iz Domovinskog rata te pripadnici Povijesnih postrojbi.■

Održani bračni susreti u Valbandonu

10. do 13. listopada 2017.

Od 10. do 13. listopada 2017. godine, u policijskom odmaralištu u Valbandonu u blizini Pule, održane su duhovne vježbe za bračne parove na kojima je sudjelovalo 15 bračnih parova iz šest vojnih kapelacija; a vodio ih je don Marko Medo, biskupski vikar za pastoral i ujedno vojni kapelan MORH-a i GS OS RH. Sudionici susreta okupili su se iz različitih ustrojstvenih cjelina OS RH. Don Marko je tijekom četiri dana izveo niz kratkih kateheza o ulozi i značaju majčinstva u obitelji. Kateheze su imale za cilj potaknuti na kritičko propitivanje i promišljanje uloge majke u obitelji na temelju nauka Crkve, znanstvenih spoznaja te pogleda majke – žene u obitelji. One su uz službeni nauk Crkve bile prožete i primjerima iz stvarnog života, svakodnevnih situacija u kojima se mogu prepoznati svi ljudi, bili vjernici ili ne. Već je sama lokacija održavanja duhovnih vježbi svojim mirom, prirodnim ljepotama, blagodatima podneblja iznimno pozitivno utjecala na cilj i svrhu susreta. Svaki je sudionik u intimi vlastitih razmišljanja, u osami meditacije kao i

u zajedničkim susretima mogao pronaći snagu i poticaj za svoj osobni svakodnevni život i rad. Don Marko je u svojim jasnim i poticajnim razmatranjima unio istinski duh kršćanstva i kršćanskih vrijednosti i uspješno ga prenio na sve sudionike susreta. Vedrinom, humorom i anegdotama iz života slikovito je predocio izazove suvremenog čovjeka. U suvremenom užurbanom stilu života, skloni smo vrlo lako osuđivati jedni druge, a da zapravo nedovoljno promatramo sebe. Pored misnog slavlja koje je svakodnevno slavljeno u crkvi blaženog Miroslava Bulešića, sudionicima duhovne obnove pružena je i mogućnost sakramenta ispovjedi. Svi se posebno dojmilo klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom koje je upriličeno u četvrtak u večernjim satima. Uz predavanja, slobodno vrijeme je iskorišteno za razgledavanje znamenitosti Pule te posjet Fažani i Svetvinčentu, gdje su pokopani posmrtni ostaci bl. Miroslava Bulešića.■

Dan Policijske kapelaniјe „Sv. Luka evanđelist”

Šibenik, 18. listopada 2017.

Dan Policijske kapelaniјe „Sv. Luka evanđelist” iz Šibenika proslavljen je uoči blagdana svetog Luke, u utorak 17. listopada. Misno slavlje na kojem su koncelebrirali policijski kapelan iz Šibenika don Darko Poljak, policijski kapelan iz Zadra don Tomislav Vlahović i generalni vikar Šibenske biskupije mons. Marinko Mlakić, predvodio je šibenski biskup Tomislav Rogić. Euharistija je slavljena u kapeli Sv. Mihovila smještenoj u sklopu Katoličkoga školskog centra u Šibeniku. Policajac je znak sigurnosti na ulici i u društву, u prometu i na moru. Onaj koji će spriječiti da se dogodi zlo, kazao je u homiliji šibenski biskup, dodavši kako se za policajce može kazati da su preventiva i liječenje društva. Tako razmišljajući

eto puno poveznica između svetog Luke i policije, rekao je.

Osvrćući se na evanđeoski ulomak iz Lukina evanđelja koji donosi zgodu u kojoj Isus šalje 72 učenika da idu pred njim, biskup Rogić nglasio je kako je Isus poručio učenicima da nose mir. Donosite taj mir, ma koliko vam zadaća bila teška i izgledala nemoguća. Na svoj način i policajac postaje djelatnik Kraljevstva Božjeg. Gdje god doneše mir, pravdu, istinu, dobrotu, dobronamjernost i ljubav koja pobjeđuje mržnju, gradi se Kraljevstvo Božje. A ono je Kraljevstvo u kojem nitko nije zakinut, podčinjen niti obespravljen. Sveti Luka i policija zajedno mogu svjedočiti i graditi sliku Božjeg Kraljevstva na zemlji.■

Održan XVI. Molitveni dan za Domovinu i XIV. Hodočašće Oružanih i redarstvenih snaga BiH

Bobovac, 21. listopada 2017.

Hodočašće na Bobovac katolika pripadnika Ministarstva obrane, Oružanih snaga Šesnaesti Molitveni dan za Domovinu Vrhbosanske nadbiskupije i Četrnaesto BiH i redarstvenih snaga organiziran je u subotu, 21. listopada 2017. na ostacima drevnog grada Bobovca pored crkve sv. Mihovila arkanđela nedaleko od Kraljeve Sutjeske, šezdesetak kilometara sjeverno od Sarajeva. U spomenutoj crkvi nalaze se posmrtni ostaci nekoliko bosanskih kraljeva. Molitveni pohod započeo je procesijom i moljenjem krunice od rijeke Bukovice do Bobovca, a predvodili su je pripadnici oružanih i redarstvenih snaga kojima su se pridružili brojni vjernici. Svečano Euharistijsko slavlje na Bobovcu predvodio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s mons. Tomom Vukšićem, vojnim biskupom u Bosni i Hercegovini i mons. Jurom Bogdanom, vojnim biskupom u Republici Hrvatskoj te uz koncelebraciju 32 svećenika među kojima su bili i vojni kapelani. Misno slavlje uživo je prenosio Hrvatski radio Bobovac, a preuzimali su Radio Marija i Radio Herceg-Bosna.

„Kao što Vam je poznato, ovom molitvenom skupu vjernika i svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, koje srdačno pozdravljamo, tradicionalno se i s velikom radošću pridružuju također vjernici Vojnog ordinarijata, djelatnici Ministarstva obrane i pripadnici Oružanih snaga. Oni su danas predvođeni svojim kapelima, predsjedateljem Predsjedništva Bosne i Hercegovine, koje je njihov vrhovni kolektivni zapovjednik, ministricom obrane i generalom načelnikom zajedničkog stožera Oružanih snaga. Ovdje su također pripadnici redarstvenih i sigurnosnih snaga raznih razina, koji se vrlo rado, sa svima nama, ujedinjuju u zajedničkoj molitvi da Gospodar nebeskih vojska i Tvorac svakoga reda i mira učini kako bi zavladao pravedan mir među svim Njegovim stvorenjima”, kazao je biskup Vukšić te poseban pozdrav uputio službenoj delegaciji Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj u kojoj je pet vojnih kapelana, koje predvodi vojni biskup mons. Jure Bogdan, a s njima je i Počasna zaštitna bojna u vrlo prepoznatljivim povijesnim odorama, kao službena delegacija Oružanih snaga Republike

Hrvatske te vojni izaslanik Republike Hrvatske u BiH“ „Jednako srdačno pozdravljam i mons. Mateja Jakopiča, načelnika Vojaškega vikarijata u Republici Sloveniji, kao i slovenskoga vojnog izaslanika u BiH. S nama su danas i pripadnici međunarodnih vojnih snaga s nakanom da nam se pridruže u molitvi, a predvodi ih general Anton Waldner, zapovjednik snaga EUFORA.

Radujemo se svakom njihovu dolasku i molitvi i svima njima iskreno zahvaljujemo, što zajedno s nama mole za slogu i sreću te što svojim dolaskom izravno doprinose našem nastojanju, da se ovaj molitveni pohod za Domovinu i mir iz godine u godinu sve više internacionalizira. Raduje nas također što nam se ovdje na Bobovcu u sve većem broju pridružuju vjernici iz drugih biskupija, članovi različitih udrug, kulturnih društava, zajednica i povijesnih postrojba. Pozdravljamo također predstavnike svih ostalih razina civilne vlasti, a danas posebice one iz općine Vareš, na čijem se području nalazimo. I dopustite mi da, u ime svih nas, zahvalim župnom zboru iz Vareša, koji će predvoditi pjevanje za vrijeme ove svete Mise i posebice svim vojnicima koji su, kroz proteklih nekoliko dana, u ne baš ugodnim uvjetima, doslovce danju i noću radili ili bdjeli, da sve ovo bude pripremljeno i da molitveni pohod prođe u najboljem redu. Bog ih blagoslovio“, poželio je biskup Vukšić u svom pozdravu.

„Draga braće i sestre! Znademo da je Isus rekao: ‘Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!’ (Mt 5,9). Kao vjernici znademo također, da se mir tvori na različite načine, a naročito molitvom, i da se tako postaje čak sinovima Božjim. Pa, hajdemo moliti, da postojeći nesavršen mir postane pravedan! Da dragi Bog prosvijetli pameti svim protivnicima mira i molitve te da blagoslovi sve mirotvorce, kako se nikada ne bi umorili u svojim plemenitim nastojanjima izgradnje društvene sluge, poštivanja ljudskih prava i razumijevanja među ljudima i narodima“, kazao je biskup Vukšić u pozdravnoj riječi. Čitanje i molitvu vjernika čitali su pripadnici Oružanih snaga i policije. U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić podsjetio je da su se okupili na molitvu za Domovinu ističući da čovjek redovito moli za ono što mu je važno i vrijedno. „Došli smo ovdje da ne zaboravimo svoje korijene i shvatimo kako je to korijenje tako važno da za njega treba moliti“, kazao je kardinal Puljić dodajući da je važno gdje se čovjek rodio i rastao. Podsjetio je da se Isus rodio u Betlehemu te rastao u Nazaretu koji je bio njegov zavičaj pa ga je to obilježilo i umro je pod nazivom Nazarećanin. „Rastući u određenom kraju čovjek je obilježen tim zavičajem, kulturom, mentalitetom, običajima...“, rekao je kardinal Puljić te spomenuo da, uz čovjekovo ime i prezime, u dokumentima piše

čovjekovo rodno mjesto i to ga prati dok je živ. Istaknuo je da je upravo to čovjekovo korijenje i čovjekova domovina. Dodao je da čovjek, moleći za zemlju u kojoj je nikao i obikao, čini ono što je Isus činio dok je hodio po svojoj domovini i po njoj propovijedao radosnu vijest, ali ne samo za svoju domovinu nego za cijeli svijet. Podsjetivši na narodnu poslovicu da je košulja bliža od kabanice, rekao je da je Isus propovijedao najprije svom narodu i potom ustanovio Crkvu da sve sinove Abrahame privede zajedništvu. Kardinal Puljić potom je ukazao na nastojanje da se izbriše pamćenje „kako bi zaboravili svoje korijenje“ te podsjetio na veliki broj osoba koji su dali svoj život „za tu grudu na kojoj smo nikli i kojom hodimo“. „Valja vrjednovati te naše pretke koji su ginuli na toj grudi i za tu grudu. Moleći za Domovinu, danas molimo za sve koji su svoje životne dali i u toj zemlji ostavili svoje kosti čekajući uskrsnuće mrtvih“, riječi su kardinala Puljića koji je podsjetio da je u tijeku Sinoda Vrhbosanske nadbiskupije kada upravo razmišljaju o svom identitetu. „U moj identitet spada i moje korijenje; da se nikada ne stidim svoga kraja, svoga za vičaja u kojem sam niknuo. Ovo hodočašće želi u nama pobuditi ponos, svijest i istinsku odgovor-

nost“, kazao je kardinal Puljić ističući da je čovjek spreman umrijeti za ono što vrijednuje odnosno: za slobodu, svoj dom, obitelj... Potaknuo je okupljene da budu svjesni odgovornosti za tu grudu i potrebe zauzetosti za domovinu u kojoj su „naši preci živjeli i ginuli te nama u baštinu ostavili“.

„Na ovom povijesnom mjestu molimo da postanemo svjesni sebe i vlastite odgovornosti za odgoj i učenje mladih generacija... Ne smijemo zaboraviti svoju povijest i to ne zato da bi je koristili kao huškački materijal protiv drugih nego da ne izbrišemo svoju pamet i da poučimo generacije kako će živjeti i umirati za ono što je svesto i draga i što je i našim precima bilo vrijedno. Zato ovaj skup ovdje na Bobovcu jest molitveni, ali i skup koji će u nama probuditi svijest, odgovornost, hrabrost i zauzetost“, kazao je kardinal Puljić ističući da su preci bili vjerni i svojoj grudi odani. Ukazao je i na postojanje nesloge i u Crkvi i u narodu te istaknuo da je upravo zato odlučio pokrenuti molitveni pohod na Bobovac. Pojasnio je da je to učinio zato što su „nam htjeli reći da ovo nije naša gruda“. „Neću odustati od te ljubavi svome kraju, zavičaju, narodu i vjeri naših otaca koji su je i u najtežim vremenima sačuvali i nama u batinu predali“, kazao je kardinal Pu-

ljić ističući da je „vjera naših otaca najveća vrijednost“ i da je trebaju dalje predati. Zaključio je da ta vjera treba prožeti cijelo čovjekovo biće te zahvalio svima što su došli na hodočašće i tako pokazali da nisu zaboravili svoje pretke. Na kraju Svetе mise generalni vikar Vojnog ordinarijata mons. Željko Čuturić zahvalio je svima koji su poduzeli sve što je potrebno da mogu dostoјanstveno proslaviti Svetu misu i potom nastaviti zajedništvo nakon Mise. Zamjenik Kazneno-popravnog doma Zenica Ivica Dujmović darovao je biskupu Vukšiću sliku koji su naslikali zatvorenici u spomenutom domu. Prije blagoslova svi su zajedno izmolili sljedeću Molitvu za Domovinu sastavljenu iz Molitve Velikog Zavjeta:

„Gospo naša, Majko milosti puna, daj da po Tvom zagovoru oživi Crkva i Domovina. Daj da se skupi sve što je rasuto, da se osvijesti sve što je zaboravljeno, da iz vjerne i teške prošlosti izraste vjerna i svjetla budućnost. Bila si nam utočište u krvavim vremenima kada smo izdisali pod udarcima; bila si stijeg naših pobjeda i stalni poticaj naših obnova. U zajedništvu Općinstva svetih danas molimo sasvim vjerničkim pokoljenjima našega naroda. Nebo i zemљa neka budu svjedoci naše skrušenosti, našeg predanja i naše molitve. ‘Blažena Ti što povjerova!’ Umnoži nam vjeru, učvrsti nadu, ojačaj našu ljubav da prolazimo zemljom čineći dobro, da ustrajemo u pradjedovskoj vjernosti Petrovu Nasljedniku u zajedništvu Katoličke Crkve. Primi u svoje Srce naše vjerničko, ljudsko i narodno postojanje. Najvjernija odvjetnice, velika Zagovornice sinova ljudskih, Majke naše prošlosti, budi Majkom i naše sadašnjosti i budućnosti! Amen!

Oružane snage pobrinule su se za druženje nakon Svetе mise pored rijeke Bukovice gdje je dijeljen vojnički grah. Molitveni pohod Bobovcu pokrenuo je kardinal Puljić u znak sjećanja na dan smrti bosanske kraljice Katarine Kosača 25. listopada 1478. s ciljem ujedinjenja u molitvi za osobne potrebe, za vlastiti narod i domovinu Bosnu i Hercegovinu, ali i za sve ljude i narode koji u njoj žive. U listopadu 2002. godine kardinal Puljić je uputio dopis župnim uredima i crkvenim institucijama u kojem, između ostalog, stoji: „Nekoliko zadnjih godina na obljetnicu smrti bosanske kraljice Katarine Kotromanić-Kosača redovito sam slavio Svetu misu na njezinom grobu u Rimu. Posavjetovavši se sa svojim suradnicima, odlučio sam da ubuduće na obljetnicu smrti kraljice Katarine molimo za ovu Zemlju – našu Domovinu u svim crkvama, a posebno ćemo to činiti na Bobovcu. U tom duhu određujem da dana 25. listopada u svim župnim zajednicama bude uzet obrazac Mise za Domovinu“, napisao je tom

prigodom kardinal Puljić pozvavši svećenike, redovnike, redovnice i ostale vjernike da dođu na Bobovac te mole za domovinu Bosnu i Hercegovinu. Također je zamolio sve predstavnike vlasti i medija da ovom činu ne bude davana nikakva politička konotacija ističući kako želi da to bude isključivo vjernička molitva. (kta)

Tekst / slike: KTA BK BiH/ Vojni ordinarijat

Pozdravnu riječ na početku Misnog slavlja uputio je biskup Vukšić, a prenosimo je u cijelosti:

Uzoriti gospodine kardinale!

Vrlo mi je draga da Vas mogu najsrdaći pozdraviti na početku ovoga Misnog slavlja i naše zajedničke molitve za Domovinu, njezin napredak, mir i slogu svih njezinih ljudi.

Draga braće i sestre!

Kao što Vam je poznato, ovom molitvenom skupu vjernika i svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, koje srdačno pozdravljamo, tradicionalno se i s velikom radošću pridružuju također vjernici Vojnog ordinarijata, djelatnici Ministarstva obrane i pripadnici Oružanih snaga. Oni su danas predvođeni svojim kapelanim, predsjedateljem Predsjedništva Bosne i Hercegovine, koje je njihov vrhovni kolektivni zapovjednik, ministricom obrane i generalom načelnikom zajedničkog stožera Oružanih snaga. Ovdje su također pripadnici redarstvenih i sigurnosnih snaga raznih razina, koji se vrlo rado, sa svima nama, ujedinjuju u zajedničkoj molitvi da Gospodar nebeskih vojska i Tvorac svakoga reda i mira učini kako bi zavladao pravedan mir među svim Njegovim stvorenjima. Danas posebice pozdravljamo službenu delegaciju Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj. U njoj je pet vojnih kapelana, koje predvodi vojni biskup mons. Jure Bogdan, a s njima je i Počasna zaštitna bojna, u vrlo prepoznatljivim povjesnim odorama, kao službena delegacija Oružanih snaga Republike Hrvatske te vojni izaslanik Republike Hrvatske u BiH. Jednako srdačno pozdravljamo i mons. Mateja Jakopića, načelnika Vojaškoga vikarijata u Republici Sloveniji, kao i slovenskoga vojnog izaslanika u BiH. S nama su danas i pripadnici međunarodnih vojnih snaga s nakanom da nam se pridruže u molitvi, a predvodi ih general Anton Waldner, zapovjednik snaga EUFORA. Radujemo se svakom njihovu dolasku i molitvi i svima njima iskreno zahvaljujemo, što zajedno s nama mole za slogu i sreću te što svojim dolaskom izravno doprinose našem nastojanju, da se ovaj molitveni pohod za Domovinu i mir iz godine u godinu sve

više internacionalizira.

Raduje nas također što nam se ovdje na Bobovcu u sve većem broju pridružuju vjernici iz drugih biskupija, članovi različitih udruga, kulturnih društava, zajednica i povijesnih postrojba. Pozdravljamo također predstavnike svih ostalih razina civilne vlasti, a danas posebice one iz općine Vareš, na čijem se području nalazimo. I dopustite mi da, u ime svih nas, zahvalim župnom zboru iz Vareša, koji će predvoditi pjevanje za vrijeme ove svete Mise, i posebice svim vojnicima koji su, kroz proteklih nekoliko dana, u ne baš ugodnim uvjetima, doslovce danju i noću radili ili bdjeli, da sve ovo bude pripremljeno i da molitveni pochod prođe u najboljem redu. Bog ih blagoslovio!

Znademo da je Isus rekao: „Blago mirovorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!“ (Mt 5,9). Kao vjernici znademo također, da se mir tvori na različite načine, a naročito molitvom, i da se tako postaje čak sinovima Božjim. Pa, hajdemo moliti, da postojeći nesavršen mir postane pravedan! Da dragi Bog prosvijetli pameti svim protivnicima mira i molitve te da blagoslovi sve mirotvorce, kako se nikada ne bi umorili u svojim plemenitim nastojanjima izgradnje društvene slike, poštivanja ljudskih prava i razumijevanja među ludima i narodima.■

Obilježen Dan Vojne kapelaniјe "Sveti Ivan Pavao II."

Zagreb, 24. listopada 2017.

U kapelici "Sv. Ivana Pavla II." u Ministarstvu obrane RH u utorak, 24. listopada 2017. godine, monsinjor Želimir Puljić, zadarski nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, predvodio je misu povodom obilježavanja Dana Vojne kapelaniјe "Sveti Ivan Pavao II". Obilježavanju Dana Vojne kapelaniјe prisustvovao je vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan, potpredsjednik Vlade i ministar obrane Damir Krstičević, zamjenik načelnika Glavnog stožera OS RH general-pukovnik Drago Matanović, državni tajnici MORH-a Tomislav Ivić i Zdravko Jakop, msgr. Petar Palić glavni tajnik Hrvatske biskupske konferencije, don Marko Medo biskupski vikar za pastoral i vojni kapelan u MORH i GS OSRH, fra Frano Musić OFM biskupski vikar za MUP i policijski kapelan na Policijskoj akademiji, posebni savjetnik ministra obrane Božo Kožul, državni tajnik Ministarstva branitelja Ivan Vukić, više policijskih i vojnih kapelana Zagrebačkog dekanata, te brojni predstavnici MORH-a i OSRH-a. U svojoj propovijedi msgr. Želimir Puljić izrazio je veselje što ima priliku slaviti spomendan

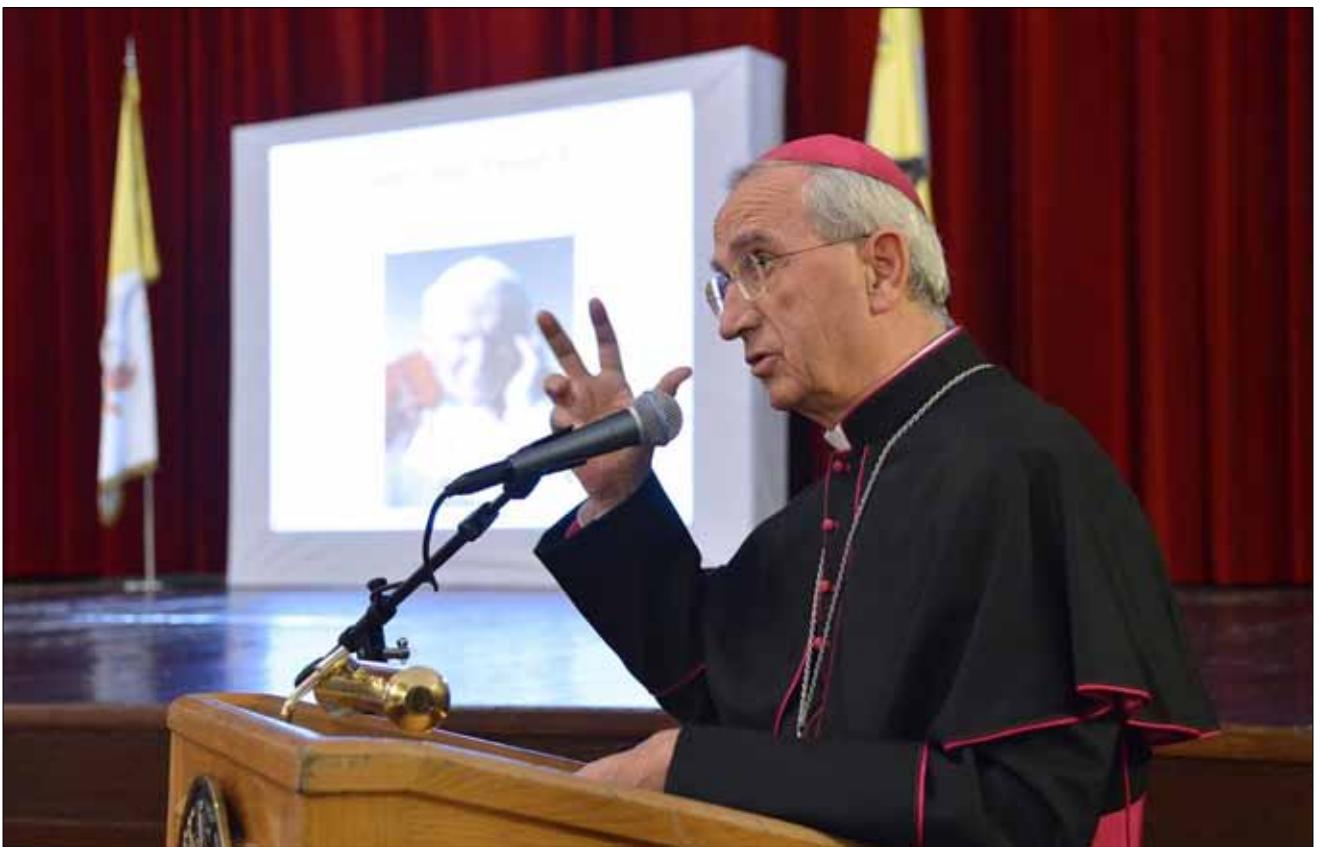
svetog Ivana Pavla II. u kapelici posvećenoj upravo njemu. „Ne bojte se, otvorite vrata Kristu! - riječi su Ivana Pavla II. upravo na dan kada je izabran za glavnog pastira Katoličke Crkve. On je već tada shvatio kako je njegova misija donijeti Krista svima pa možemo reći kako je naš Dobri Papa bio pravi Božji general i vođa Kristove vojske, general jednog i jedinog Kralja, zaista je ozbiljno shvatio svoju zadaću nasljednika svetog Petra - buditi svijest o Božjoj prisutnosti među narodima”, rekao je msgr. Puljić te dodao: „Čvrst i hrabri papa zalagao se za ujedinjenu Europu te pozivao u ovome vremenu za povratak kršćanskim vrijednostima. Njegov je mač bio uperen protiv idola našeg vremena, protiv svijeta koji bježi od Boga, protiv svih zavodnika ljudi. Otvorite vrata Kristu, otvorite mu državne granice, otvorite mu vrata ekonomskih i političkih sustava, neka se nitko ne plasi Krista, temeljna je poruka Svetog Ivana Pavla II.” Nakon mise u dvorani Doma HV-a „Zvonimir” msgr. Puljić održao je predavanje o životu i radu svetog Ivana Pavla II., gdje je tri Papina

dolaska u Hrvatsku nazvao blagoslovom za hrvatske obitelji i ratom izmučenu i napačenu zemlju. „Ne znamo koliko smo sretni što su ruke svetog Ivana Pavla II. blagoslovile naše obitelji i ne znamo koliko smo sretni i koliki blagoslov imamo što je jedan ovakav svetac hodao po ratom izmučenoj i napačenoj zemlji. Suosjećao je s Hrvatskom u njezinim najtežim trenucima, i to je više puta dokazao i pokazao. Sveti Otac volio je Hrvatsku“, poručio je msgr. Puljić. Ministar obrane Damir Krstičević u svom je obraćanju istaknuo dobre odnose Katoličke crkve u Hrvatskoj i Ministarstva obrane RH. „Ovo je prvi put u povijesti naše kapelanije da tako visoki crkveni dužnosnik dolazi u naše ministarstvo, čime se potvrđuje dobra suradnja MORH-a i Katoličke crkve. Hvala našem vojnemu biskupu msgr. Juri Bogdanu na brizi o našim djelatnicima. Crkva daje nemjerljiv doprinos u formiranju naših dočasnika i časnika, poglavito kod težih zadaća kao što su mirovne misije. S druge strane, znamo koliko je Sveti Otac volio našu Hrvatsku, o čemu svjedoče i tri službena posjeta našoj domovini i

njegovo zalaganje za ostvarenje hrvatske težnje ka slobodi i za prestanak rata. Među prvima nas je priznao upravo Katoličkom crkvom“. Ministar Krstičević u prigodnom je obraćanju podsjetio i na riječi bl. Alojzija Stepinca, kojega je upravo Ivan Pavao II. proglašio blaženim tijekom svog drugog posjeta Hrvatskoj 1998. godine. „Krunica je naša snaga - riječi su blaženog Stepinca. Ja ju uvijek nosim oko vrata, baš kao što su to činili i naši branitelji za vrijeme Domovinskog rata. Uz pomoć krunice uspjeli smo obraniti i oslobođiti našu domovinu“. Vojna kapelacija „Gospe Snježne“ (raniji naziv) osnovana je Dekretom vojnog ordinarija msgr. Jurja Jezerinca 25. prosinca 2002. Pod ovlast kapelanje ubrajamaju se sve osobe i objekti u sjedištu Ministarstva obrane, Glavnom stožeru OS RH i Domu Glavnog stožera OS RH. Od 18. srpnja 2014. kapelacija nosi liturgijski naslov „Sveti Ivan Pavao II.“, a svoj dan slavi 22. listopada. Od 2011. godine kapelan je don Marko Medo. (MORH/VOJNI ORDINARIJAT)■

Spomen na prešućivane žrtve na području Varaždinske biskupije

Varaždin, 27. listopada 2017.

Nakon polaganja vijenaca, na grobištu Dravska šuma, grobnici Sep i kod spomen križa na Ksajpi, misu za žrtve predvodio je biskup Josip Mrzljak.

Kao što je bilo najavljeno u petak, 27. listopada 2017. godine održan je spomen na žrtve masovnih ubojstava i likvidacija poubijanih za vrijeme komunističke vlasti nakon Drugog svjetskog rata. Spomen na žrtve organizirali su članovi Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava s područja Međimurske i Varaždinske županije, a program je obuhvaćao posjet grobištima, Dravska šuma Varaždin, te dvije lokacije na području Međimurske županije i misu zadušnicu u varaždinskoj katedrali.

Komemoracija je započela polaganjem vijenaca i molitvom kod spomen križa na grobištu Dravska šuma Varaždin, a po prvi puta vijenac kod križa položilo je i izaslanstvo grada Varaždina. Predsjednik Društva Franjo Talan naglasio je da je spomen križ 19. lipnja 2004. godine blagoslovio mons. Marko Culej, a isti je na najvećem grobištu Varaždinske biskupije postavljen u spomen na žrtve Varaždina koje su u poratnim danima Drugog svjetskog rata odvođene iz svojih domova, kao i na one koji su na neko od stratišta odvođene iz brojnih zatvora i logora koji su se formirali po prestanku rata u Varaždinu, te žrtvama čija su tijela nošena maticom rijeke Drave iz smjera Slovenije plutale prema istoku ili su se zaustavila

uz obale i tu našle svoj spokoj.

Spomen na žrtve poratnih stradanja na grobištu Dravska šuma, Varaždin, završen je molitvom koju je predvodio vlč. Josip Đurin, župnik varaždinske župe svetih Fabijana i Sebastijana, a uz brojne vjernike istoј se pridružio vlč. Mijo Horvat, umirovljeni župnik te župe i fra Vjekoslav Kocijan iz Franjevačkog samostana Varaždin.

Komemoracija kod grobnice žrtava na nasipu Sep kod Gornjeg Hrašćana započela je u 16,40 sati, a nakon hrvatske himne koju je izveo zbor župe i položenih vijenaca i zapaljenih svijeća predstavnika Općine Nedelišće i ostalih molitvu je predvodio vlč. Stjepan Markušić, župnik župe Pohoda Blažene Djevice Marije Macinec.

U završnom dijelu pohoda u spomen na žrtve položeni su vijenci i zapaljene svijeće i kod spomen križa na grobištu Ksajpa kod Čakovca, a zahvalu prisutnima na očuvanje uspomena na žrtve i progone totalitarnog jugo-komunističkog režima najvećeg grobišta u Međimurju na koje su žrtve dovođene iz zatvora smještenog u dvoru Zrinskih u Čakovcu uputio je Josip Kolarić. U prisutnosti umirovljenog svećenika vlč. Ivana Novaka molitvu je predvodio vlč. Vladimir

Kolarić, dekan Čakovečkog dekanata i župnik na župi Sveti Jelene Križarice Šenkovec.

Spomen za sve žrtve, poginule, stradale i nestale u ratovima XX. stoljeća, kao i za žrtve progona u doba vladanja diktatura i totalitarnih režima prije i poslije Drugog svjetskog rata i poginule u Domovinskom ratu, završio je u varaždinskoj katedrali, gdje je s početkom u 18 sati, misu predvodio varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak.

U proteklih 17 godina članovi Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava osnovano u Varaždinu 20. rujna 2000. godine, spomen obilježjima i križevima obilježili su desetak lokacija na području susjedne dvije županije, a zahvaljujući članu Društva Vlatku Ljubičiću spomen križ postavljen je i na grobištu Mrtvi jarak u Virovitičko podravskoj županiji.

Možda je dobro napomenuti da su sve radnje kod postavljanja spomen križa na navedenim lokacijama, uz pomoć dobrotvora, obavili sami članovi Društva, a u organizaciji članova Društva u lipnju 2009. godine izvedena je i ekshumacija zapadnog dijela grobišta Sep u Gornjem Hrašćanu - župa Macinec, a po pregledu posmrtnih ostataka žrtava od strane sudskog

vještaka na patologiji čakovečke bolnice, na isti način uz pomoć ljudi dobre volje sagrađena je grobnica nedaleko od lokacije gdje su žrtve ekshumirane. Žrtve su dostojanstveno i sa sprovodom pokopane 23. kolovoza 2010. godine, a blagoslov groba i misu zadušnicu tada je pred-

vodio, kao i u brojnim prigodama prije i poslije toga, varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak, pa ovim putem izražavam zahvalu i Biskupu i svim svećenicima i ljudima dobre volje koji prešućivane žrtve, kao i njihova posljednja počivališta nisu zaboravili.■

25. obljetnica vojno redarstvenih operacija "Oslobađanja juga Republike Hrvatske" *Dubrovnik, 29. listopada 2017.*

U sklopu proslave 25. obljetnice vojno redarstvenih operacija oslobađanja juga Hrvatske u subotu, 28. listopada i nedjelju, 29. listopada u Dubrovniku su održane prigodne svečanosti. U subotu, 28. listopada, u organizaciji Dubrovačke biskupije održana je pobožnost križnog puta na padinama Srđa. Pobožnost križnog puta započela je u 15 sati, a predvodio ju je dubrovački biskup msgr. Mate Uzinić. Podno kamenog križa na Srđu izmolili su molitvu za sve poginule branitelje. U nedjelju, 29. listopada svečani program započeo je budnicom ulicama Dubrovnika u izvedbi Orkestra Oružanih snaga RH i Dubrovačkih trombunjera, a nastavio se polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod Spomen križa na groblju Boninovo.

Na spomen obilježe Spomen-križa vijenice su položili: izaslanstvo članova obitelji poginulih, nestalih i umrlih branitelja, kao i zapovjednici postrojbi koje su sudjelovale u oslobađanju, gospodin Ante Deur izaslanik predsjednice RH i vrhovne zapovjednice Oružanih snaga RH, potpredsjednik Vlade i ministar obrane RH gospodin Damir Krstičević izaslanik predsjednika Vlade Republike Hrvatske, saborski zastupnik Branko Bačić izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora, ministar unutarnjih poslova gospodin Davor Božinović, ministar hrvatskih branitelja gospodin Tomo Medved, načelnik GS OSRH general zbora Mirko Šundov, glavni ravnatelj policije gospodin Nikola Milina, gospodin Nikola Dobroslavić i gospodin Mate Franković. Molitvu za sve poginule predvodio je fra Božo Ančić, vojni kapelan iz Knina.

U 10 sati misno slavlje u dubrovačkoj katedrali predvodio je predsjednik Hrvatske biskupske konferencije i zadarski nadbiskup msgr. Želimir Puljić. On se zahvalio na pozivu da predvodi ovu misu u gradu sv. Vlaha u kojem je proveo 20 godina, koje su obilježile dobar dio njegova života. U ratnim godinama pitao se što Crkva može i treba tada činiti. „Učinilo mi se normalnim u tom trenutku priključiti narodu molitvenim vapajima za mir kao i osudi nasilja”, pisati i moliti Europu i svijet da zaustavi ruku koja ubija i neka zaštite pravo na slobodu hrvatskog naroda. Nadbiskup je kazao dok se danas svega sjećaju još uvijek negdje u podsvijesti čuju

zavijanje sirena i strašnih detonacija s topovnjača i minobacača koje su razarale grad u kojem su bile i tisuće prognanika. U molitvi, hrabrenju, šalama, održavanju koncerata činilo se sve da se zaštite ljudi i domovi, prkoseći teškoj sudsbi. Nikada Dubrovnik nije bio u srcu Hrvatske kao u tim teškim danima, kao i obratno, istaknuo je nadbiskup Puljić te dodao kako je Krist kao i u tim danima muke tako i danas s ovim gradom.

Uz nadbiskupa Puljića koncelebrirali su msgr. Jure Bogdan, vojni ordinarij u RH, msgr. Mate Uzinić, dubrovački biskup, msgr. Hrvoje Katušić, generalni vikar dubrovačke biskupije, te drugi svećenici. Na misi je prigodnu propovijed uputio biskup Bogdan. Svetoj su misi, osim predstavnika grada Dubrovnika i županije, prisustovali i brojni dužnosnici političkog, kulturnog, vojnog i društvenog života: predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović, potpredsjednik Vlade i ministar obrane Republike Hrvatske Damir Krstičević, ministar unutarnjih poslova Davor Božinović, Tomo Medved, ministar hrvatskih branitelja, itd.

Zahvaljujući na kraju mise Bogu za sađašnjost i budućnost domovine i Grada, biskup Uzinić je rekao: „U misi sam molio i za one koji su napadali ovaj grad, za njihovo obraćenje, da konačno shvate što se dogodilo, što su učinili i da nađu put prema ljubavi bez koje u konačnici nikad neće biti mira. O toj ljubavi govorilo je i današnje evanđelje. U ovom misnom slavlju sam molio i za nas, vjernike ove biskupije i nas u hrvatskoj domovini, da se ona sloboda koju smo morali nasilnim sredstvima braniti i obraniti dogodi u našim dušama i srcima oslobođenjem od bilo kakve mržnje i osvetoljubivosti. Da u nama zavlada, bez obzira na sve, duh oprاشtanja kako bismo bili ne samo slobodni fizički nego i u svojoj nutrini, i ne samo retorički nego i u dubini svoje duše, pa da bismo mogli s Gundulićem govoriti: O lijepa, o draga, o slatka slobodo...“

Svetu misno slavlje svojim pjevanjem uveličali su: Mješoviti katedralni zbor pod ravnanjem Margit Cetinić, klapa HRM-a sv. Juraj, kao i solisti Hrvoslav Kužić i Marko Bralić. Svečanim mimohodom postrojbi, sudionici su se uputili prema Gružu. Ispred tvrđave Lovrijenac

s broda hrvatske ratne mornarice hrvatska predsjednica je položila vijenac u more, a vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan u zajedništvu s vojnim kapelanom don Branimirom Projićem izmolio je

molitvu za pokojne. Po dolasku u Gruž uslijedio je prigodni program. Sve je izravno prenosila Hrvatska radio-televizija. ■

Kardinal Pietro Parolin u dvodnevnom posjetu Zagrebu

29. do 31. listopada 2017.

Državni tajnik Svete Stolice kardinal Pietro Parolin, na poziv zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, doputovao je u dvodnevni posjet Zagrebu.

Prilikom svog boravka, od 29. do 31. listopada 2017., blagoslovio je Veliku dvoranu Hrvatskog katoličkog sveučilišta gdje je održao i Lectio magistralis. Susreo se s biskupima članovima HBK, a govor dobrodošlice uputio mu je zadarski nadbiskup i predsjednik HBK msgr. Želimir Puljić. Blagoslovu su nazočili predsjednica Kolinda Grabar Kitarović i mnogi ugledni gosti. U Banskim dvorima, kardinala je primio predsjednik Vlade Andrej Plenković. Susreo se s predstavnicima drugih vjerskih zajednica, održao tiskovnu konferenciju, govorio propovijed u zagrebačkoj katedrali i vodio euharistijsko slavlje u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu.

Dotakavši se mnogih tema, naglasio je kako Hrvatska ima kršćanski identitet čiji korjeni sežu duboko u prošlost; a taj identitet ima ne samo prošlost i sadašnjost, već i budućnost.

Gовор добродошлице задарског надбискупа и предсједника HBK msgr. Želimira Puljića

Uzoriti gospodine kard. Parolin!

Drago mi je što Vas mogu pozdraviti u društvu hrvatskih biskupa, u kući i u dvorani u kojoj imamo naša redovita zasjedanja. Prije dva tjedna ovdje sam pozdravio novoga nuncija preuzvišenog gospodina Josipa Pinta, koga i danas od srca pozdravljam skupa s njegovim vrijednim suradnikom mons. Blachowijkom. Tijekom slike u zagrebačkoj katedrali, koju je 11. listopada 2017. predvodio Apostolski nuncij, predstavljeno je Vaše preporučno pismo da njegovo djelovanje, kao predstavnika Pape Franje i Svete Stolice gdje ste Vi Državni Tajnik, bude plodno i blagoslovljeno. Počašćeni smo, uzoriti gospodine, što ste nas pohodili i što se nalazite među nama. Uz riječi srdačne dobrodošlice u ime braće biskupa osjećam potrebu zahvaliti Vam i za dar

novoga apostolskoga nuncija Josipa Pinta. On Vas je udomio u zgradu nuncijature, koja je otvorena prije 22 godine, i od tada nas čvrsto povezuje s „Vječnim gradom“.

Mi smo zajednica od 17 biskupa-ordinarija i dva pomoćna biskupa. Ima i sedam umirovljenih biskupa koji se osjećaju dobro i sudjeluju u radu konferencije svojim razmišljanjima i prijedlozima. U službi smo stanovnika ove zemlje kojih prema popisu stanovništva iz 2011. ima oko 4.284.889 (od kojih se 86,28% izjasnilo katolicima). Svjesni odgovornosti koju nam je Providnost udijelila, mi kao pastiri trudimo se redovito okupljati kako bismo razgovarali i dogovarali naše pastoralne planove. Trudimo se da naša Crkva bude „kuća i škola zajedništva“ kako je predlagao sveti Ivan Pavao II. To zahtjeva rad kojega pokušavamo ostvarivati na tri razine: na razini naših partikularnih crkava koje su umrežene institucijom konferencije; zatim na razini naroda kojemu služimo kako u Domovini, tako i u ino-

zemstvu; i konačno na razini naše povezanosti s institucijama Svetе Stolice.

U ime braće biskupa želim Vam, Uzoriti, plodan i blagoslovjen boravak među nama u poslanju koje Vam je dodijelio Sveti Otac Papa Franjo i Sveta Stolica. Želim neka Vaš boravak u našem glavnom gradu donese obilan rod i bude vidljivi znak uzajamnoga poštovanja, s plodnim razgovorom na korist mjesnih crkava, stanovnika Hrvatske i svake pojedine osobe.

Još jednom od srca hvala na Vašem dolasku k nama. Uz sinovsku odanost Vrhovnom Svećeniku, Papi Franji, upućujemo Vam još jednom srdačnu dobrodošlicu, uzoriti gospodine, kardinale Parolin!■

Msgr. Jure Bogdan, vojni ordinarij u RH, služio misu zadušnicu za poginule hrvatske branitelje

Zagreb, 2. studeni 2017.

Na Dušni dan, 2. studenog, svetu misu zadušnicu za sve poginule hrvatske branitelje u crkvi Svetе Mati Slobode na zagrebačkom Jarunu predslavio je biskup Bogdan u koncelebraciji s vojnim i policijskim kapelanim.

Biskup Bogdan u svojoj propovijedi je rekao da spomendan na vjerne mrtve nije komemoracija prožeta žalošću već je to dan sjećanja ispunjen nadom u ponovni susret. Istaknuo je kako život bez vremenskih okvira i ograničenja jest najdublja težnja što je nosi ljudsko biće. Biskup je rekao da obilježavajući spomen na vjerne mrtve u molitvama se sjećamo naših branitelja koji nisu više s nama, dodavši kako i danas živi uspomena na njih i na taj način su oni dalje prisutni među nama i danas vole svoju domovinu. Naglasio je želimo da se njihova ljubav i žrtva u obrani i izgradnji samostalne države Hrvatske ugraditi u sve školske programe kako bi naša mlađe odrastala u ispravnim spoznajama i stavovima u ljubavi prema svome domu i prema svojoj domovini, poručio je biskup Bogdan. Mnogi hr-

vatski branitelji koji su odlazili u obranu domovine znali su da se neće ni vratiti. Darovali su svoj život. Oni žive u nebu i nisu nas zaboravili. Biskup Bogdan u tome svjetlu je citirao zapis pisma majci sa spomenika braniteljima u Zaboku: Nisam te zaboravio iako se nisam vratio... Žrtva hrvatskih branitelja omogućila je život nama koji danas živimo u Hrvatskoj, rekao je biskup. Misno slavlje svojim pjevanjem je uzveličala "klapa HRM-a sv. Juraj" uz orguljašku pratnju Ivana Bosnara.

Nakon svete mise položili su vijence i zapalili svijeće kod Pieta ispred crkve izaslanstva: iz MORH-a i GSOSRH-a na čelu s državnim tajnikom Tomislavom Ivićem i načelnikom GSOS RH generalom zbora Mirkom Šundovom, iz Ministarstva hrvatskih branitelja na čelu s pomoćnicom ministra Nevenkom Benić, iz Ministarstva unutarnjih poslova na čelu s glavnim tajnikom Sandrom Žimić Petrinjak, nakon čega je biskup Bogdan izmolio molitvu za pokojne. ■

Duhovne vježbe svećenika Vojnog ordinarijata

Valbandon, od 7. do 10. studenoga 2017.

Od 7. do 10. studenog o.g., vojni i policijski kapelani bili su na godišnjim duhovnim vježbama u kompleksu MUP-a u Valbandonu kraj Pule. Voditelj duhovnih vježbi bio je vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan. Duhovne vježbe su započele zazivom Duha Svetoga. Temeljna tema je bila „Biti svećenik danas“.

U uvodnome predavanju voditelj je nagnasio posebnost i važnost vremena duhovnih vježbi. Prvo je i osnovno pitanje koje postavlja svaki pojedinac za sebe: "Jesam li zadovoljan sa sobom kao svećenikom? Od Boga sam izabran. U vjeri sam odgovorio i odgovaram na Božji poziv. Zašto je Bog baš mene izabrao? Što je u meni prepoznao? Kako se osjećam kao svećenik?"

Drugi dan započeo je razmišljanjem o svećeničkome identitetu. Polazišna točka i podloga za razmišljanje bio je tekst 17. poglavљa iz Ivanova evanđelja (Isusova velikosvećenička molitva). Izgradnja svećeničkog identiteta započela je u godinama sjemenišne formacije i ona

traje sve do kraja života. U godinama formacije temeljno pitanje je „Zašto želim i zašto hoću postati svećenik?“.

Drugo razdoblje izgradnje svećeničkog identiteta traje kroz godine aktivne svećeničke službe. Tada se poosobljuje svećenički identitet, pronalazi se vlastiti stil svećeništva i rađa se pastoralni identitet. U tome razdoblju dominira pitanje „Zašto sam svećenik?“. Svećeništvo se promatra kao služenje. Može se dogoditi i devijacija da se svećeništvo uzima kao privilegij, povlastica. Treće razdoblje je učvršćenje svećeničkog identiteta nakon više godina služenja. U tome razdoblju osobni stil postaje prepoznatljiv i tu se može govoriti o mističnom identitetu. To se manifestira kod svećenika koji svojim djelovanjem postaje izvor nade za druge i mnogostrukih kontakata. Temeljno pitanje i ideja u tome razdoblju jest „Zašto sam postao svećenik?“. Predavač je istaknuo koji su putovi i sredstva za izgradnju svećeničkog mentaliteta. Prevažna je konačna

odлуka kod pojedinca da je odlučio postati, biti, i ostati svećenik. Svakako vlastita stega, rad na samome sebi od ustajanja do spavanja, radne navike.... Sve to izgrađuje osobnost – identitet svećenika. Izgradnja svećeničkog mentaliteta proizlazi iz vjere, poznavanja vjere, produbljivanje vjere i gledanje na sebe, svijet i Crkvu iz vjere.

Teologije svećeništva, ukorijenjenosti u evanđelju. Od početka moramo voditi jasnu disciplinu života. Uvježbavati se u krepostima. Tada krepsti postaju navike. Kao primjer tu je uzet mladi hrvatski blaženik svećenik mučenik Miroslav Bulešić. Postoje mnoge kočnice na putu izgradnje zrelog svećeničkog identiteta i valja ih detektirati kako bi se znalo broditi, ići naprijed. Kao primjer pastoralnog izgrađenog svećeničkog identiteta uzeo je lik oca Ante Gabrića, misionara u Indiji. Treće razdoblje oblikovanja svećeničkog identiteta jest formiranje mističnog identiteta i obično se podudara sa starijim godinama. Kao primjer mistične duhovnosti istaknuo je hvarskog svećenika don Grgu Bučića, koji je preminuo na glasu svetosti. Pokazatelji mistične svećeničke duhovnosti su optimizam, pozitivno gledanje na svijet, Crkvu i vlastito zvanje. Svećenik živi u Božjoj prisutnosti s uvjerenjem da ga Bog voli i spreman je prihvati i bol i samoću.

U drugome razmatranju tema je bila Blažena Djevica Marija kao model našega svećeničkog identiteta. Podloga za razmatranje je Lukino navještenje, punina vremena, uloga Marije u povijesti spasenja. Od Marije učimo što je to sloboda; u njezinoj hrabrosti reći Bogu da. Sinteza Marijinog i našega poziva počinje od: poziva, izbora od Boga, odgovora pozvanoga, poslanja, uznenamirenosti pozvanoga i potvrđi pozvanoga. U središtu događaja utjelovljenja, nalazi se Marijin „fiat“, da. Bog je subjekt inicijative. Bog kuca na vrata Marijine slobode. Nije pogrešno usporediti povijest našega poziva sa Marijnim pozivom. Treće razmatranje istaknulo je molitvu u izgradnji kršćana i svećeničkog identiteta. Vjera i molitva idu zajedno. Čovjek bez vode dehidrira, umire, tako i u duhovnome životu. Ako čovjek ne moli gubi duhovnu jakost. Poniznost je nužna za dar molitve. Treba slijediti primjer Isusa. Povlačio se na samotna mjesta, ali molio je također u javnosti. Tražio da njegovi mole i učio je kakova molitva treba biti. Cilj molitve je kraljevstvo Božje. Od molitve zato ne treba raditi predstavu. Molitva je sredstvo vlastite izgradnje i apostolata svakoga svećenika. Predavač je u četvrtome razmatranju istaknuo da kršćansko svjedočenje prepostavlja i zahtjeva susret u vjeri s Bogom živim. Pavlu je susret s Bogom živim promijenio život. Franjo Asiški od susreta s Bogom, suočaća s Raspetim. Otkriva pra-

vo Božje lice. Preko filozofa Pascala koji u noći susreće Isusa, do francuskog časnika Charlesa de Foucaulda koji je povjerovao u milosrdnoga Boga. Susreo ga u sakramantu oprštanja. Svatko od nabrojanih osjetio je i iskusio blizinu živoga Boga. Peto razmatranje je bilo o poniznosti. Samo su ponizni sposobni otvoriti se Bogu i prepustiti se njegovu vodstvu. Poniznost je kršćanska krepst. Upravo nam evanđelje daje jasnu proručku poniznog služenja. Uzor poniznosti je sam Isus. Poniznost dolazi iz izvora samoga dobra. Istinska poniznost nije neprijatelj ljudskog i kršćanskog ponosa. Treba dobro razlikovati pravu od lažne poniznosti. Poniznost privlači milost. Ona je nezasluženi dar Božji. Uslijedilo je potom šesto razmatranje, o grijehu. Kao kršćani gledamo na grijeh: Bog i njegova ljubav veći su nego grijeh. Mnogi danas očarani su zlom. Mnogi neprestano ističu zlo, šire negativnosti i pesizmizam. Grijeh je odbijanje Božje ljubavi. Danas je sve izraženiji smanjen osjećaj za grijeh. Grijehom prekidamo uže spasenja. Nakon toga uslijedio je ispit savjesti i prigoda za osobnu sv. isповijed. Na kraju ovogodišnjih duhovnih vježbi msgr. Bogdan pozvao je sve kapelane da si postave tri jednostavna pitanja: Što sam učinio za Krista? Što radim za Krista? Što treba da od sada učinim za Krista? Posljednji dan duhovnih vježbi svećenici su s msgr. Bogdanom pošli u Delnice gdje su slavili sv. misu u župnoj crkvi u čast sv. Martina, jer se toga dana slavio u Delničkoj vojarni Dan kapelanije. Svaki dan duhovnih vježbi započinjao je molitvom jutarnje iz Časoslova, a završavao svetom misom i molitvom večernje u kapelici bl. Miroslava Bulešića, svećenika mučenika. Dani su bili ispunjeni razmatranjima, liturgijskom molitvom te zajedničkom molitvom krunice i euhartijskim klanjanjem i osobnim razmišljanjem.■

Održane duhovne vježbe za djelatnike Vojnog ordinarijata

Valbandon, od 14. do 17. studenoga 2017.

Na završetku ciklusa duhovnih vježbi koje se u organizaciji Vojnog ordinarijata održavaju za djelatnike MORH-a, MUP-a, oružanih snaga i policije održane su duhovne vježbe za djelatnike Vojnog ordinarijata, djelatnike MORH-ova Samostalnog odjela za potporu, MUP-ove Samostalne službe za suradnju te pomoćnika vojnih i policijskih kapelana. Vježbe su održane od 14. do 17. studenoga 2017. u Policijskom odmaralištu u Valbandonu kraj Pule a voditelji su bili policijski kapelani don Ilija Jakovljević i don Marin Drago Kozić.

Vježbe su započele zazivom Duha Svetoga i uvodnim nagovorom don Ilije Jakovljevića u kojem je istaknuo da ćemo se u vježbama voditi mislima blaženog Miroslava Bulešića iz njegovih duhovnih vježbi i duhovnog dnevnika. Cilj je vježbi rast u vjeri, stoga ćemo moliti za milost

Božju u svakodnevnom radu i povjerenoj službi. Drugoga dana vježbi polaznici su razmatrali vjersko i političko stanje u Istri od 1920. do 1970. godine s posebnim osvrtom na djelovanje blaženog Bulešića u duhovno zapuštenim krajevima te u krajevima sa živom vjerom koje je trebalo braniti od nadolazećih komunističkih težnji raskršćivanja. U tome srazu i svjedočenju za vjeru Miroslav Bulešić podnio ne mučeničku smrt kad je 24. kolovoza 1947. godine kod podjele sakramenta svete Krizme ubijen u župnom uredu u Lanišću. Polaznici vježbi u popodnevnom dijelu programa vježbi pohodili su Lanišće i obišli mjesto Bulešićeve smrti u župnoj kući a potom su u župnoj crkvi slavili svetu misu.

U četvrtak je don Ilija Jakovljević održao predavanje o pastoralnom radu bl. Miroslava Bulešića te njegovo posvećenosti tome da donese

riječ Božju i sakramente među puk poput misionara, a u doba rata i mržnje on je zagovarao oprost i ljubav.

Voditelj je predstavio i proces beatifikacije, njegovo pokretanje i provedbu te misli hrvatskih nadbiskupa i biskupa o Bulešiću. Budući da je Bulešić djelovao i kao podravnatelj u pazinskom sjemeništu polaznici vježbi u popodnevnem dijelu programa posjetili su Pazinski kolegij. Dočekao ih je don Maksimiljan Ferlin voditelj đačkog doma i predstavio ustanovu pazinskog kolegija koja djeluje od 1913. godine i u kojoj su se obrazovali mnogi hrvatski svećenici i biskupi. Upravo je to mjesto odakle je Bulešić 1947. pošao na krizmu u Lanišće iz kojega se više nije vratio. Tadašnji ravnatelj sjemeništa bio je msgr. dr. Božo Milanović, a s čijim likom i djelom su polaznici upoznati u nastavku po-

sjeta Pazinu te su pohodili njegov grob na pazinskom groblju i održali zajedničku molitvu. Potom smo posjetili Kringu, rodno mjesto msgr. Milanovića i u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla slavili svetu misu. Domaći župnik don Stipo Bošnjak predstavio je župu i crkvu, a potom i rodnu kuću msgr. Bože Milanovića te župnu kuću u kojoj je djelovao. Promicao je prava netaljanskog stanovništva u Istri kao narodnjak. Bio je borac za hrvatski narodni jezik te za pripojenje Istre Hrvatskoj. U Istri je ostao zapamćen kao čovjek koji je znao ljubiti Boga i ljubiti čovjeka. Duhovne vježbe zaključene su u petak posjetom svetištu Majke Božje Trsatske u Rijeci također u ozračju blaženog Bulešića koji je redovito svoja pisma, nagovore i propovijedi zaključivao preporukom i posvetom Majci Mariji.■

Misa na Dan sjećanja na žrtvu Vukovara

18. studenoga 2017.

O 26. obljetnici stradanja Vukovara, na Dan sjećanja na žrtvu Vukovara u subotu, 18. studenoga na Memorijalnom groblju u Vukovaru misu je predvodio požeški biskup Antun Škvorčević. U koncelebraciji su bili đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić, kotorski biskup Ilija Janjić, križevački vladika Nikola Kekić, bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak, vojni ordinarij u BiH Tomo Vukšić, izaslanik zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića pomoćni biskup Mijo Gorski, izaslanik vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića mons. Pavo Jurišić, izaslanik mostarsko-duvanjskog i trebinjsko-mrkanskog biskupa Ratka Perića, generalni vikar Vojnog ordinarijata o. Jakov Mamić OCD, generalni vikar don Željko Majić, tajnik Apostolske nuncijature mons. Janusz Stanislaw Blachowiak, kao i provincijalni ministar Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Ilija Vrdoljak. Uz mnoštvo hodočasnika, misu su nazočili i predstavnici vlasti Republike Hrvatske predvođeni predsjednicom RH Kolindom Grabar Kitarović, predsjednikom Hrvatskoga sabora Gordonom Jandrokovićem i predsjednikom Vlade RH Andrejem Plenkovićem, potom ministri u Vladi RH, saborski zastupnici, predstavnici prosvjetnog, kulturnog, gospodarskog i političkog života, župani i gradonačelnici i načelnici na čelu s Božom Galićem županom vukovarsko-srijemskim i Ivanom Penavom gradonačelnikom Vukovara. Također misi su nazočili i predstavnici hrvatske vojske i policije, hrvatski branitelji, članovi udruge proizašlih iz Domovinskog rata, kao i rodbina poginulih i nestalih hrvatskih branitelja. Sve njih je prije početka mise pozdravio nadbiskup Hranić. Homiliju je biskup Škvorčević započeo riječima: „Okupljeni smo na Memorijalnom groblju u Vukovaru. Obnavljamo istinu o stradanju ovoga Grada, podsjećamo se na herojstvo brojnih hrvatskih branitelja, napose poginulih i preminulih koji su mu sačuvali dostojanstvo, spominjemo se nedužno ubijenih civila i nestalih, oplakujemo brutalno ubijene i bačene u masovne grobnice, iskazujemo suošćećanje za odvedene u logore, svjedočimo solidarnost prema svima koji su pretrpjeli nasilje, poniženje, prezir i razaranje vlastite imovine. Pristupamo žrtvi Vukovara suzdržano i nježno, s poštovanjem i divljenjem, zahvalno i s ljubavlju”, jer,

nastavio je, „Vukovarska žrtva zavrijedila je da je slavimo. Baš tako: slavimo vukovarsku žrtvu. U ovoj svetoj misi sjedinimo je s Isusovom žrtvom na križu, povjerimo je njegovoj pobjedi uskrsnuća”. Nadalje je upozorio, kako zamka okrutno počinjenog zla u Vukovaru na različite načine vreba i danas. „To zlo nam želi stisnuti dušu, sapeti pamet, zarobiti nas u svoje okove, usmjeriti da živimo po njegovu diktatu, uvjeravajući nas kako je smisleno ono najbesmislenije: mrziti kao odgovor na počinjeno zlo i nanesenu nepravdu. Verbalna ratobornost na javnoj sceni kod nas prostor je u kojem zlo vrti svoje kolo, a mržnja brusi zube, umrtvluje duše, vodi u sljepilo, truje sadašnjost i krade budućnost“. U tom je kontekstu biskup posvijestio, kako su u Vukovaru i u Hrvatskoj potrebni „ljudi velika duha, osjetljive savjesti, sažalna srca, dalekovidni proroci koji odbacuju svako nasilje, praštanjem proširuju prostore slobode od zla u kojima sa svom bistrinom vide veličinu žrtve, svjedoče vjeru u pobjedu ljubavi, te pamte prošlost očišćenu od mržnje u svoj snazi njezine poučljivosti“. Ukazujući na misna čitanja, biskup Škvorčević je naglasio, kako naviještena Božja riječ želi „sudionike vukovarskog spomena na žrtvu povesti putovima takve slobode“. Izdvajajući neke od redaka iz Poslanice Efežanima, podsjetio je, kako sv. Pavao upozorava na ono što zapravo svi iz iskustva znamo - „čovjek je biće ranjeno zlom i ono nas na svoj način uđaje od nas samih, jedne od drugih i od Boga, stvara strah od drugoga, pokreće da budemo jedni protiv drugih, kopamo ponore u kojima ne rijetko skončavamo. Uvjerava nas Apostol kako je to stanje mogao preokrenuti samo Bog po Isusovoj žrtvi na križu“. On je, tumači sv. Pavao, „u svom tijelu razorio neprijateljstvo, omogućio da oni koji su bili daleko budu blizu, te od dvoga sazdao jednog novog čovjeka i tako postao naš mir. Praštanjem i pomirenjem oslobođio nas je od podvojenosti u nama samima, približio svakoga od nas samome sebi, povezao ljudе i narode u svijesti da smo svi Božja stvorenja, preporođeni u svom dostojanstvu Isusovom žrtvom“. Nastavljajući u tom kontekstu propovjednik je upitao „koliku li je razdaljinu među Srbima i Hrvatima očitovala agresija minuloga rata u Hrvatskoj, napose u Vukovaru? Kako se založiti da ne ubijamo jedni druge, da dokinemo podjele u nama

te ne budemo jedni protiv drugih, nego jedni s drugima, ili još bolje jedni za druge; te tako svi budemo pobjednici i postignemo dostojanstvo?". Posvješćujući činjenicu, kako su i Hrvati i Srbi većinski kršćanski narodi, naglasio je, kako su stoga „pozvani otvoriti se Božjem projektu po-mirbe, omogućiti Isusu Kristu da svojim naj-moćnjim sredstvom božanske ljubavi uđe u najdublje odrednice našega bića te nas liječi od naših rana, pomiri nas s nama samima i međusobno, učini nas mirotvorcima. Želio bih danas u Vukovaru izraziti nadu da će Katolička Crkva u Hrvatskoj i Srpska pravoslavna Crkva naći načina zajednički se zauzimati oko toga da Isus Krist u nama razori zlo i podjele, kako ne bismo bili jedni protiv drugih, da on bude naš mir, te nam Hrvatska bude zajednički dom". Osvrćući se na obnovu grada Vukovara, istaknuo je, kako je sve manje znakova razaranja, niču nove zgrade, no upitao je „hoće li te kuće postati domovi", jer nastavio je propovjednik „znamo da je kuća zid, a dom nešto drugo". Hoće li ove kuće u Vukovaru postati domovi ne ovisi što ćemo u njih unijeti, niti kako ćemo ih opremiti, istaknuo je požeški biskup te upozorio: „ako među onima koji u njoj stanuju nema povjerenja, razumijevanja, uzajamnog prihvaćanja, ljubavi i spremnosti na žrtvu, ona nije dom. Štoviše, u stanju međusobne duhovne daljine nepovjerenja i mržnje, fizička blizina među supružnicima postaje nepodnošljiva, dolazi do rastave, bijega jednih od drugih, pri čemu ne pomaže nikakvo materijalno bogatstvo". Drago mi je što nedavni rat nazivamo domovinskim, jer je on bio borba za slobodu svakog građanina Hrvatske. Radujem se što u Hrvatskoj postoje nastojanja oko gospodarskog napretka s velikim očekivanjima da će nam uskoro biti bolje. No, sa sigurnošću možemo ustvrditi da nam Hrvatska nije dom, ili domovina prvenstveno po tome koliko ćemo gospodarski napredovati, nego po tome koliko ćemo uspjeti promaknuti u našem društvu povjerenje, međusobno poštova-

nje, požrtvovnost jednih za druge, plemenitost i dobrotu, rekao je biskup Škvorčević, te konstatirao, kako se mnogi mladi ne bi rado odlučili otići iz Hrvatske u inozemstvo kad ne bi osjetiti da u Hrvatskoj međuljudski odnosi nisu ozračje doma koji bi im pružao dostojanstvo i sigurnost i gdje bi se isplatilo prihvatići žrtvu. Upravo nas Vukovar potiče da promislimo je li naš odnos prema hrvatskim braniteljima, među kojima je i značajan broj Srba i građana drugih narodnosti takav da on pridonosi našoj međusobnoj povezanosti, poštovanju njihove žrtve i ljubavi uložene za našu slobodu, da oni u našem odnosu prema njima prepoznaju kako se isplatilo žrtvovati za domovinu, rekao je požeški biskup. Na kraju homilije, propovjednik je izrazio uvjerenje da i sam grad Vukovar može postati još prepoznatljiviji kao dom i domovina ukoliko se i svi njegovi građani budu trudili oko međusobnog povjerenja, uzajamnog poštovanja i ljubavi, prvenstveno oni koji vjeruju u pobednika nad smrću Isusa Krista, vjernici katoličke i pravoslavne Crkve.

Nakon popriče molitve, biskup Škvorčević je izrekao posvetnu molitvu Nebeskoj Majci, a potom je riječ zahvale izrekao vukovarski gvardijan fra Ivica Jagodić. „U ime vjernika grada Vukovara želim zahvaliti svima vama što smo ovdje na izvorima slobode ujedinjeni u zahvalnosti, poklonstvu i pijetetu svim vukovarskim žrtvama. Ovdje u Vukovaru dogodila se ljubav prema čovjeku, obitelji, gradu i domovini. O ovom danu sjećanja vidimo da nas ta ljubav i dalje nosi, daje snagu i smisao, daruje mir, govori istinu. Kolona sjećanja po cijelome gradu koju ste načinili vi, dragi hodočasnici, prijatelji grada Vukovara govor je pijeteta cijelom gradu, jer je ljubav njihova i vaša danas velika", rekao je o. Jagodić.

Misu je pjevanjem animirao konkatedralni zbor župe sv. Petra i Pavla iz Osijeka i župni zbor župe sv. Filipa i Jakova iz Vukovara. ■ IKA

Misa na obljetnicu stradanja Škabrnje

19. studenoga 2017.

Na 26. obljetnicu stradanja Škabrnje u Domovinskom ratu, misno slavlje za stradale u Domovinskom ratu i za domovinu u župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Škabrnji predvodio je mons. Jure Bogdan, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj. Koncelebrirali su zadarški nadbiskup Želimir Puljić, šibenski biskup Tomislav Rogić i umirovljeni šibenski biskup Ante Ivas te brojni svećenici iz cijele Hrvatske. Vjerom okupljeni u Škabrnji i neslomljivom nadom kojom smo nadvladali sve ratne i poratne nevolje, mi se euharistijskom žrtvom okrećemo budućnosti i molimo nebeskog Oca neka nas prati svojim blagoslovom na našem putu „Iz naše tjeskobne situacije, jedna snažna Isusova tvrdnja u evanđelju želi nas podići božanskom snagom: 'Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali duše ne mogu ubiti. Bojte se više onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu'. Taj 'Ne bojte se' izgovorio je Sin Božji koji je sam ubijen u tijelu, kako kaže sv. Petar, a oživljen u duhu. On zna da čovjek može ubiti čovjeka i obznanjuje da to ubojstvo ne određuje njegovu konačnu sudbinu. Što nam može zlo, ako smo Božji? Može slomiti naše smrtno i prolazno tijelo. Ali dušu našu, zlo nikada ne može ubiti", poručio je biskup Bogdan, potaknuvši puk da otvorí izranjeno srce Bogu: „Pružite mu ruku, usmjerite prema nje mu svoje korake, kako biste postali slobodni i jaki u Bogu. I kako biste vidjeli naše stradale u svjetlu Božje ljubavi koja ih se ne odriče, nego ih prihvata" potaknuo je vojni ordinarij. „Predati Bogu sve terete svoje duše, vjerovati mu i u zlu, znati da postoji svjetlo iako smo trenutno u mraku - to je put oslobođenja od zla koje iznutra pritišće. To je osjećaj smirenosti u iščekivanju da Bog na nama ostvari ono što može jedino i samo njegova ljubav", naglasio je mons. Bogdan. Tragom i navještene Božje riječi iz Knjige Tužaljki, u propovijedi je biskup tumačio Božji pristup ljudskim stradanjima. „Svi naši ljudski pokušaji govora i odgovora na tragediju Škabrnje i Vukovara nisu u stanju prodrijeti u dubinu i misterij zla, otkriti smisao patnje i nasilnog umiranja, smiriti dušu i utješiti srce onih koji su zlom izravno pogođeni. Tu nam je, zato i jesmo u Božjem hramu, potrebna nadljudska riječ. Riječ koja otvara nova obzorja, koja daje snagu, riječ koja ne truje naše srce osvetom i mržnjom", istaknuo

je mons. Bogdan. Rekao je da je izvor tragedije koja je u srbijanskoj agresiji bila zadesila Škabrnju i cijelu Hrvatsku „u duhovnoj dimenziji, u ljudskoj slobodi zahvaćenoj na neshvatljivi način zlom koje je pomračilo ljudsku savjest i ljudski um". Biskup je istaknuo da se toj i sličnim tragedijama ne smije pristupiti stoičkom hladnoćom, kao da se ništa nije dogodilo: „Ne olakšavaju patnju o svemu što se dogodilo promišljanja da je potrebno što prije zaklopiti te ružne stranice i okrenuti se budućnosti. To je bijeg od teške stvarnosti i to nas ne oslobađa od posljedica zla". Sveti starozavjetni pisac ne bavi se počiniteljem zla, nego usredotočuje pažnju na ljudsku i vjerničku solidarnost prema onima kojima je naneseno zlo, svjedoči Božju blizinu i solidarnost s njima, rekao je biskup Bogdan. I nas to potiče da u takvim kušnjama i situacijama pažnju usredotočujemo na rodbinu i prijatelje preminulih i ubijenih, da očituјemo solidarnost s njihovom patnjom i ranama. „Dolaskom u Škabrnju, želimo svetopisamskim riječima biti blizu vašoj duši kojoj je oduzet mir, koja sahne u vama. Osjetiti vaš dotrajali život, pridružiti se vašoj bijedi i stradanju, pelinu i otrovu. Želimo s vama to vaše stanje povjeriti Bogu te s njime i s vama vjernički ponavljamo: Dobrota Gospodnja nije nestala. Milosrđe njegovo nije presušilo. Tvoja je vjernost velika. Gospodin je dio moj, veli mi duša i zato se u njega pouzdajem i gojim nadu u sebi. Jer dobar je Gospodin onome koji se u njega pouzda, duši koja ga traži", poručio je biskup Bogdan. Vojni ordinari je podsjetio na ubojstva nedužnih branitelja i civila u Škabrnji, njeno rušenje i neshvatljivo uništavanje cijelog tog kraja, ali i šire. „Neprijatelji hrvatske slobode i neovisnosti, opjeni ideologijom Načeratnja, sijali su smrt te nemilosrdno pustošili i ubijali posvuda gdje su stigli u Hrvatskoj. Istog dana kad i Škabrnja i herojski Vukovar je pao u ruke okrutnog zla i mržnje koja je provarila nerazumljivom silinom. Sve nas je to duboko potreslo i ostavilo velike rane na duši i tijelu. Zatečeni smo i zbuđeni provalom mržnje koja je progovorila ubojitom silinom i koja ostavlja tragove dubokog mraka, pomračenja ljudske savjesti, srca i čovječnosti", rekao je mons. Bogdan, istaknuvši da se zato svima nameće teško pitanje, otkud i zašto zlo u svijetu. „Ono se nameće iz grča strašne nevolje i zla koje se dogodilo u

Škabrnji, Vukovaru i cijeloj Hrvatskoj. Pitamo se i ne možemo razumjeti kako su počinitelji mogli povjerovati da će zlom i ubijanjem nešto postići? Što to u svojim glavama proživljavaju kreatori osvajačkih ideologija koji odlaze u tuđu zemlju krasti, paliti, silovati, ubijati, osvajati? O kakvoj budućnosti snivaju za sebe i svoju djecu oni koji je grade na zločinima? Kako razumom protumacići svu nerazumnost i okrutnost zla koje se dogodilo? Jesu li oni koje je mržnja pogubila žrtve mržnje ili njihovu konačnu sudbinu određuje netko drugi? Ima li ta patnja neko značenje, pitamo se kao kršćani i vjernici, ili je ona sastavni dio besmisla koje je zlo stvorilo" upitao je mons. Bogdan, istaknuvši kako, dok se i u zadnjim tjednima liturgijske godine usredotočujemo na svetkovinu Krista Kralja koji uskrsnućem pobjeđuje zlo i smrt, i dvadeset i šest godina poslije zločina u Škabrnji pitamo 'Bože, gdje si tada bio?'. Tome što se dogodilo i stradanjima naših dragih nije primjeren emotivno negativni pristup, rekao je biskup. Kao i u drugim situacijama ubojstava, i za stradanje Škabrnje i Vukovara vrijede kršćanska načela i valja ih poštovati, potaknuo je mons. Bogdan, poručivši: „Ne može se mržnjom pobijediti mržnju. Ne može se osvetom pobijediti zlo. Ako na zlo pokušavamo odgovo-

riti istom mjerom, istim zlom, uspio je onaj koji nam je zlo nanio. I nas je uveo u labirinte mržnje i sunovratio u ponore zla. Doveo nas je na svoju neljudsku razinu. Mržnja je uvijek mrak iz kojeg se nikad ne vidi cjelovita istina. Osveta je nemoć izazvana zlom". Mons. Bogdan je rekao da je „promašen i pokušaj onih koji duboke rane iskorištavaju za vlastite interese, bez poštovanja prema poginulima. Veliko je zlo poigravati se s dostojanstvom poginulih žrtava i patnjoim živih. U trenucima boli i patnje želimo odgovoriti dostojanstvenom šutnjom, poštovanjem prema žrtvama, vjerničkom molitvom, ljudskom bliznom, ljubavlju i pažnjom prema svima koji su pogodjeni tragedijom", rekao je vojni ordinarij. Nasuprot moći zla i đavlja čije je zlodjelo u svakoj opaćini i grijehu, mons. Bogdan je potaknuo sve da s osjećajima dubokog poštovanja i iskrene zahvalnosti svoj pogled usmjere na život preminulih, na njihov rad i muku, plemenitost i dobrotu; na njihovu ljubav prema obitelji, domu i domovini. „Sve je to upisano u dlan Božje ruke i u Božje srce. Čvrsto vjerujemo da su duše naših pokojnih ukorijenjene u živoga Boga i u snagu njegove ljubavi pobjednice nad smrću koja se očitovala u Isusovom križu i uskrsnuću. Dok razmišljamo o tragediji koja se događala u našoj domovini

u vrijeme teške agresije na našu samostalnost i slobodu, kao vjernici i krščani upravljamo Bogu molitvu da nam očuva cijelu Hrvatsku od svakog zla. Neka nas dobri Bog snagom svoga duha osposobi da i u najtežim životnim okolnostima budemo njegovi, da budemo njegovi vjerni suradnici na izgradnji svijeta utemeljenog na ljubavi" poručio je zaključno u propovijedi vojni ordinarij Jure Bogdan.

Nadbiskup Puljić u pozdravnoj riječi rekao je da s posebnim pippetetom mislimo na branitelje, sve ubijene i stradale u Domovinskom ratu. „Povrijeđeni i lišeni slobode, obranu i zaštitu nalazili smo u našim crkvama i skloništima gdje smo se međusobno tješili, hrabrali, molili i plakali. Uz žarke vapaje Bogu i ljudima, bili smo spremni braniti ognjišta i slobodu svoje domovine. Molitvom, pjesmom i vapajima prkosili smo teškoj sudbini", rekao je nadbiskup Puljić, dodavši da su od tih dana stradanja Škabrnja i Vukovar osobito povezani duhom i molitvom. „Postali su simbolom i bolnim podsjetnikom svih žrtava koje su pale za slobodu Hrvatske. Zato u Isusovoj žrtvi na oltaru prinosimo stradanja pokojnih i živih ljudi diljem naše domovine, svih mesta koja su bila metom okupatorovog paklenog plana spaljene zemlje", rekao je mons. Puljić. Podsjetio je i na petu godišnjicu oslobođajuće presude generala Ante Gotovine i Mladena Markača. „Tim činom završila je naša dugogodišnja muka koju smo proživljavali ne samo u vrijeme rata i okupacije, nego i u poraću. Zato je bilo lijepo slušati našeg heroja, generala Gotovinu, kako opušteno i suvereno kaže da smo nakon agresije i okupacije dobili i onu pravnu bitku pa nam se valja okrenuti budućnosti. Vjerom okupljeni u Škabrnji i neslomljivom nadom kojom smo nadvladali sve ratne i poratne nevolje, mi se euharijskom žrtvom okrećemo budućnosti i molimo nebeskog Oca neka nas prati svojim blagoslovom na našem putu. A svima koji su stradali, molimo

neka Uskrsnuli otvor rajska vrata i pribroji ih zboru svojih izabranih i svetih, gdje jauka i boli više neće biti" zaključio je nadbiskup Puljić.

Škabrnju je na obljetnicu počinjenog masakra u njenom ulaznom zapadnom predjelu Ambar, kad je srpski agresor masakrirao 14 branitelja i 44 civila, uglavnom starije životne dobi, pohodilo oko 15 000 ljudi svih društvenih slojeva i generacija iz cijele Hrvatske i inozemstva, predstavnici Hrvatske vojske, policije, braniteljskih i civilnih udruga. Državno izaslanstvo predvodili su Damir Krstičević, potpredsjednik Vlade RH i ministar obrane i Miljan Brkić, potpredsjednik Hrvatskog sabora. Među pridošlima su bili i general Mladen Markač te članovi Hrvatskog generalskog zbora predvođeni svojim predsjednikom, generalom Pavlom Miljavcem. Prije mise, Ulicom 18. studenoga 1991. g. prošla je Kolona sjećanja do Spomen-obilježja masovne grobnice u središtu mjesta kod OŠ Vladimira Nazora. Tu je izaslanstvo Zajednice udruga civilnih stradalnika Domovinskog rata položilo vijenac i svijeće u ime svih izaslanstava. Nakon mise održan je komemorativni skup na Trgu dr. Franje Tuđmana, potom mimohod 'Korak po korak' do spomen obilježja na mjesnom groblju sv. Luke gdje se molilo odrješenje za pokojne. Tu su kod središnjeg križa brojna državna, civilna i izaslanstva udruga položila vijence i svijeće. U Domovinskom ratu u Škabrnji ubijeno je 86 mještana, a u poraću ih je još šestero stradalo od mina. Do temelja je bila srušena i škabrnjska župna crkva Uznesenja BDM. Na misi godišnjice škabrnjskog stradanja, u središtu župne crkve bio je i kip Majke Božje s djetetom Isusom kojima je oboje odsječena glava, a u podnožju kipa sjekira kojom su četnici to učinili, kao znak opstalog duha u Škabrnji, koje je mons. Bogdan pokadio na početku misnog slavlja.■IKA

Hodočašće Vojne biskupije u Svetu Zemlju o 20. obljetnici utemeljenja (1997.-2017.)

21. do 27. studenoga 2017.

Vojni biskup u Republici Hrvatskoj msgr. Jure Bogdan, zajedno s pastoralnim vikarima don Markom Medom i fra Franom Musićem OFM (koordinatorom hodočašća), te vojnim i policajskim kapelanim predvodio je hodočašće vjernika Vojne biskupije (ukupno 157 hodočasnika) u Svetu Zemlju, od 21. do 27. studenoga ove godine. Stručni vodiči po Svetoj Zemlji bili su: fra Miroslav Modrić OFM, prof. dr. Ivan Šporčić i Vlado Rukavina. Hodočasnici su iz Zagreba zrakoplovom oputovali u Tel Aviv 21. studenoga i isto tako su se vratili 27. studenoga u zagrebačku zračnu luku. Po Svetoj Zemlji su putovali s tri autobusa te su tako u tri skupine obilazili sveta mesta. Redovno su zajedno slavili sv. mise i sudjelovali u nekim drugim hodočasničkim programima. Na samome početku hodočašća, msgr. Bogdan je u zrakoplovu blagoslovio sve hodočasnike. Pozdravljajući vojnike, policajce, članove njihovih obitelji, branitelje i druge hodočasnike u zrakoplovu, izrazio je radost što je ovo hodočašće Vojne biskupije organizirano u godini kad vojno-redarstvena biskupija obilježava dvadesetu obljetnicu utemeljenja. Točno prije dvadeset godina, papa sveti Ivan Pavao II. utemeljio je u Hrvatskoj tri biskupije: Vojni Ordinarijat, Varaždinsku i Požešku biskupiju. Time je uvedenodušobrižništvo u hrvatskoj vojsci i policiji. Po dolasku u Svetu Zemlju u grad Tel Aviv, hodočasnici su na putu do Nazareta od svojih vodiča dobili temeljne informacije o Izraelu, Palestini, o jedinstvenom geografskome prostoru gdje je Bog kroz stoljeća posebice interverirao i gdje se obilno očitovala njegova prisutnost i ljubav prema čovjeku. Upravo stoga, ovaj kraj je za nas kršćane nazvan Svetom Zemljom. Sve dane hodočašća biskup Bogdan je za hodočasnike predvodio sv. misu. Tako su po dolasku

u Svetu zemlju prvu sv. misu slavili u večernjim satima u Nazaretu, u samostanu časnih sestara, u blizini Bazilike Marijina Navještenja. Pozdravljujući nazočne msgr. Bogdan je istaknuo da se nalazeu gradu svete obitelji gdje je Isus odraстао pa su ga stoga i prozvali Nazarećaninom. Sve je pozvao da pod misom posebice mole za svoje obitelji. Istaknuo je nadalje da je u Nazaretu, blažena djevica Marija spremno odgovorila na Božje traženje u potpunosti vršiti njegovu volju. To je učinio i Marijin zaručnik sveti Josip, diskretnikarakterni mladić, pobožni vjernik kad je spoznao da je Bog i pred njega stavio nove i velike zadatke. Vršiti volju Božju, u vjeri mu se predati u potpunosti, bili su ideali bogobožne Marije i njezina zaručnika Josipa. Marijinim pristankom na Božji poziv radosna vijest spašenja ušla je u završnu fazu svoga ostvarenja. Nakon pročitanog evanđelja kratki je nagovor održao fra Miroslav Modrić OFM. Progovorio je o ulozi sv. Josipa u nazaretskoj obitelji, kako mu je Bog povjerio ono najveće: Isusa i Mariju. Josip je unatoč kušnji imao veliko povjerenje u Boga. Bog preko anđela objavljuje Mariji da će začeti Isusa, ali i Josipu u vrijeme kušnje da je Marijina trudnoća sami čin Boga Stvoritelja. Josip prihvata Božje izabranje. „Kao

što je Bog govorio Josipu on i nama danas govoriti ovdje u Nazaretu“, naglasio je fra Miro. Drugi dan hodočašća započeo je jutarnjom sv. misom u bazilici Marijina Navještenja u Nazaretu. Grad Nazaret ulazi u svijet po Isusu i samo mjesto ne spominje pojmove ni Stari Zavjet, ni Talmud ni povjesničar Josip Flavije. U Isusovo vrijeme nije bio ni važno ni značajno središte. Natanac je stoga mogao upitati zar nešto vrijednoga može doći iz Nazareta (*Iv, 1,46*). Starim dijelom Nazareta danas dominira bazilika Marijina navještenja. Izgrađena je u XX. stoljeću (1960.-1969.) ismještena je iznad iskopina negdašnjih skromnih nastambi. Posvećena je 1969. godine. Nekoliko puta su na ovome mjestu crkve bile građene i rušene uslijed ratnih sukoba i političkih pretenzija. Biskup je u homiliji istaknuo kako su na ovome mjestu naše misli usmjerene na prve stranice Svetoga pisma, u Edenski vrt. „Istovremeno smo usmjereni i na Novi Zavjet jer nas Knjiga Postanka izvješćuje nakon pada prvoga čovjeka o dolasku Spasitelja po Mariji. Čovjek je stvoren na sliku i priliku Božju. Njegov veliki - najveći dar je sloboda. Sloboda izbora dobra i služiti dobru može postati i kobna ako li se izabire zlo. Adam i Eva su do sotoninauplitanja u njihov život živjeli u potpunomeskladu s Bogom. Ipak su popustili

napasniku, dali su se nagovoriti od đavlana izbor koji ih je odveo u pogrešnome smjeru. Adam i Eva nisu nijekali Boga, nisu bili ateisti. Oni su bili vjernici, ali su pokušavali organizirati svoj život bez Boga, kao da Boga nema. To je najopasnije stanje. To je praktični ateizam. Živjeti kao da Boga nema premda priznaju njegovo postojanje. U svakome grijehu, u svakom ljudskom padu pred Bogom je prisutan praktični ateizam. I nakon pada Bog traži čovjeka, zove čovjeka. Adam od njega bježi jer „je gol“, jer je izgubio svoje dostoanstvo. Razgolićen je u svome dostoanstvu, ljudskosti, čovještву. Kad se čovjek udaljuje od Boga gubi svoje dostoanstvo“ ustvrdio je biskup. „Bog najavljuje dolazak Spasitelja po Djevici koja se potpunosti stavlja njemu na raspolaganje. Sav stari Zavjet je usmjeren prema Nazaretu, prema susretu anđela i Marije. Sve je usmjeren prema ovom mjestu“ - naglasio je biskup. „Bog intervenira u Marijin život i to na ovom mjestu odakle započinje novo stvaranje-otkupljenje. Svi smo ovdje kao vjernici, jer vjerujemo, jer smo kršteni, jer želimo živjeti svoju vjeru“. Biskup je zaključio nagovor riječima pozivajući sve da budu otvoreni Božjem pozivu kroz vršenje njegove volje u svakodnevnome životu. Hodočasnici su potom posjetili Gospin izvor, crkvu sv. Josipa, sinagogu u kojoj je Isus započeo javno djelovati te Kanu Galilejsku. Tu su bračni parovi, njih 32 obnovili svoja bračna obećanja te ih je na kraju biskup Bogdan blagoslovio. Bio je ovo dirljiv trenutak za sve, napose za bračne parove koji su na ovom svetom i znakovitom mjestu ponovno oživjeli trenutak vlastitog vjenčanja. Potom su hodočasnici, unatoč kiši posjetili brdo Tabor, mjesto Isusova preobraženja. Treći dan hodočašća u Svetoj Zemlji, hodočasnici su započeli pohodom Kafarnaumu. Uz gradić Kafarnaum na obali Genezaretskog jezera vezani su mnogi događaji iz Novoga Zavjeta, iz Isusova života i njegovih učenika. Grad se protezao na zemljistu kojeg su otkupili franjevci 1894. godine i u svome istočnome dijelu na terenu koji je danas u vlasništvu Grčke pravoslavne Crkve. Isus je iz Nazarete preselio u Kafarnaum i tu se nastanio. U njegovo vrijeme Kafarnaum je bio nastanjen i razvijen grad. U gradu je bila i velika sinagoga u koju je često dolazio. U samome gradu je Isus učinio i više čudesa. Hodočasnici su slavlјem sv. mise u crkvi u Kafarnaumu započeli razgledanje grada. Sadašnja crkva u obliku lađe, sagrađena je na stupovima iznad ostataka Petrove kuće. Na tome je mjestu Isus ozdravio Petrovu punicu. Arheološki ostatci i iskopine prijašnjih građevina vidljivi su u temeljima kroz staklo iz same crkve. Biskup je u svojoj propovijedi govorio o osobi sv. Petra i njegovoj

povezanosti s Isusom. „Petar je bio čovjek srca, dobrote, pravedan, brz u reakcijama i odlukama, ponekad brzoplet. Istovremeno i jak i slab! Kad je upoznao Isusa nije se od njega dijelio. Mačem ga je branio u Getsemanskome vrtu ali ga je istovremeno i zatajio. Gorko je oplakivao svoj grijeh zatajenja. Isus gleda na Petrovo srce, nutrinu, odanost, nastojanje, kajanje. Toga i takovog Petra Isus određuje da u Crkvi „predsjeda u ljubavi. Petar će kasnije i umrijeti za Isusa. Koliko li i sami u Petru prepoznajemo i sami sebe?“ - upitao se biskup. Poslije Kafarnaumahodočasnici su sa svojim vođicima razgledavali okolna mjesta u Galileji o kojima govore evanđelja: Genezaretsko jezero, Goru Blaženstava, crkvu čudesnog umnažanja kruha u Tabghi, svetište Petrova prvenstva. U večernjim satima su stigli u grad Isusova rođenja - Betlehem. Četvrtog dana boravka u Svetoj Zemlji, msgr. Bogdan, poveo je hodočasnike na Pastirsку poljanu, u okolici Betlehema. Zatim su pohodili AinKarem pokraj Jeruzalema. Tu su podignute dvije crkve koje podsjećaju na mjesto susreta Blažene djevice Marije i rodice Elizabete, gdje je Gospa izgovorila svoj glasoviti hvalospjev „Magnificat“. Svetište je obilježeno Gospinim hvalospjevom ispisanim na mnogim jezicima na keramičkim pločicama. Druga crkva podsjeća na dom u kojem je rođen i odrastao sv. Ivan Krstitelj. Tekst Ivanova oca Zaharije „Blagoslojen Gospodin Bog Izraelov...“ postavljen je posvuda po prostorima svetišta na raznim jezicima. U popodnevним satima, hodočasnici su pohodili špilju Isusova rođenja u Betlehemu i razgledali baziliku rođenja Isusova. Prva bazilika podignuta je od cara Konstantina, na mjestu gdje je palestinac biskup Euzebij Cezarejskitvrdio da je bila špilja Isusova rođenja. Kasnije je car Justinian uljepšao baziliku i ona je uglavnom takva sačuvana do naših dana. Daljnje radove na njoj će izvršiti Jeruzalemska latinska Crkva i Carigradska grčko-pravoslavna Crkva u 12. stoljeću. Uslijed raznih ratova i nemira, danas su tri Crkve (su)vlasnice ovog jedinstvenog svetog prostora: Grčka pravoslavna, Katolička i Armenска Crkva. Ispod bazilike Isusova rođenja nalazi se špilja sv. Josipa, špilja nevine dječice, špilja sv. Jeromea Dalmatinca. Sveti Jeronim je ovamo došao iz Rima u 46. godini života. Tu je živio više od trideset godina strogim asketskim životom, prevodeći sv. pismo na govorni latinski jezik i pišući svoje poslanice i druge teološke tekstove.... Nakon smrti bio je i pokopan u tome sakralnome kompleksu. Kasnije su kršćani njegovo tijelo prenijeli u Rim i pohranili ga u baziliku svete Marije Velike na Esqulinu gdje se i danas nalazi. Jeronimov prijevod sv. pisma nazvan Vulgata, postao je i ostao sve do naših dana osnovni

tekst sv. Pisma za svekoliku crkvenu zajednicu. Poslije podne u 16.00 sati hodočasnici su slavili sv. misu u špilji Gospina mlijeka. Prema prastaroj legendi prije bijega u Egipat, Gospa se uslijed Herodove prijetnje i progona stvrdila malog Isusa sklonila na ovo mjesto. Prema predaji koja seže do sedmog stoljeća u špilji su bila pokopana i nevina dječica ubijena u Betlehemu od Heroda. Biskup je istaknuo u propovijedi da se upravo u Betlehemu rodila druga božanska osoba - Isus Krist. Isus je mlado sunce s visine. Potom je protumačio zašto je u Istočnoj i Zapadnoj Crkvi Isusov rođendan stavljen na 25. prosinca prema Julijanskome odnosno prema Gregorijanskome kalendaru i kako je došlo do različitog datuma slavljenja ovog velikog kršćanskog blagdana. Simbolika Isusova dolaska u štali među pastirima je snažan Božji govor. Bog dolazi čestitima srcem. Okoliš je neugodan i neprikladan ali je srce bitno. Kako je bilo u povijesnome Isusovome dolasku to se i ponavlja kroz svu povijest čovječanstva do eshatona. Bog pohađa čovjeka i otkriva se čovjeku koji nije nadut, napuhan kao žaba, nego je skroman, malen i otvoren. Tu se utjelovljuje. Tu se izvršava njegovo otkupiteljsko djelo..... Nadalje biskup je istaknuo kako je naš Bog Bog ljubavi. Bog ljubavi se utjelovljuje, dolazi na svijet ovde u Betlehemu. Kuca na vrata srca svakog čovjeka. Bogu nitko nije nevažan - zaključio je biskup. Peti dan boravka u Svetoj Zemlji bio je posvećen pohodu Jeruzalemu. Naprije su pohodili Zid plača. Potom je uslijedila pobožnost Križnog puta ulicama starog Jeruzalema. Ova pučka pobožnost završila je pohodom bazilici Isusova groba. Trebalo je čekati nekoliko sati do ulaska u Božji grob i na razgledanje same bazilike, Kalvarije, kapelice sv. Jelene i drugih svetih mjesta u bazilici. Tisuće pobožnih štovatelja svaki dan strpljivo čekaju na ulazak u Isusov grob i uopće u baziliku. Zasigurno to je najsvetiće mjesto u Jeruzalemu za nas kršćane. U poslijepodnevnim satima hodočasnici su pohodili Maslinsku goru. Pohodili su mjesto Isusova uzašašća, crkvu Isusova plača nad Jeruzalemom i potom crkvu gdje se Isus znojio krvavim znojem. Na početku sv. mise biskup je pozvao sve na molitvu za naš narod i poglavito za hrvatske uznike u Haškom zatvoru. U homiliji je progovorio o Isusovoj tjeskobi u Getsemaniju. Po završetku misnog slavlja, hodočasnici su ostali u molitvi i tišini. Svi koji su to htjeli mogli su se u bazilici i u samome vrtu pojedinačno ispovijediti. Šestog dana, na nedjelju Krista Kralja, svečano misno slavlje, za hodočasnike u Svetoj Zemlji, msgr. Bogdan predvodio je u pustinji. Bio je to trenutak prisjećanja na Isusovu kušnju u pustinji

te promišljanje o vlastitim kušnjama koje susrećemo u životu. Msgr. Bogdan je u homiliji progovorio o kršćanskoj antropologiji. "U činu začeća ljudskog života roditelji daju djetetu fizički život a Bog udahnjuje besmrtnu dušu. U nastanku novog života sudjeluju tri osobe, otac i majka i Bog Stvoritelj. I mi stoga nismo gospodari ljudskog života nego samo upravitelji (administratori)" - poručio je biskup. Čovjek ima svoj početak ali nema svoga kraja. On je stvoren za nebo. Tumačeći nedjeljno evanđelje od svetkovine Krista Kralja, pozvao je da u živom čovjeku promatramo osobu - čovjeka koji je slika Božja. Bog će nas u konačnici prosuđivati po djelima ljubavi. U sime bližnjemu promatrati Isusa koji od nas očekuje riječ utjehe, ohrabrenje, čašu hladne vode, itd. Nužno je da vjernici žive život sukladno poruci današnjeg evanđelja: gladnog nahraniti, žednoga napojiti, bolesnog pohoditi i to u svojoj obitelji, sredini. Biti produžena ruka Božje ljubavi prema potrebnome čovjeku u kojem gledamo Isusa. Ako li živimo kao da Boga nema ili nam je on samo servis kad mi zatreba, to nije dobro. Ljudski život treba gledati pod vidom vječnosti. Domovina je naša na nebesima, to je naš cilj. Ova pustinja svojom tišinom govori nam o Bogu. U njoj je Bog govorio pojedincima i jednome cijelom narodu. I mi se stoga ponekad povlačimo poput Isusa u osamu; na duhovne vježbe, u svoju crkvu kako bi nakon promišljanja i molitve mogli još zauzetije kršćanski živjeti i djelovati - poručio je biskup. Hodočašće se nastavilo prema rijeci Jordanu gdje je prema predaji Ivan krstio Isusa. Bilje to prigoda za ispunjaj vjere i obnovu krsnih obećanja što su i hodočasnici učinili pod biskupovim vodstvom. Slijedeća postaja hodočasnika bila je tvrđava Masada. Prema nekim egzegetama Masada bi bila i mjesto u pustinji kamo je došao David nakon susreta sa Šaulom. O tvrđavi Masadi doznaje se više od povjesničara Josipa Flavija koji opisuje invaziju Rimljana i junačko odolijevanje Židova nekoliko godina pred rimskom silom i poslije pada Jeruzalema. I kad su Rimljani konačno prodrili u Masadu zatekli su unutra mrtve Židove. Radije su jedni druge pogubili nego li se predali Rimljanim. U XX. stoljeću Masada je istražena, iskopine su dobro konzervirane a židovska vojska na tome mjestu svake godine slavi Dan oružanih snaga s prisegom novih ročnika. Poslije Masade hodočasnici su posjetili Mrtvo more. Tu je bila prigoda i za kupanje tko je želio. Vozeći se uzduž Mrtvog mora vodići su izvijestili hodočasnike o Kumranskim spisima i nalazima pored mrtvog mora koji potvrđuju autentičnost nekih tekstova iz Stoga Zavjeta i bacaju novo svijetlo u stoljeća "kad je Bog govorio ocima po prorocima".

Sedmog dana, i posljednjeg dana boravka u Svetoj Zemlji, hodočasnici su najprije pohodili crkvu u podnožju Maslinske gore u kojoj je prema predaji pokopana Blažena Djevica Marija i mjesto odakle je dušom i tijelom bila uznesena na nebo. Potom su pohodili Sion, Dvoranu posljednje večere i crkvu Gospina usnuća koju drže njemački benediktinci. Tu su slavili završnu hodočasničku sv. misu i otpjevali Te Deum. Biskup Bogdan je u homiliji govorio o sadržajima iz života prve kršćanske zajednice koji su vezani uz brdo Sion. „Na kraju ovog hodočašća, na mjestu Pedesetnice, odakle su kršćanski vjerovjesnici oboružani iskustvom Božje blizine i dobrote krenuli u svijet svjedočiti Istinu o Isusu Kristu na lazimo se u sličnoj situaciji. Iskustvo prve Crkve bilo je iskustvo susreta vjernika s Bogom živim. Bog u svojoj Crkvi ostaje i djeluje po sakramen-

timu koji su uvijek susret neba i zemlje, susret Boga i čovjeka. Bog je htio posvetiti sve ključne trenutke ljudskoga života, od rođenja do smrti. Sakramenat krštenja povezan je uz krštenje, bolesničkog pomazanja uz bolest i prijelaz u vječni život, isповijedi uz trajno čišćenje duše od nesavršenosti i grijeha. Središnje otajstvo koje okuplja i ujedinjuje Crkvu je sakramenat presvete euharistije koji daje život Crkvi. Učenici iz Emausa prepoznali su Gospodina u lomljenju kruha. Biskup je poželio svim hodočasnicima da im iskustvo Svetе Zemlje pomogne da uvijek prepoznaju Gospodina u lomljenju i blagovanju euharistijskoga kruha. Sve ih je povjerio Presvetoj Djelici Majci Crkve i kraljici obitelji. Hodočasnici su istoga dana poslije podne 27. studenoga iz zračne luke u Tel Avivu poletjeli za Zagreb.■

Posveta kapelice blaženog Ivana Merza na vojnom poligonu

Slunj, 8. prosinca 2017.

Na Vojnom poligonu "Eugen Kvaternik" u Slunju, na svetkovinu Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije, u petak 8. prosinca 2017. godine održana je svečanost blagoslova kapelice Blaženog Ivana Merza. Ovaj poligon ima iza sebe bremenitu prošlost: na njemu je 1871. ubijen Eugen Kvaternik, vođa Rakovačke bune, na njemu je JNA godinama uvježbavala agresiju na Republiku Hrvatsku, na njemu su stradali mnogi u vrijeme Domovinskoga rata u pokušaju da obidu svoje kuće u okupiranom kraju. Na ovom vježbalištu organiziraju danas vježbe članice NATO-pakta čiji je član i Hrvatska. Dvanaest godina od blagoslova i polaganja kamena temeljca za kapelicu na vojnem poligonu "Eugen Kvaternik" u Slunju sagrađena je i dovršena kapelica blaženog Ivana Merza. Sve radove izveli su pripadnici postrojbi, djelatne vojne osobe i namještenici. U povremenim zahtjevnijim radovima pomagali su pripadnici Središta za borbenu obuku. Blagoslovu kapelice blaženog Ivana Merza i euharistijskom slavlju prisustvovao je načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga RH, general zbornik Mirko Šundov koji je ujedno bio i izaslanik predsjednice RH i vrhovne zapovjednice OSRH, iz-

slanik potpredsjednika Vlade i ministra obrane Republike Hrvatske, posebni savjetnik ministra obrane Božo Kožul, ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved, zapovjednik Hrvatske kopnene vojske general pukovnik Mate Ostović uz predstavnike Grada Slunja i Karlovačke županije, te druge uzvanike i goste. Uz vojnog ordinarija msgr. Juru Bogdana, na svečanosti je sudjelovao i msgr. Nikola Kekić križevački vladika, dvadesetak vojnih i policijskih kapelana i drugih svećenika. Svečanost blagoslova novoizgrađene kapelice započela je u petak, na blagdan Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije, procesijom od Zapovjedništva Središta za borbenu obuku do crkve blaženog Ivana Merza. Obred blagoslova i sv. misu predvodio vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan. U 10.45 sati krenula je procesija prema crkvi. Nakon procesionalnog križa na čelu, vojnici su nosili drveni kip zaštitnika vojne kapelaniye blaženog Ivana Merza. Za njima su išli vojni i policijski kapelani i drugi svećenici s biskupima msgr. Bogdanom i msgr. Kekićem, potom povorka s predstvincima državnih, vojnih, lokalnih vlasti i ustanova, vojnici, branitelji i drugi uzvanici. Klapa Hrvatske ratne mornarice "sv. Juraj" pje-

vala je litanije svih svetih i poslije je animirala liturgijsko pjevanje pod sv. misom. General pukovnik Mate Ostović zapovjednik HKO-va, pred zaključanim vratima novoizgrađene crkve predao je ključ vojnemu ordinariju msgr. Juri Bogdanu a on ga je predao vojnom kapelanu na Slunju don Milenku Majiću koji je otključao vrata. Prvi je u crkvu stupio biskup, a za njim drugi svećenici i prisutni vjernici. Vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan je potom pristupio blagoslovu kapelice. U svojoj propovijedi msgr. Bogdan se osvrnuo na crkvu građevinu koju je izgradila živa Crkva vjernika. „Vidljiva zgrada crkve građevine, upravo označava živu Crkvu, mistično tijelo Kristovo sastavljeno od vjernika, živog kamenja, živih Božjih hramova. Označava Crkvu Zaručnicu i majku, koja hodočasti ovom zemljom, a također i Crkvu proslavljenu na nebu. Stoga je ispravno da se ova zgrada - građevina, određena isključivo za okupljanje vjernika i slavljenje svetih otajstava, posveti svečanim činom blagoslova kako je to u Crkvi običaj od ranih stoljeća kršćanstva. Činom blagoslova, posvete ona postaje sveto mjesto, Božji hram, pa je stoga s pravom možemo zvati crkvom, kapelom“ - rekao je biskup. Govoreći o oltaru kojeg je biskup također blagoslovio rekao je: „Oltar označava Krista, svećenika Novog Zavjeta, živi oltar nebeskog hrama. Oltar je također i žrtvenik na kojemu se Krist žrtvovani Jagajac

sam prikazuje i čija se žrtva po rukama svetog anđela, kako molimo u prvoj euharistijskoj molitvi, prenosi Bogu Ocu na nebeski oltar. Oltar je ujedno i blagdanski stol s kojega se vjernicima daje duhovna hrana i piće, kako bi i oni sami - čija su srca duhovni oltari - kako ih nazivaju sveti crkveni oci, mogli Bogu prikazivati žrtvu vlastitog života. Zato se oltaru, na kojem se u svakoj Svetoj Misi uprisutnjuje ona ista žrtva Kristova na Kalvariji, i unutar Svetе Mise i izvan liturgijskog slavlja, iskazuje posebna počast“. U drugome dijelu homilije biskup je govorio o bl. Ivanu Merzu kojemu je posvećena novoizgrađena kapelica. „Ovu kapelu, braćo i sestre, posvećujemo u čast blaženoga Ivana Merza, vjernoga sina našega naroda. On je bio liturgijska duša. Kako navode njezini životopisci, sveta je Misa bila središte njezina apostolskog djelovanja. Tu je svaki dan crpio snagu i apostolski žar“ rekao je biskup. Potom je naveo nekoliko tekstova bl. Merza o euharistiji: „Gdje je nama ljudima Bog prisutniji negoli u presvetoj Euharistiji? Euharistija napušta dušu rasvjetom koja je svjetlica od dana, koja je pretvara u duševno zadovoljstvo, koja smiruje u osjećanju nečega nepoznatog i neizmjernog. Ne zaboravimo na Kristovu neizmjernu ljubav i posvetimo veću pažnju maloj bijeloj Hostijici, koja osamljena na nas čeka u studenim crkvicama“.

Biskup Bogdan se u završnome dijelu homilije osvrnuo i na svetkovinu Bezgrešnog Začeća: „Danas svoj pogled uzdižemo i našoj nebeskoj majci Blaženoj Djevici Mariji čije Bezgriješno Začeće slavimo da bude danas uz nas u slavlju ove svete Misne žrtve kao što je bila uz križ Isusov na Kalvariji. Blažena je Djevica Marija duboko povezana s Crkvom. Ona koja je od Boga sačuvana od svake mrlje Istočnoga grijeha i ispunjena svakom milošću, kako bi postala dostoјnom majkom Božjega Sina, označava početak Crkve, Kristove Zaručnice bez mrlje i bore, koja sjaji od ljepote Molimo je, njoj osobito dragom molitvom krunice, da bi i nas, ona Bezgriješna, sačuvala od pogibelji grijeha i da bi i nas ona, sva sveta, svojim zagovorom učinila svetima, da budemo uistinu njezini sinovi i kćeri, njezina ljubljena djeca“. Zaključio je svoje razmišljanje drevnom molitvom Crkve Bogorodici: „*Pod twoju se obranu utječemo sveta Bogorodice, ne odbaci molitve naše u potrebama našim, nego nas od svih pogibelji osloboди, Djevice slavna i blagoslovljena, Gospodo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuči, svojemu nas Sinu izruči!*“.

Na kraju mise je vojni kapelan don Milenko Majić zahvalio mnogima, od visokih časnika do pojedinaca i poduzeća koji su pomogli izgradnju kapelice.

Drugi dio slavlja „Agape“ nastavljen je u restoranu Vojnog poligona „Eugen Kvaternik“. Svi sudionici su imali prigodu razgledati izložbu fotografija koje prikazuju tijek izgradnje crkve kapelice. Jelo je blagoslovio vojni ordinarij koji je u kratkom govoru poželio „da ova crkva bude mjesto susreta s Bogom te da njene brave i ključevi ne zahrđaju!“ Nazočnima su se obratili i drugi uzvanici. Posebni savjetnik ministra obrane Božo Kožul podsjetio je na važnost potvrđivanja neraskidive veze hrvatskih branitelja i Crkve: „Kao dio populacije ponosnih branitelja mogu izreći zahvalnost za svu potporu, za svu utjehu i svu duhovnu skrb koju ste nam u teškim, ali časnim

vremenima Domovinskog rata pružali. Vjerujem kako će ova kapelica od danas u svoj svojoj punini, ovdje na vojnom poligonu Eugena Kvaternika u Slunju, biti mjesto duhovne potpore, snaženja u vjeri“, rekao je Kožul i dodao kako je za većinu pripadnika Hrvatske vojske duhovna skrb koju dobivaju od Vojnog ordinarijata izvor dodatne snage, moralnih vrijednosti, čovjekoljublja i domoljublja. „Znam da će se ta neraskidiva nit, čvrsta povezanost nastaviti i da će ova kapelica, rađena ljubavlju, građena srcem, biti još jedan dokaz naše okrenutosti vjeri, koja nam je toliko toga dobroga podarila, usadila i činila nas i čini i boljim vojnicima, ali prije svega boljim ljudima“. Načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga RH, general zbora Mirko Šundov u svojoj pozdravnoj riječi je kazao: „Crkvu i vjeru doživljavamo kao dio svog identiteta. Hrvatski vojnik se uvek oslanja na Crkvu pogotovo u onim najtežim trenucima, a to je bio slučaj i za vrijeme Domovinskog rata kada smo oko vrata nosili krunice“. Prisutnima su se obratili zapovjednik Hrvatske kopnene vojske general pukovnik Mate Ostović, postulator kauze bl. Ivana Merza o. Božidar Nagy SJ, zapovjednik Vojnog poligona „Eugen Kvaternik“ pukovnik Mario Lilić i vladika križevački msgr. Nikola Kekić. Vojni kapelan don Milenko Majić i zapovjednik Vojnog poligona „Eugen Kvaternik“ pukovnik Mario Lilić uručili su zahvalnice onima koji su pomogli u izgradnji kapelice i u izradi fotomonografije pod nazivom „Od bajte do crkve“. Posebna zahvalnica uručena je i samom zapovjedniku Vojnog poligona „Eugen Kvaternik“ pukovniku Mariu Liliću za poseban doprinos i angažman oko izgradnje crkve bl. Ivana Merza. KUD „Korana“ Slunj u narodnim nošnjama je obogatio slavlje svojim kulturno-umjetničkim programom.■

Branko Čagelj, đakon Vojnog ordinarijata

Zagreb, 10. prosinca 2017.

Vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan predvodio je 10. prosinca o.g. u crkvi sv. Mihaela, na Policijskoj akademiji u Zagrebu misno slavlje tijekom kojeg je zaredio za đakona Branka Čagelja. S biskupom su koncelebrirali generalni vikar o. Jakov Mamić OCD, biskupski vikari don Marko Medo i fra Frano Musić OFM, policijski i vojni kapelani i drugi svećenici. Kod oltara su posluživali bogoslovi Vojnog ordinarijata i bogoslovi iz karmelske zajednice u Rematama gdje je Branko boravio posljednje tri godine. Pozdravljajući na početku misnog slavlja nazočne, biskup Bogdan je izrazio radost Brankovu današnjem koraku u slobodi kojom Isusu Kristu povjerava svoju sudbinu i svoje predanje u Vojnoj biskupiji o 20. obljetnici njezina postojanja. Na temelju naviještene Božje riječi, misnih tekstova druge nedjelje Došašća, biskup je u homiliji govorio o poslužiteljima Božje riječi koji su glasnici Božje volje u njegovome narodu. U Babilonskome sužanstvu prorok opominje narod da ostane ukorjenjen u vjeri otaca. Tješi svoje

sunarodnjake da gorčinu ropstva koje ide svome kraju prime kao pokoru za okajavanje vlastitih grijeha. Sveti Petar opominje članove prve kršćanske zajednice na ispravno tumačenje ponovnog Isusova dolaska. U kontekstu Došašća - vremena kad se cjelokupna vjernička zajednica priprema za Božić, dan kad se sjećamo povijesnog Isusova dolaska u Betlehemu, razmišljamo i o ponovnome Isusovome dolasku kad će u slavi doći suditi žive i mrtve. Bit će to kraj ljudske povijesti i svijeta. Sigurno je da će se to zbiti ali kada? To ni anđeli na nebu ne znaju. Vrijeme između ova dva dolaska je veliko Došašće čovječanstva, veliki advent ljudskoga roda. Naš Branko koji će uskoro primiti đakonski red i priprema se za prezbiterat s ostalim članovima Crkve živi i živjet će ovo Veliko Došašće u posebnoj ulozi Božjeg čovjeka, poslužitelja Božje riječi i djelitelja Božjih otajstava. Stavlja se Bogu na raspolaganje kako bi bio instrumenat njegove milosti, dobrote i ljubavi u ovome svijetu. Primjer Ivana Krstiteљa iz evanđelja II. Nedjelje Došašća, primjer je

ustrajnog Božjeg čovjeka, neslomivog karaktera, koji se nikog ne boji osim Boga. Bio je ponizan i skroman pred onim kojemu je pripremao dolazak. Njegovo je ime upisano trajno u Božje srce. Na završetku misnog slavlja novozaređeni đakon Branko se obratio rodbini, prijateljima i prisutnima. Izrazio je zahvalnost svima koji su se ugradili u njegov dosadašnji život i formaciju. Potom je biskup u svoje ime, i u ime nazočnih svećenika i vjernika novom đakonu uputio čestitku. Čestitao je njegovoj majci i rodbini. Zahvalio je svima onima koji su se svojom ljubavlju i žrtvom ugradili u njegov život: roditeljima, sjemeničnim poglavarima, župnicima i drugim svećenicima. Sve je pozvao da budu molitelji za nova duhovna zvanja u Vojnoj biskupiji te je na novozaređenog đakona i sve nazočne zazvao Božji blagoslov.

Đakon Branko Čagelj, podrijetlom iz župe Bistrica kraj Uskoplja, sin pok. Perice Čagelja (premijnuo 2006. godine) i Ivke rođ. Gavrić, rođen je 6. siječnja 1983. godine u Bugojnu, u obitelji s šestoro djece. On je drugi po redu. Kršten je u župnoj crkvi sv. Male Terezije u Bistrici. Usljed ratnih događanja obitelj je 1993. godine bila prisiljena

napustiti rodno mjesto. Najprije su se nastanili u Staroj Mokošici, potom Gružu i onda u Orašcu pod kraj Dubrovnika. Sakrament prve svete ispovijedi i pričesti Branko je primio u župi sv. Spasa (Stara Mokošica), a krizme u župi sv. Križa u Gružu.

Srednju komercijalističku-ekonomsku školu smjer komercijalista završio je u Dubrovniku (tri godine) i posljednju godinu u Splitu. Nakon radnog isukstva odlučio se za svećeništvo. Filozofsko-teološki studij je završio na Filozofsko-teološkom Institutu Družbe Isusove u Zagrebu 2017. godine. Službe lektorata i akolita primio je u Družbi Isusovoj čiji je član bio pet godina. Posljednje tri godine formacije boravio je u odgojnoj ustanovi kod otaca karmelićana u Remetama u Zagrebu kao bogoslov Vojnog ordinarijata.

Vojni ordinarij u RH Jure Bogdan je odredio da za pastoralnu praksu bude u ustanovi Vojnog ordinarijata na ispomoći, gdje se od početka listopada pripremao za đakonat. Prije ređenja je obavio petodnevne duhovne vježbe. Ispovijest vjere i Prisegu vjernosti pri preuzimanju službe, koja se ima obavljati u ime Crkve, imao je u kapelici Vojnog Ordinarijatu, 9. prosinca ove godine.■

Održana komemoracija i misa zadušnica za pok. Slobodana Praljka, umirovljenog generala Hrvatske vojske Zagreb, 11. prosinca 2017.

Komemoracija generalu Slobodanu Praljku održana je 11. prosinca u prepunoj dvorani "Vatroslav Lisinski" u Zagrebu u organizaciji Hrvatskog generalskog zbora. Ondje su došli mnogi njegovi priatelji i suborci iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Uz zamjenika predsjednika HDZ-a i potpredsjednika Hrvatskog sabora Milijana Brkića, potpredsjednika Vlade i ministra obrane Damira Krstičevića, ministra hrvatskih branitelja Tomu Medveda, došli su mnogi drugi saborski zastupnici, političari i ugledni gosti iz javnog i društvenog života. Komemoracija je započela Gundulićevom Hymnom slobodi čije je stihove pročitao glumac Dragan Despot. Zatim su govorili o životu i značenju generala Praljka: saborski zastupnik HDZ-a Miroslav Tuđman, Zlatko Vitez, glumac i dugogodišnji priatelj generala Praljka te predsjednik Hrvatskog generalskog zbora Pavao Miljevac. U sklopu programa ženska klapa Drača iz Mostara izvela je nekoliko pjesama. U popodnevnim satima, misa zadušnica za po-kojnog generala Slobodana Praljka služena je za-vjetnoj u crkvi Sveta Mati Slobode na Jarunu. Misno slavlje predvodio je msgr. Jure Bogdan, vojni ordinarij u RH, u koncelebraciji sisačkog biskupa msgr. Vlade Košića, provincijala salezijanske Provincije don Peje Orkića, župnika don Ante Vasilja i dvadesetak svećenika. Svojim pjevanjem misno slavlje animirala je ženska klapa Drača iz Mostara. Uz mnogobrojni vjerni puk koji je crkvu ispunio do zadnjeg mjesta na misi zadušnici su bili nazočni mnogi predstavnici generalskog zbora, invalidi Domovinskog rata, branitelji i drugi ugledni gosti. Na početku propovijedi biskup Bogdan se obratiriječima: "Ožalošćenoj obitelji, rodbini, priateljima i znancima, Hrvatskome generalskom zboru, svima koji su pogođeni iznenadnom smrću Slobodana Praljka, generala Hrvatske vojske izražavam sućut. Suosjećamo s Vama u Vašoj boli. Želimo i molimo da Vam naša ljudska blizina i molitva za njegovu dušu, ublaže bol i olakšaju patnju. Njegova smrt nas je iznenadila. Za nijednu smrt nismo nikada dovoljno spremni, poglavito kad je ona iznenadna". Zatim je biskup rekao da "završetak zemaljskog života Slobodana Praljka u Haškoj sudnici, u trenutku izricanja teške presude za šestoricu hrvatskih uznika

i kvalifikacija za njih i za njega osobno, i potom usklik „Slobodan Praljak nije ratni zločinac. S prijezirom odbacujem vašu presudu!" ostat će zabilježeni u analima svjetskih sudova i sudovanja, ma kako je željeli omalovažiti, utišati i zanijekati. Njegova gesta, usklik i slika obišli su svijet. Izravno su ubilježeni u kolektivnu memoriju svjetskog pravosuđa. I koliko god izgledaju kao točka na rečenici jednoga pravnoga postupka i jednoga života, to nisu. Da paradoks bude veći dogodilo se to 'u hramu svjetske pravde' gdje bi, koliko god to bilo zahtjevno i teško, koliko toliko objektivna pravda morala biti zadovoljena" Biskup je nastavio da "pod dojmom završetka njegova zemaljskog života, spontano razmišljamo o ljudskome životu, o vlastitome životu, o kršćanskim načelima čuvanja i zaštite života. 'Svatko je za svoj život odgovoran pred Bogom koji mu ga je darovao. On ostaje vrhovni gospodar života. Mi smo dužni prihvatići život sa zahvalnošću i davati ga njemu na čast a sebi na spasenje. Upravitelji smo a ne vlasnici života koji nam je Bog povjerio. Njime ne raspolažemo' uči nas sveti papa Ivan Pavao II.. Glede vječnog spasenja duše onih koji su sami sebi oduzeli život Crkva izričito naučava: 'Ne treba očajavati glede vječnog spaša osoba koje su same sebe umorile. Bog im može, putovima koji su samo njemu znani, pružiti priliku spasonosnog kajanja. Crkva moli za one koji su si oduzeli život'. Kod svakog sprovoda i ukopa i kod mise zadušnice, Crkva predlaže vjernicima za razmišljanje više tekstova iz Starog i Novog zavjeta koji bude nadu, koji 'Božjim očima' promatraju ljudski život. U izboru evanđeoskih tekstova na prvo mjesto redovito stavljaju dio Isusova govoru iz pera evanđeliste Mateja. (Taj dio evanđelja smo upravo slušali). Osam blaženstava sačinjavaju uvod u veliki Isusov govor na gori. U ovom, možemo slobodno kazati programatskom govoru, Isus kao novi Mojsije na novome Sinaju obznanjuje svojim mesijanskim autoritetom novi evanđeoski zakon kraljevstva Božjega za sve članove novog naroda Božjeg. Isus dobro poznaće ljudsko srce željno sreće. Svaki čovjek želi biti sretan. Posljedično tome to pokušava ostvariti u suglasju s onim što shvaća kao sreću: bogatstvo i novac, uspjeh i društveni položaj, si-

gurnost i ljubav, moć i gospodarenje, tjelesni užiti, itd. Isus ovdje predlaže siguran put prema sreći, put koji je nov, ali i u sebi težak i paradoksalan. Govor od osam blaženstava je najrevolucionarnija stranica u evanđelju jer u njemu Isus uspostavlja potpunu inverziju zemaljskih kriterija sreće. Proglašava blaženima one koje svijet drži nesretnima: siromašne duhom (suprotnost onima koji su puni sebe) i gladne, one koji plaču i trpe, milosrdne koji znaju oprostiti, čestite i čiste srcem, one koji promiču mir – mirotvorce i odbacuju nasilje, proganjene radi njihove pravednosti, pogrđene, oklevetane, prognane.... I zaključuje „Radujte se i kličite velika je plaća vaša na nebesima“ (Mt 5, 12). Zbog njihove novosti, radikalnosti i paradoksalnosti, ima onih koji drže da su blaženstva utopija, da su neostvariva u životu i da im nedostaje minimalna životna logika i mudrost; Za druge, blaženstva su najuzvišeniji čisti duhovni ideal ali neostvariva. Uza sve to Isus ih je izrekao svjestan njihova značenja i njihove važnosti. Predložio ih je onda kao što ih predlaže i danas, svakome čovjeku i ženi koji žele slijediti njegov put, jer u sebi objedinjuju temeljne odrednice kako biti njegovim učenikom, kako usvojiti duh kraljevstva i postići potpunu sreću, puninu kroz put čišćenja i oslobođanja. Prije Krista nitko se nije usudio nešto sličnoga ustvrditi. Blaženstva su u sebi toliko paradoksal-

na da ih može razumjeti samo onaj tko ih živi i prakticira kao što je to činio i sami Isus. Njegov život sadrži najbolji ključ interpretacije blaženstava. Bio je siromašan, ubog i krotak, gladan i žedan pravednosti, mirotvorac i pomiritelj. Bio je progonjen i podnio je smrt na križuradi čovjeka. Osuđen je u Jeruzalemskoj sudnici po zakonu najviših auktoriteta carskoga i hramskoga, bez ikakove primisli ili mogućnosti revizije procesa, grob mu je bio zapečaćen i pažljivo čuvan. Uza sve to, nijednom riječju ili gestom nije stazio u pitanje svoj govor na Gori. Utjelovljenje u ljudski život blaženstava, postaje tako za njegove učenike program koji je ostvariv i moguć. ‘Blago ožalošćenima: oni će se utješiti! Blago gladnim i žednim pravednostima oni će se nasititi! Blago proganjениma zbog pravednosti njihovo je kraljevstvo Božje’. Kako li su ove riječi danas aktualne i kako li ih još intenzivnije proživljavamo!? ‘Vijest o presudi hrvatskim generalima iz Bosne i Hercegovine (napisao je u pastirskome pismu msgr. Želimir Puljić zadarski nadbiskup 30. studenoga ove godine) duboko je potresla Hrvate u BiH, kao i žitelje diljem Hrvatske koja je od početka podržavala osnivanje tog među-narodnoga sudišta, jer je bila izložena nemilosrdnoj agresiji jugoslavenske vojske i srpskih paravojnih formacija. No, kao što znamo na tom sudištu događali su se veliki ‘politički lomovi’ jer,

ono je osnovano da bude 'u službi politike'. A kao 'politička ustanova s određenim ciljevima', kako piše u 'Haaškoj formuli' (V. Starešina) stječalo se dojam kako se Hrvatsku 'haaškim sudom ucjenjivalo' i vršilo pritisak. Razumljivo je onda zašto je pokojni kardinal Franjo Kuharić savjetovao odgovornima u javnom životu neka se ni pred kim 'ne klanjaju i ne daju ucjenjivati'. Ni kreditima, ni obećanjima, ni ulaskom u EU. 'Sloboda se ne prodaje ni za kakvo blago', ostavili su nam stari Dubrovčani trajnu opomenu u kamenu" rekao je biskup i potom nastavio: "Na sami dan Haške presude, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti je priopćila da je 'presuda Haaškog suda šestorici Hrvata iz BiH nepravedna, da nije utemeljena na povijesnim činjenicama i neće pridonijeti pomirenju, te da u ratnim događanjima u BiH s hrvatske strane nije postojao udruženi zločinački pothvat' (Hina, 29.11.2017.). Braća i sestre. Što nam je činiti? Više nego ikad osjećamo kako nam je sada potrebno mirno, dostojanstveno i hrabro nastaviti svjedočiti za istinu. Isto tako, osobno i zajednički moliti. Mi smo kršćani i mi čvrsto vjerujemo u Božji sud i Božju pravdu. Božji sud je različit od ljudskih sudova po svojoj absolutnoj pravednosti i transparentnosti, ali i velikoj Božjoj ljubavi i milosrđu. U toj vjeri smo kršteni i odgojeni. U toj vjeri smo danas ovdje okupljeni oko Gospodnjeg oltara u crkvi Sveta Mati Slobode... Samo za jednog čovjeka je Isus rekao 'Za ovog bi bolje bilo da se ni radio nije'. Molimo danas za dušu pok. Slobodana Praljka. To je razlog našeg dolaska ovdje u ovu

crkvu. Prepuštamo ga milosrđu Božjemu. Neka dobri i milosrdni Bog primi sve dobro koje je on za zemaljskoga života učinio. S autorom iz Knjige tužaljki i mi molimo: 'Spomeni se bijede moje i stradanja, pelina i otrova! Bez prestanka na to misli i sahne duša u meni. To nosim u srcu i gojim nadu u sebi. Dobrota Gospodnja nije nestala, milosrđe njegovo nije presušilo' (Tuž 3, 19-22.). Kao što smo činili u tijeku rata i agresije na Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, kada smo žarko sklapali ruke i čvrsto se držali zajedno i danas molimo zajedno. Usprkos ogromnih patnji i stradanja u vrijeme rata, imali smo visoki stupanj povjerenja i zajedništva, suradnje i solidarnosti. To je bilo okrunjeno slobodom i nezavisnošću zemlje, iako su se tomu protivili brojni svjetski političari. Tomu su najviše doprinijeli naši branitelji i generali na čelu s predsjednikom doktorm Franjom Tuđmanom kojem je juče bila obljetnica smrti, brojni vjernici svojim molitvama i svećenici utješnim riječima, sakramentima, te karitativnom i duhovnom potporom. I sada kao vjernici imamo pravo i obvezu moliti se i boriti za pravdu i istinu. Preporučimo stoga u molitve uznike Hrvate u Haagu s njihovim obiteljima. Uključimo u molitve sve ranjene, nestale i ponizene diljem Hrvatske, Bosne i Hercegovine i svijeta. Neka Gospodar povijesti i ljudskih sudbina daruje svoju pomoć i utjehu svima koji pate i trpe zbog nepravde, te svim progonjenima diljem svijeta udijeli pravi mir srca koji jedino on može darovati", zaključio je biskup Bogdan. ■

KRONIKA VOJNOG ORDINARIJA MSGR. JURE BOGDANA

LISTOPAD 2017.

Marija Bistrica, 1. listopada 2017., nedjelja. Dvadeset i peto jubilarno hodočašće hrvatske vojske, policije i hrvatskih branitelja u Hrvatsko nacionalno svetište u Mariji Bistrici. Svečanu sv. misu uz veliko učešće vjernika predvodio je msgr. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije. Koncelebrirali su biskupi msgr. Tomo Vukšić vojni ordinarij u Bosni i Hercegovini, msgr. Nikola Kekić križevački vladika, msgr. Juraj Jezerinac umirovljeni vojni ordinarij u RH, msgr. Jure Bogdan vojni ordinarij u RH, prvi tajnik apostolske nuncijature u RH msgr. Janusz Stanislaw Blachowiak, više hrvatskih provincijala iz raznih redovničkih zajednica, vojni i policijski kapelani te drugi svećenici. Na misi su bili ministri u hrvatskoj vladi: Damir Krstičević – potpredsjednik Vlade i ministar obrane, Davor Božinović – ministar unutarnjih poslova, Tomo Medved – ministar branitelja, Marina Pendeš - ministrica obrane Bosne i Hercegovine, načelnik Glavnog stožera OS RH general zbora Mirko Šundov, glavni ravnatelj policije Nikola Milina, visoki vojni, policijski, kulturni, društveni dužnosnici, itd. Hodočašću se pridružio u drugome dijelu (križni put) poljski ministar obrane Antoni Macierewicz. Slavlje sv. mise izravno je prenosila Hrvatska radio televizija. Na Bistričkoj kalvariji biskup je u 15.00 sati, u zajedništvu s msgr. Tomom Vukšićem i msgr. Jurjem Jezerincem predvodio pobožnost križnoga puta. Istoga dana navečer biskup msgr. Bogdan zajedno s biskupom msgr. Jezerincem sudjelovao je u euharistijskome slavlju u Varaždinskoj stolnoj crkvi na proslavi dvadesete obljetnice Varaždinske biskupije.

Kamensko, 2. listopada 2017., ponedjeljak, Sveti anđeli čuvari. Dan kapelanje. Predvodio sv. misu u vojarni na Kamenskome i propovijedao. U koncelebraciji su sudjelovali don Milenko Majić, don Vladislav Mandura te više vojnih, policijskih i drugih svećenika.

Zagreb, 3. listopada 2017., utorak. Na poziv vlc. Josipa Ružmana, u 18.30 sati u Velikoj Gorici, biskup je predvodio sv. misu u čast. bl. Alojzija Stepinca i propovijedao. Danas se navršilo devetnaeset godina od beatifikacije bl. Alojzija.

Vinkovci, 5. listopada 2017., četvrtak. Proslava Dana kapelanje u Vinkovcima „Kraljice sv. krunice“ i sv. Ivana Kapistrana. Biskup je predvodio sv. misu i propovijedao. Sudjelovao na cijelokupnom programu proslave.

Zagreb, 6. listopada 2017., petak. Primio u Vojknome ordinarijatu gosp. Maria Raguža, djelatnika na Hrvatskoj radio-televiziji.

Osijek - Tordinci, 7. – 8. listopada 2017., subota – nedjelja. Poslije podne oputovao u Osijek. Prenočio u Vikarijatu Đakovačko-Osječke nadbiskupije. Sutra dan u nedjelju 8. listopada u župnoj crkvi u Tordincima predvodio sv. misu, propovijedao i krstio šesto dijete u obitelji Vinča i Danijele Smudić. Vinko je vojni djelatnik. S biskupom je koncelebrirao o. Dragan Majić SJ, vojni kapelan (Zapovjedništvo Oklopne i Tenkovske bojne „Kune“ GOMBR, Đakovo).

Marina (Šibenska biskupija), 9. listopada 2017., ponедјелјак. U župnoj crkvi u Marini slavio sv. misu za pok. Andriju Matijaša Pauka. Na mjesnom groblju predvodio molitvu za pok. Matijaša.

Zagreb, 10. listopada 2017., utorak. Sudjelovao u Zagrebu na zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije. Hrvatski biskupi su na zasjedanju ponovno izabrali za predsjednika HBK dosadašnjeg predsjednika msgr. Želimira Puljića, zadarskog nadbiskupa.

Zagreb, 11. listopada 2017., srijeda. Sudjelovao na zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije. Navečer sudjelovao s drugim (nad)biskupima u koncelebraciji u zagrebačkoj prvostolnici koju je predvodio novi apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup msgr. Giuseppe Pinto. To je bio prvijavni nastup novog apostolskog nuncija u RH.

Zagreb, 12. listopada 2017., četvrtak. Sudjelovao na zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije koja je završila radom sredinom dana.

Zagreb, 13. listopada 2017., petak. Primio potpredsjednika Hrvatske vlade i ministra obrane Damira Krstičevića. U pratnji ministra bili su

glavni tajnik ministarstva obrane gosp. Petar Barać i glavni savjetnik ministra Božo Kožul.

Zagreb, 15. listopada 2017., nedjelja, sveta Terezija Avilska. Na poziv bjelovarsko-križevačkog biskupa msgr. Vjekoslava Huzjaka, biskup msgr. Jure Bogdan predvodio je u večernjim satima concelebriranu sv. misu u bjelovarskoj stolnici i propovijedao. Stolna crkva u Bjelovaru posvećena je sv. Tereziji Avilskoj.

Kraljeva Sutjeska (Bosna i Hercegovina), 20. listopada 2017., petak. U poslijepodnevnim satima biskup je doputovao u Kraljevu Sutjesku kod fraňevaca Bosne srebrene. Usamostanuje i prenoćio.

Bobovac, 21. listopad 2017., subota. Sudjelovao na Šesnaestom Molitvenom danu za Domovinu Vrhbosanske nadbiskupije i Četrnaestome hodočašće na Bobovac katolika pripadnika Ministarstva obrane, Oružanih snaga BiH i redarstvenih snaga, organizirano na ostatecima drevnog grada Bobovca pored crkve sv. Mihovila arkanđela nedaleko od Kraljeve Sutjeske, šezdesetak kilometara sjeverno od Sarajeva. U spomenutoj crkvi nalaze se posmrtni ostatci nekoliko bosanskih kraljeva. Sv. misu je predvodio vrhbosanski nadbiskup metropolit Vinko kardinal Puljić i on je propovijedao. Koncelebrirali su biskupi msgr. Tomo Vukšić, msgr. Jure Bogdan i tridesetak svećenika. I ove godine okupio se veći broj vjernika na molitvu za Domovinu. Oružane snage BiH pobrinule su se za druženje nakon Svete mise po red rijeke Bukovice gdje je dijeljen vojnički grah. Istoga dana navečer biskup se vratio u Zagreb.

Zagreb, 22. listopada 2017., nedjelja. U kapelici Vojnog ordinarijata u Zagrebu, prije podne predvodio sv. Misu i propovijedao.

Zagreb, 23. listopada 2017., ponедjeljak. Biskup je sudjelovao na Policijskoj akademiji na svečanosti povodom početka školovanja 13. naraštaja policijske škole "Josip Jović", u Programu srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka. Prije same svečanosti, u kapelici sv. Mihovila na Policijskoj akademiji, služio je sv. Misu i propovijedao. U sklopu svečanosti biskup je sudjelovao na svečanome otvorenju "Centra za obuku vodiča i dresuru policijskih pasa". Blagoslovio je nove prostore i sve prisutne.

Zagreb, 24. listopada 2017., utorak. U kapelici "sv. Ivana Pavla II." u Ministarstvu obrane RH u utorak, 24. listopada 2017. godine, msgr. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup i predsjednik Hrvat-

ske biskupske konferencije, predvodio je misu i propovijedao povodom obilježavanja Dana vojne kapelani "Sveti Ivan Pavao II". Obilježavanju Dana vojne kapelani prisustvovao je vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan, potpredsjednik Vlade i ministar obrane Damir Krstičević, zamjenik načelnika Glavnog stožera OS RH general-pukovnik Drago Matanović, državni tajnici MORH-a Tomislav Ivić i Zdravko Jakop, msgr. Petar Palić glavni tajnik Hrvatske biskupske konferencije, don Marko Medo biskupski vikar za pastoral i vojni kapelan u MORH i GS OSRH, fra Frano Mušić OFM biskupski vikar za MUP i policijski kapelan na Policijskoj akademiji, posebni savjetnik ministra obrane Božo Kožul, državni tajnik Ministarstva branitelja Ivan Vukić, više policijskih i vojnih kapelana Zagrebačkog dekanata, te brojni predstavnici MORH-a i OSRH-a. Nakon mise u dvorani Doma HV-a „Zvonimir“ msgr. Puljić održao je predavanje o životu i radu svetog Ivana Pavla II., gdje je tri Papina dolaska u Hrvatsku nazvao blagoslovom za hrvatske obitelji i ratom izmučenu i napačenu zemlju. Istoga dana poslije podne, u Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Hrvatske upriličen je susret vojnoga ordinarija u Republici Hrvatskoj msgr. Jure Bogdana i zadarskoga nadbiskupa msgr. Želimira Puljića, predsjednika Hrvatske biskupske konferencije, s ministrom unutarnjih poslova u Republici Hrvatskoj gospodinom Davorom Božinovićem. Sastanku su nazočili i potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar obrane Republike Hrvatske gospodin Damir Krstičević i ministar Hrvatskih branitelja gospodin Tomo Medved; glavni ravnatelj policije Nikola Milina, državni tajnici Robert Kopal, Terezija Gras i Žarko Katić, pomoćnik ministra Ante Delipetar i glavna tajnica Ministarstva unutarnjih poslova Sanda Šimić Petrinjak. U pratinji vojnoga ordinarija msgr. Jure Bogdana bio je biskupski vikar za Ministarstvo unutarnjih poslova fra Frano Mušić OFM i bogoslov Branko Čagelj, a u pratinji nadbiskupa msgr. Želimira Puljića bili su generalni tajnik Hrvatske biskupske konferencije msgr. Petar Palić i nadbiskup osobni tajnik don Marin Batur.

Zagreb, 26. listopada 2017., četvrtak. U sjedištu Vojnog ordinarijata biskup je primio generala zbora načelnika glavnog stožera Mirka Šundova i brigadnog generala Krešu Tuškana. Uz biskupa na sastanku su bili generalni vikar o. Jakov Maćić OCD i don Marko Medo biskupski vikar za pastoral u MORH-u.

Zagreb, 27. listopada 2017., petak. U sjedištu Hrvatske biskupske konferencije sudjelovao na sastanku mješovite komisije za odnose Crkve i Države. Poslije podne oputovao u Dubrovnik radi obilježavanja proslave 25. obljetnice oslobođenja hrvatskoga juga. Biskupu je bio domaćin dubrovački biskup msgr. Mate Uzinić.

Dubrovnik, 28. - 29. listopada 2017., subota - nedjelja. Biskup je sudjelovao u subotu i nedjelju na programima proslave povodom 25. obljetnice oslobođenja hrvatskoga juga. U nedjelju 29. listopada je koncelebrirao u dubrovačkoj stolnoj crkvi Uznesenja blažene djevice Marije na sv. misi koju je predvodio msgr. Želimir Puljić predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, zadarski nadbiskup. Koncelebrirali su msgr. Mate Uzinić dubrovački biskup i nekoliko svećenika. Vojni ordinarij u RH je propovijedao. Istoga dana navečer je s msgr. Uzinićem oputovao u Zagreb.

Zagreb, 30. listopada 2017., ponedjeljak. Na Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu sudjelovao s ostalim biskupima i uzvanicima na programu blagoslova dvorane što ga je obavio kardinal Pietro Parolin, državni tajnik. U sjedištu Hrvatske biskupske konferencije s ostalim biskupima sudjelovao na sastanku s državnim tajnikom kardinalom Pietrom Parolinom. Istoga dana navečer sudjelovao u zagrebačkoj prvostolnici na sv. misi i potom na večeri s državnim tajnikom kardinalom Parolinom.

Zagreb, 31. listopada 2017., utorak. Prije podne, u Vojnome ordinarijatu, primio gosp. Dragu Štambuka.

STUDENI 2017.

Zagreb, 1. studenoga 2017., srijeda, svetkovina Svih svetih. U kapelici Vojnog ordinarijata slavio prije podne sv. misu i propovijedao. Koncelebrirali su msgr. Juraj Jezerinac i don Marko Medo.

Zagreb, 2. studenoga 2017., četvrtak. Dušni dan. U zagrebačkoj crkvi Sveta mati slobode na Jarunu, prije podne slavio sv. misu za pokojne hrvatske branitelje i propovijedao. Istoga dana oputovao u München.

München, 3. studenoga 2017., petak. Boravio službenou Münchenu. Poslije podnevratio se u Zagreb.

Zagreb, 5. studenoga 2017., nedjelja. U 18.00 sati predvodio sv. misu povodom blagdana bl. fra Serafina Glasnovića Kodića OFM u samostanskoj crkvi hercegovačkih franjevaca u zagrebačkoj

Dubravi. Prije mise blagoslovio kip novog hrvatskog blaženika, rodom Janjevca. Pod sv. Misom propovijedao.

Valbandon kraj Pule, 7. - 10. prosinca 2017., utorak - petak. U policijskome odmaralištu u Valbandonu kraj Pule održao duhovne vježbe svećenicima Vojnog Ordinarijata.

Delnice, 10. studenoga 2017., petak. Nakon ju-tarnje molitve u Valbandonu odvezao se sa svećenicima Vojnog ordinarijata u Delnice. Povodom dana vojne kapelanie sv. Martina, u župnoj crkvi u Delnicama slavio sv. Misu i propovijedao. U koncelebraciji su bili gotovo svi vojni i policijski kapelani i više drugih svećenika. U Delničkoj vojarni sudjelovao na prigodnome programu.

Dugo Selo, 11. studenoga 2017., subota. Na poziv župnika vlc. Slavka Kresonje, u Dugome Selu kraj Zagreba predslavio sv. misu i propovijedao u crkvi sv. Martina. Nakon mise susreo se s predstvincima mjesnih vlasti.

Zagreb, 12. studenoga 2017., nedjelja. U kapelici Vojnog ordinarijata slavio pučku sv. misu i propovijedao.

Split, 13. studenoga 2017., ponedjeljak. U sjedištu Vojnog ordinarijata primio Izaslanstvo Policijske uprave zagrebačke. S Izaslanstvom bio je i njihov kapelan don Marin Drago Kozić, njegov pomoćnik Mišo Josipović, fra Frano Musić OFM biskupski vikar za pastoral za MUP i gosp. Mario Dokmanić voditelj Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom. Istoga dana poslije podne oputovao u Split. Radi nevremena, bure i snijega, vožnja do Splita trajala je više od osam sati.

Trogir, 14. studenoga 2017., utorak. Na poziv don Vinka Sanadera, u Trogiru u negdašnjoj stolnici predslavio sv. Misu i propovijedao u čast sv. Ivana Trogirskog. Budući da je blagdan sv. Ivana Trogirskog i Dan grada, biskup se susreo s gradskim i drugim predstavnicima lokalnih vlasti. Premda je puhala jaka bura, te su most Maslinica i tunel sv. Rok bili zatvoreni, povratak je u Zagreb bio kraći jer su sve ceste uredno održavane i očišćene od snijega.

Zagreb, 16. studenoga 2017., četvrtak. Primio u Ordinarijatu franjevce trećoredce o. Iviću Martinovića provincijala i o. Ivana Paponju.

Škabrnja, 18. studenoga 2017., subota. U župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Škabrnji predvodio sv. misu i propovijedao povodom 26. obljetnice stradanja Škabrnje u Domovinskoj ratu. Koncelebrirali su msgr. Želimir Pušić zadarski nadbiskup, msgr. Tomislav Rogić i msgr. Ante Ivas i nekoliko desetaka svećenika iz cijele Hrvatske. Prema raznim izvješćima na spomen-danu poginulima u Škabrnji bilo je od 15 do 20 tisuća ljudi.

Zagreb, 19. studenoga 2017., nedjelja. U kapeli Vojnog ordinarijata slavio nedjeljnju sv. misu i propovijedao.

Sveta zemlja, 21. do 27. studenoga 2017., utorak - ponедјелjak. Od utorka 21. studenoga do ponedjeljka 27. studenoga predvodio o.g. hodočašće u Svetu Zemlju, povodom dvadesete obljetnice od ustanovljenja Vojnog ordinarijata. Zajedno s vodičima na hodočašću su bila 163 hodočasnika, većinom policijski i vojni djelatnici ili članovi njihovih obitelji. Među njima je bilo sedam svećenika. Biskup je kroz sve dane hodočašća predslavio sv. Misu i propovijedao.

ADRESAR VOJNOG ORDINARIJATA

Vojni ordinarijat u RH
Ksaverska cesta, 12
HR - 10 000 ZAGREB
tel: +385 1 4670 660 (59) (centrala)
faks: +385 1 4670 662
www.vojni-ordinarijat.hr
vojni.ordinarijat@morp.hr

Msgr. Jure Bogdan, vojni ordinarij

Msgr. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u miru

O. Jakov Mamić, generalni vikar
tel: +385 1 3784 489
jakov.mamic@morp.hr

Don Marko Medo, biskupski vikar za pastoral
MORH-a i Oružanih snaga RH
marko.medo@morp.hr

Fra Frano Musić, biskupski vikar za pastoral
MUP-a i Redarstvenih službi RH
fmusic2@mup.hr

Robert Stipetić, kancelar
specijal 68 642
robert.stipetic@morp.hr

Dragan Logarušić, ekonom
specijal 68 631
mob: +385 99 5793 911
dragan.logarusic@morp.hr

S. M. Gordana Miškić, tajnica Vojnog
ordinarijata
specijal 68 638
gmiskic@morp.hr

Vladimir Krpan, osobni tajnik generalnog vikara
specijal 68 635
vladimir.krpan@morp.hr

Lidija Šantek, dizajner i web poslužitelj

Samostalni odjel za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH)

Vojni ordinarijat u RH
Ksaverska cesta, 12
HR - 10 000 ZAGREB
tel: +385 1 4670 660
faks: +385 1 4670 662

Bojnik Petar Klarić, voditelj Odjela
specijal 68 634
perica.klaric@morp.hr

Marija Vukovojac, viša stručna savjetnica za
organizaciju
specijal 68 637
marija.vukovojac@morp.hr

Branka Šandro, stručna suradnica za potporu
specijal 68 631
branka.sandro@morp.hr

Samostalna služba za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP)

Poličijska akademija
Avenija Gojka Šuška, 1
HR - 10 000 ZAGREB
tel: +385 1 2426 525 (specijal 26525)
faks: +385 1 2426 496 (specijal 26496)

Mario Dokmanić, voditelj Službe
tel: +385 1 2426 525 (specijal 26525)
mob: 099/7031 578 (specijal 84484)
mdokmanic@mup.hr

Mato Topić, policijski službenik za
međunarodnu vjersku suradnju
tel: +385 1 2426 527 (specijal 26527)
mob: 091 4554 649 (specijal 82649)
mtopic@mup.hr

Josip Zagorščak, policijski službenik za
međunarodnu vjersku suradnju
tel: +385 1 2426 523 (specijal 26523)
mob: 098 470 781 (specijal 85620)
jzagorscak@mup.hr

Branko Šarkanj, policijski službenik za
organizaciju i potporu
tel: +385 1 2426 528 (specijal 26528)
mob: 091/4563 958 (specijal 82958)
bsarkanj@mup.hr

Darko Šantek, policijski službenik za
organizaciju i potporu
tel: +385 1 2426 529 (specijal 26529)
mob: 091/4565 464 (specijal 82644)
dsantek@mup.hr

Sanja Vrkljan Horvat, administrativna tajnica
tel: +385 1 2426 525 (specijal 26525)

ZAŠTITNIK KAPELANIJE	POSTROJBA
„Sveti Ivan Pavao II“ 22. listopada	MORH I GS OS RH Stančićeva 6, Zagreb
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	Zapovjedništvo HKoV, Karlovac
„Sv. Andđeli čuvari“ 2. listopada	Inženjerijska pukovnija, Karlovac
„Gospa Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta“ 11. rujna	Motorizirana bojna „Pauci“ vojarna „Kralj Zvonimir“, Knin
„Sv. Martin Tourski“ 11. studenoga	Zapovjedništvo specijalnih snaga, Delnice
„Sv. Petar i Pavao“ 29. lipnja	Zapovjedništvo HRZ I PZO 91. zrakoplovna baza, Zagreb
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Zapovjedništvo HRM Središte za obuku HRM, Split
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Flotila HRM, Obalna straža Pomorska baza Split, Split
„Sv. Ivan od Križa“ 14. prosinca	SOD, Velika Buna
„Sv. Ilija Prorok“ 20. srpnja	Mehanizirana bojna "Gromovi" GMB, i Mehanizirana bojna "Tigrovi" GMB, Petrinja
„Kraljica svete Krunice“ i „Sv. Ivan Kapistran“ 7. listopada	GOMBR, Vinkovci
„Uzvišenje svetog Križa“ 14. rujna	Gardijska motorizirana brigada, Knin
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopad	1. motorizirana bojna „Vukovi“ voj. „Eugen Kvaternik“, Gospić
„Sv. Leopold Mandić“ 12. svibnja	Zapovjedništvo ZOD „FKF“ MB "Sokolovi" i "Pume", Osijek
„Bl. Ivan Merz“ 10. svibnja	SBO i Topničko-raketna bojna GMB poligon „Eugen Kvaternik“, Slunj
„Sv. Valentin“ 14. veljače	Počasno-zaštitna bojna, Zagreb
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	HVU „Dr. Franjo Tuđman“, Zagreb
„Sv. Gabrijel arkandeo“ 29. rujna	Središte za obuku HRZ i PZO, 93. zrakoplovna baza, Zadar
„Sv. Ivan Krstitelj“ 24. lipnja	SzOIDL, Požega
„Sv. Obitelj“ 28. prosinca	ZZP, Zagreb
„Sv. Antun Padovanski“ 13. lipnja	
„Sv. Sebastijan“ 20. siječnja	Zapovjedništva Oklopne i Tenkovske bojne "Kune" GOMBR, Đakovo

KONTAKT UREDA	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
tel: 01/486-1345 faks: 01/456-7986	don Marko Medo mob: 091/2044-009	bojnik Srećko Žmalec srecko.zmalec@morp.hr tel: 01/456-8080, mob: 091/7635-866
tel: 047/626-388 faks: 047/626-536	don Vladislav Mandura , dekan Karlovac vlado.mandura@gmail.com mob: 091/586-3400	satnik Dražen Čulig drazen.culig@morp.hr mob: 091/8811-862
tel: 047/626-603 faks: 047/626-622		narednik Daniel Radinović tel: 047/626-536, mob: 098/186-3426
tel/faks: 022/617-841	fra Ilija Mikulić mob: 098/432-607	pozornik Marko Buzuk marko.buzuk@morp.hr mob: 091/533-8266
tel: 051/652-806 faks: 051/652-940	p. Mirko Vukoja mob: 099/6226-236	satnik Anton Žic anton.zic@morp.hr mob: 098/917-0427
tel: 01/6228-862 faks: 01/6228-484	o. Viktor Grbeša mob: 098/9737-473	vojnik Lorenc Tomkić mob: 098/946-7773
tel: 021/354-913 faks: 021/354-323	don Branimir Projic branimir.profic@morp.hr mob: 098/510-737	narednik Manda Sartori tel: 021/354-323 mob: 099/767-7330
tel: 021/354-160 (650) faks: 021/354-650	o. Jozo Mravak mob: 091/579-4868	desetnik Dario Rajčić mob: 098/744-330
tel: 01/2025-830 faks: 01/2025-879	vlč. Željko Savić mob: 091/973-2698	Nenad Veriga mob: 098/906-0816
tel: 075/221-215 faks: 075/221-278	don Antonio Mikulić mob: 098/1830-484	natporučnik Mario Barišić mob: 098/886-306
tel: 032/348-460 faks: 032/348-460	fra Mato Vincetić mob: 099/308-2203	satnik Adam Dakić adam.dakic@morp.hr mob: 091/725-8290
tel: 022/617-810 faks: 022/617-722	fra Božo Ančić mob: 098/760-979	stožerni narednik Borislav Lapenda mob: 091/172-8512
tel/faks: 053/577-201	vlč. Ivan Blaževac mob: 098/9084-983 iblaževac@yahoo.com	
tel: 031/236-862 faks: 031/236-841	vlč. Ante Mihaljević , vd dekan Osijek ante.mihaljevic@morp.hr mob: 098/269-599	natporučnik Darko Boban dboban@icloud.com mob: 099/712-0900
tel: 047/626-824 faks: 047/626-846	don Milenko Majić mmajic@morp.hr mob: 098/924-1483	
tel: 01/4566-344 (367) faks: 01/4566-368	o. Zdravko Barić , dekan Zagreb mob: 091/576-2764 zdravko.baric64@gmail.com	
tel: 01/3786-004 (272) faks: 01/3784-657	p. Zoran Vujičić mob: 098/337-162	poručnik Marijan Puljiz mob: 099/2486-662
tel: 023/358-209 (239) faks: 023/358-209	o. Ivo Topalović , dekan Split mob: 098/423-533	satnik Vinka Rogić vinka.rogić@morp.hr mob: 098/532-045
tel/faks: 034/245-117	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	satnik Antun Mandić amandic@morp.hr mob: 091/786-1333
tel: 01/6631-318 faks: 01/6631-296	vlč. Slavko Rajić slavko.rajic@morp.hr mob: 098/1632-359	satnik Damir Sedlar mob: 091/943-0134
tel: 031/839-166 faks: 031/839-156		poručnik Mato Kulaš mob: 092/174-9036

„Majka Božja Kamenith vrata“ 31. svibnja	MUP PU zagrebačka Petrinjska 20, 10 000 Zagreb
„Sv. Mihovil arkandeo“, podružnica Split 29. rujna	MUP PU splitsko-dalmatinska 2. policijska postaja, 21 000 Split
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	MUP Policijska akademija Av. G. Šuška 1, 10 000 Zagreb
„Sv. Vid“ 15. lipnja	MUP PU primorsko-goranska 1. Policijska postaja, 51 000 Rijeka
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	MUP Zagreb Sjedište i Ravnateljstvo, Uč. grada Vukovara 33
„Bl. Miroslav Bulešić“ 6. studenoga	MUP PU istarska Trg Republike 1, 52 100 Pula
„Sv. Juraj“ 23. travnja	MUP PU varaždinska Ivana Milčeca 10, 42 000 Varaždin
„Sv. Matej“ 21. rujna	MUP PU bjelovarsko-bilogorska Vlahe Paljetka bb, 43 000 Bjelovar
„Sv. Jeronim“ 30. rujna	MUP PU osječko-baranjska Trg Lavoslava Ružičke 1, 31 000 Osijek
„Sv. Luka evanđelist“ 18. listopada	MUP PU šibensko-kninska Velimira Škorpika 5, 22 000 Šibenik
„Sveti Filip i Jakov, apostoli“ 3. svibnja	MUP PU zadarska Andrije Hebranga bb, 23 000 Zadar
„Sveti Marko Križevčanin“ 7. rujna	MUP PU koprivničko-križevačka Trg Eugena Kumičića 18, 48 000 Koprivnica
„Sveti Hrvatski mučenici“ 9. rujna	MUP PU ličko-senjska Ulica Hrvatskog sokola 2, 53 000 Gospić
„Sv. Josip“ 19. ožujka	MUP PU karlovačka Trg hrvatskih redarstvenika 6, 47 000 Karlovac
„Sv. Vinko Palloti“ 22. siječnja	MUP PU požeško-slavonska Josipa Runjanina 1, 34 000 Požega
„Sv. Kvirin Sisački“ 4. lipnja	MUP PU sisačko-moslavačka Rimska 19, 44 000 Sisak
„Sv. Euzebije i Polion“ 29. svibnja	MUP PU vukovarsko-srijemska Glagoljaška 27b, 32 100 Vinkovci
„Sv. Marko evanđelist“ 25. travnja	MUP PU brodsko-posavska Ivana Mažuranića 9, 35 000 Slavonski Brod
„Sv. Vlaho“ 3. veljače	MUP PU dubrovačko-neretvanska Dr. Ante Starčevića 13, 20 000 Dubrovnik
„Sv. Nikola biskup“ 6. prosinca	MUP PU krapinsko-zagorska Matije Gubca 53, 49210 Zabok
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopada	MUP PU međimurska Jakova Gotovca 7, 40 000 Čakovec
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	MUP PU virovitičko-podravska Trg bana Josipa Jelačića 19, 33 000 Virovitica

tel: 01/4563 295 (293) faks: 01/4563 699	don Marin Drago Kozic	Mišo Josipović mob: 099/2292-432 (spec. 85 546) mjosipovic@mup.hr
tel: 021/215-659 faks: 021/307-512	fra Žarko Relota , dekan Split Mob: 099/4965-535 (spec. 86867)	Luka Galić tel. 021/307 511 (specijal 40 511) fax. 021/307 512 mob: 098/9591-333
tel/faks: 01/2426-490 (specijal 26 490)	fra Frano Musić mob: 099/2584-982 (spec. 86011)	Luka Norac Kevo tel. 01/2426 526 (specijal 26 526) mob: 091/4563-866
tel: 051/430-495 faks: 051/430-687	p. Mirko Vukoja mob: 099/6226-236	
tel: 01/6122-712 (715) faks: 01/3788-653	p. Stjepan Harjač , dekan Zagreb mob: 099/2113-891 (spec. 84048)	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 853) mob: 091/4563-805
	vlč. Ilija Jakovljević , dekan Rijeka mob: 099/4965-534 (spec. 86866)	
tel.: 042 372 392 (spec. 86 087)	vlč. Ivica Horvat , dekan Varaždin tel/faks: 042/749-400 mob: 099/2680-732 (spec. 86088)	
fax: 043/251-771	vlč. Damir Vrabec mob: 099/4965-536 (spec. 86868)	
tel.: 031/237-553 faks: 031/237-267	vlč. Željko Rakošec , dekan Osijek zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885 (spec. 85682)	
fax: 022/347-284	don Darko Poljak mob: 099/2680-733 (spec. 86089)	
	don Tomislav Vlahović mob: 098/9148-724	
	vlč. Ozren Bizek mob: 099/2680-731 (spec. 86087)	
	don Mario Vazgeč mob: 091/580-2174	
tel.: 047/664-143 faks: 047/664-385	vlč. Andrija Markač mob: 098/213-393	Senka Staroveški tel.: 047/664-460
	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	
	vlč. Željko Rakošec , dekan Osijek zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885 (spec. 85682)	
	vlč. Davorin Andić mob: 099/4965-533 (spec. 86865)	
	don Ivan Borić mob: 099/2680-735 (spec. 86091)	
	o. Zrinko Nikolić	
	vlč. Ivica Horvat , dekan Varaždin mob: 099/2680-732 (spec. 86088)	
	vlč. Ozren Bizek mob: 099/2680-731 (spec. 86087)	

SADRŽAJ

„DIJETE NAM SE RODILO, SIN NAM JE DAROVAN“ (Iz 9, 5)	
Božićna poruka vojnoga ordinarija msgr. Jure Bogdana	333
SVETA STOLICA	336
Migranti i izbjeglice - muškarci i žene u potrazi za mirom	336
Poruka pape Franje za 26. Svjetski dan bolesnika.....	338
HRVATSKI BISKUPI	341
Predsjednik HBK, nadbiskup zadarski Msgr. Želimir PULJIĆ	
propovijed u Mariji Bistrici 1. listopada 2017.	341
Europa mora biti prava obitelj naroda - Završna poruka sa susreta predstavnika	
biskupskih konferencija Srednjoistočne Europe	343
Priopćenje s 55. zasjedanja Sabora Hrvatske biskupske konferencije	344
Govor kardinala Pietra Parolina, državnog tajnika Svete Stolice	
na susretu s biskupima, članovima HBK Zagreb	348
Propovijed kardinala Parolina u zagrebačkoj pravostolnici.....	350
Propovijed požeškog biskupa Antuna Škvorčevića	353
Poruka biskupa Ivica Petanjka, pomorcima i ribarima o blagdanu sv. Nikole biskupa ...	355
Poruka biskupa Josipa Mrzljaka uz Nedjelju Caritasa	356
PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA MSGR. JURE BOGDANA.....	358
Blagdan sv.Mihovila Arkanđela	358
25. obljetnica oslobođenja hrvatskoga juga	360
Posveta kapele bl. Ivana Merza na vojnom poligonu.....	363
Homilija na sv. misi zadušnici za pok. Slobodana Praljka,	
umirovljenog generala Hrvatske vojske	365
ODREDBE IZ VOJNOG ORDINARIJATA	367
Otpuštanje cenzure zbog pobačaja u 2018. godini	372
Post i nemrs u 2018. godini.....	372
Nakane za 2018. preporučene članovima Papine svjetske molitvene mreže	373
DEKRETI I IMENOVANJA	375
IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI	376
Dan Policijske uprave krapinsko-zagorske	376
Obilježen Dan policije i blagdan svetog Mihovila u PU splitsko-dalmatinskoj	378
Misa uz blagdan sv. Mihaela arkanđela u Interventnoj jedinici policije PU zagrebačke .	380
Duhovne vježbe vjernika vojnih kapelanija "Sv. Valentin" i "Sv. Petar i Pavao"	381
Sveta misa povodom sv. Mihovila – zaštitnika policajaca.....	382
Proslava blagdana sv. Mihovila i Dana policije u Policijskoj akademiji	383
25. HODOČAŠĆE HRVATSKE VOJSKE, POLICIJE, BRANITELJA	384
Proslava svetih Anđela Čuvara.....	388
Otkriveno spomen obilježje	389
Dan Policijske kapelaniće „sv. Franjo Asiški“	390
Proslava blagdana svetog Franje Asiškog	391

Dan kapelanie Kraljice sv. Krunice i sv. Ivana Kapistrana	392
Duhovne vježbe za bračne parove djelatnike MORH-a i pripadnike OS RH.....	393
Krštenje šestog djeteta u obitelji Smudić	394
Obilježena 22. obljetnica pogibije general-bojnika Andrije Matijaša Pauka.....	396
Obilježen Dan Središta za obuku i doktrinu logistike	397
50. obljetnica Hrvatske katoličke župe	398
Sastanak odbora povodom 20. obljetnice Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj	399
Održani bračni susreti u Valbandonu.....	400
Dan Policijske kapelanie „Sv. Luka evanđelist“	401
Održan XVI. Molitveni dan za Domovinu i XIV. Hodočašće	
Oružanih i redarstvenih snaga BiH.....	401
Obilježen Dan Vojne kapelanie "Sveti Ivan Pavao II."	406
Spomen na prešućivane žrtve na području Varaždinske biskupije	410
25. obljetnica vojno redarstvenih operacija "Oslobađanja juga Republike Hrvatske "	413
Kardinal Pietro Parolin u dvodnevnom posjetu Zagrebu	416
Msgr. Jure Bogdan, vojni ordinarij u RH, služio misu zadušnicu za	
poginule hrvatske branitelje.....	418
Duhovne vježbe svećenika Vojnog ordinarijata.....	420
Održane duhovne vježbe za djelatnike Vojnog ordinarijata	422
Misa na Dan sjećanja na žrtvu Vukovara	424
Misa na obljetnicu stradanja Škabrnje.....	426
Hodočašće Vojne biskupije u Svetu Zemlju o 20. obljetnici utemeljenja (1997.-2017.)	430
Posveta kapelice blaženog Ivana Merza na vojnem poligonu	437
Branko Čagelj, đakon Vojnog ordinarijata	440
Održana komemoracija i misa zadušnica za pok. Slobodana Praljka.....	442
 KRONIKA VOJNOG ORDINARIJA MSGR. JURE BOGDANA.....	445
 ADRESAR VOJNOG ORDINARIJATA.....	449

